

bie uesice est in pectine s3 cū ē in renibus scabies qñq; ibi ē dolor qñq; pruritus ut. i. 8. 3° tractatu. fo cap. de scabie renū: et hoc circa renes. fo ex colore q; ille q; a renibus ueniunt sūt rubee s3 squame a vesica sunt albe. 3° ex forma q; reniales sūt grossiores et vesicales sūt magis tenues. et ideo ille dicitur sicut frustra carnis. iste uero uelut surfura.

Urina tenuis non. Bal. p^orio ostendit qd intelligat yp. p pinguēdinē. fo docet uelut surfurea qñq; alia de cā qz a vesica uenire. 3° docet quomō ex scabie siue vesice siue uenarū migāf uelut surfura. 4° ostendit signū distinctū iter talia q; ex uena migunt et q; ex uesica et p illud p3 ueritas affōl. fa ibi Alū th. 3° ibi. Sicut in scabie. 4° ibi. pōt at. De p^o dicit q; urina tenuis nō ē cū sanitate uenarū et hoc deducta cā primitiua. s3 nō tenuis imo mediocris ē pñ de uenis sanis et istā uocauit ypo. hic pingue. nā cū tali significat sanitas mēbroz urine ptinētiā exceptis uis. et iō qcqd pternām cū tali urina egreditur significat eē aut de renibus aut de vesica et iō in illis significat eē pa^o. et pp hāc cāz dicit y. q; ista sedimīna surfurea significat eē de uesica. qz q; nō sūt de renibus p3 ex dictis supra qz de reib^o exēit sicut frustra sanguinis. s3 q; nō sint de uenis. p3 qz qualitas urine ē tpata q; ostēdit passionē nō eē in uenis. Aliqz do. facit qd dictū ē di. q; aliqz do ista surfurea ypo^o. ē ppter incētionē sanguinis in uenis et maxime qz do ē grossus q; uocat sex nig De 3° dicit q; ex scabie extētoz mēbroz remo^o cortex a pelle sicut in mā et squame surfuri similes et ita ptingit in scabie intētoz siue sit uena siue uesica. De 4° dicit q; signū distinctiuū q; sūt h surfuree de uena uel uesica ē qualitas urine q; cum ē sana significat q; ē ex uesica s3 urina tenuis significat q; passio nō est in uesica.

Alcunqz sanguinem.

q; Cōclusio affōl ē ista. mict^o sanguinis spontaneus significat rupturā uene i renib^o pbat nulla ē alia cā q; sine ista uene ruptura possit facere motū sanguinis spontaneū. g. et. psequētia tenet. qz effectus sensibilis cām sine qua eē nō pōt significat. et assumptū patebit statiz. similis snia sumif. i. 9° tertij tractatu. fo ca. de mictu sanguinis. Ho. p^o q; mictus sanguis ptingit multis mōis et cāis ut supra dī in affō. 3°. ab isto. 25. 2° no. q; hoc nomē sponte multis mōis dī. p^omo idē q; nālter ut p3 fo affō p^oime pticule. In pturbationibus uētris qñq; idem q; sine manifesta cā ut dī 4°. affō. se pticule. s. labores spontanei. hic significat idem q; subito non precedentibus alijs preternālibus accidentibus. et hoc modo intelligendo. affō^o uerificatur: qz in quolibet alio casu precesserūt accidētia preternām mictum sanguinis. Si. n. ex ulcere i uesica istud fecit accidētia prius similiter ex multitudine uel crisi. uel debilitate epatis. aut renum: sed qñ per sanguinis abundantiam in uenis renū accidit ruptura. tunc non precedente alio acciden

te segtur mictus sanguinis. et istis talis non accidit nisi propter talem uene rupturā. q; si dicatur vtrū possit rāpi uena in vesica sicut in rene. Dicit q; nō pōt rāpi propter sanguinis abundantiam. qz modicum sanguinis ad uenas vesice mittitur nec nisi si ille qui est necessarius pro vesice nutrimento: s3 ad renes mittitur sanguis colandus. et iō potest facere uenam crepari. 3° no. q; multa signa ponuntur dīa itet mictum sanguinis ex renibus et vesica p^omo ille q; est a renibus est amplior. fo est magis permixtus. 3° est sine dolore in pectine. 4° ut plurimum spontaneus est sine fetore: sed qui a vesica est cum fetore est.

Quod sponte. idest sine causa di/

tu. Bal. in commēto p^omo exponit ly. sponte. fo ponit dīam inter mictum sanguinis per crepaturam uenarum. et p forationem earum. Tertio ostendit cuz quibus p ditionibus exit sanguis a uenis vesice. 4° concludit quomodo intelligendus est ille terminus sponte in hoc affō. 5° ostendit q; sanguis potest migi sponte modo exposito per rupturam uene in renib^o ibi fa. uene autem. ibi tertia. aliquando tamen. ibi quarta. bonum est. ibi quinta. Aliquando autem. De prima dicit q; significat aut idēz quod sunt cā manifesta exteriori aut idem quod subito. s. non pcedentibus signis malis uel accidentibus. sicut b bigra. pcedunt accidentia fluxuz sanguinis propter ulcera in vesica. qz impossibile est ibi uenam crepari cum uene vesice non habeant colare sanguinem. sed in renibus bene colatur sanguis ita q; potest uena multum sanguinis recipere et crepare De fa. dicit q; cum uene crepantur sanguis exit sanus clarus et subito sed quando perforatur nō emittitur sanguis sicut in forma sanguinis in fibotomia euacuati sed paulatim simulando et quasi sit urina sanguini mixta. De tertia dicit q; aliqz do sanguis mingitur propter corosionem uenarū vesice sed hoc sit precedentibus signis hoc signifi cantibus sicut vulnera vesice dolor in pectine sanies cum urina exiens. et frustra de substantia vesice que dicuntur patalla. De quarta pte insert ex dictis q; ad uerificandum affozismum est bonum quod per sponte intelligatur subito et nō pcedētib^o signis non autem intelligere sponte. idest sine cā manifesta. nam hoc modo intelligendo nō esset uerus affozismus cum aliquando a vesica ueniret. De quinta. dicit q; aliquando exit sanguis de renibus multus sine exteriori cā qñ uene crepatur pre sanguinis multitudine quādoq; uero exit subito multus sanguis a renibus ex saltu uel casu uel percussione et per cām exteriorem.

Albus in urinis et. 2° h

q; na arenosa i urina subsistētia significat lapidē i renib^o aut i uesica: pbat ista significant materiam lapidis et cāz efficientē. igitur significant lapidem psequētia no. et aff^o statī de clarabit. Silis snia hebet. decima octaua tertij.

79

Primo no. q̄ textus ypo. d̄ sic dicere q̄bus in
 vrinis arenosa sedimina substāt. h̄is uesica aut re
 nes lithiasim h̄nt quē textū gal. dicit eē manifesti
 erroris q̄ lapide genito in renibus ēt a renibus e
 gredīē vrina cū arenoso sedimine. ⁊ iō gal. mentē
 affōi posuit. cā igif q̄ scribit in renibus aut vesica
 exprimēdo vtrūq̄ ē ad faciēdū sensū vey ⁊ hoc in
 tellige ex p̄mēto. 2° no. q̄ sedimina arenosa sunt
 res in fundo vrine residētes similes arene. 3° nō
 q̄ istaz arenosaz mā ē h̄mōz terrestris ⁊ cā effici
 enē ē calor adurēs. 4° no. q̄ cū hec granula are
 ne inuicē p̄iungunt ēt glutino forti glutināt tunc
 fit lapis directe sicut videmus artificialiter in faci
 tione lateris. 5° no. q̄ lapidis mā. ē ēt mā terre
 stris grossa ⁊ viscosa ⁊ agēs ē calor adurēs siue af
 fans. Ex quo p̄z q̄ cā lapidis ⁊ arene sunt p̄porti
 onales. s. mā. ⁊ efficiēs. fo p̄z q̄ in mēbris in q̄bus
 arena generat adsūt cā lapidis generatiue. ⁊ mā
 p̄portionata generatiōi eius. Ex q̄bus seq̄ q̄ in
 talibus mēbris ē aptitudo ut in eis generet lapis
 sic ut plurimū lapis ē genitus aut est in generari:
 aut generabit. nō. n. ad hoc ut sit signū lapidis est
 oportunū sp̄ lapidē ad eē. ⁊ h̄ ē affōi snia. 6° no.
 q̄ arena descēdēs cū vrina generat i renibus aut
 uesica aut uenis. nā ⁊ si in alijs mēbris tā lapidē
 q̄ arenam generari p̄tingit ut in intestinis quē ad
 modū. i. 6. 3. ab aut. sumit. ⁊ 6° interiorz quozūdā
 auctoritate aut in pulmone. ut 4°. interiorz aut in
 auribus ut 4°. 3. aut i stō ut mibi p̄ eximū. medi
 cū magistrū philippū de hispania relatum ē de
 quodā stipēdiario quē de grauitate stōi curabat. q̄
 tādē uomuit gipsū. aut ēt si in iūcturis generet:
 tū in istis locis ipossibile uidet uel quasi talē māz
 cū uria emittit. Restat igif q̄ arena cū vrina emissa
 aut significat q̄ egredīē de uenis aut uesica aut d̄
 renibus. s. cū arena uenit a uenis ē subtilis p̄ uias
 p̄ quas trāsīt ⁊ leuis. Et iō nō substāt in vrina. cū
 igif substāt oz q̄ aut ueniat a renibus aut a uesica
 Ex hoc cū p̄cedētibz seq̄ q̄ iste arene descēden
 tes ad fundū vrine significāt cā lapidis genera
 tiuā aut eē in renibus aut uesica. aut fuisse ⁊ sic la
 pidē in eis mō dicto. 7° no. q̄ d̄ra ē inter arenas
 q̄ p̄cedūt lapides ⁊ arenas q̄ sequunt ipsos. ⁊ p̄p̄
 eoz dissolutionē. nā arene p̄cedēt lapides sūt cōit
 aliqua p̄cipātes uiscositate in urinali adherētes
 ⁊ sūt ad modū minuti salis s. arene q̄ ex lapide e
 gredīūt ⁊ minute sūt subtiliores ⁊ siciores ⁊ ma
 gis ad fūdū urinalis p̄gregata nō adherētes pari
 etibus urinalis. Ex q̄bus oibus tū colligendū q̄
 ad lapidē generādū regrunt iste cē q̄ regrunt ad
 arenā generandā. ⁊ cū hoc oz mām agregari no
 tabilis q̄tittatis simul ⁊ aliquo glutinoso detineri
 q̄ glutinosū caliditate ēt induref. Et p̄ p̄ns tāto
 tpe simul fm ptē in uno loco detineat aut inuicēz
 oēs adhereāt. 8° no. q̄ d̄ra ē inter arenas ueniē
 tes a renibus ⁊ ueniētes a uesica. nā ueniētes a re
 nibus sūt rubeē. s. a uesica sūt albe ul̄ liuide. ⁊ cā
 primaz ē q̄ renū color ē rubeus ⁊ q̄ mā ad eos
 ueniēs nō ē ex toto a sanguine depurata p̄trariuz

āt ē in illis: q̄ ueniunt a uesica: q̄ mā ad ipsam de
 scendens ex qua arene generantur: ē a sanguine
 depurata ⁊ cū hoc uesica ē alba. 9° no. q̄ d̄ra est
 inter lapidē renū ⁊ uesice in pluribus. p̄ in colore
 ut dictū ē de arena. fo i magnitudine. q̄ lapis ue
 sice cū generat i mēbro habēte maiorē p̄cauitatē
 ē maior q̄ lapis renū uel salti ita eē p̄. 3° in duritie
 q̄ lapis uesice ē durior cōiter q̄ lōgiorē morā ibi
 trahit inter lapides ēt vesice ē d̄ra in duricie. q̄ ml̄
 ti sunt ita duri q̄ me dicinis comminui non possūt
 ⁊ quidam possunt ⁊ hoc colligitur a rasi i diuisiōi
 bus. ⁊ tu ibi uide signa distinctiua. Ex quibus om
 nibus tanq̄ fundamento soluuntur quedam diffi
 cultates. prima est quō concordat textus auic. igif
 tur tertij tractatu. fo cap. de lapide renum dum di
 xit ⁊ in isto in quo est sedimē arenosum non agre
 gatur lapis. qm̄ materia est coartata ⁊ non adue
 nit ei cā iterum plurima. ⁊ alius textus auic. in ca.
 de signis lapidis cum dixit. ⁊ confirmatur signifi
 catio in omnibus illis si uides arenam residentē
 ⁊ est arena illa tendēs ad citrinitatem ⁊ rubedinē
 ⁊ similiter cum presentī affō ⁊ gal. in commēto cū
 dicit. q̄ v̄bicunq̄ lapis prouocatur ex necessitate
 vrina arenosa exit. ⁊ hoc idem uidetur sentire sera
 pio 4° breuiarij cum dicit. ⁊ p̄pter hoc inuenimus
 semp in eo quod euacuatur ex vrina in p̄cipio ad
 uentus lapidis grana arēosa. h̄ic dicitur notādo
 q̄ illi in quibus est aptus generari lapis sunt illi
 in quorum vrinis multum salis generatur. i. mul
 ta pars induratur cuz in vrinali vel vase quiescūt
 q̄ significatur q̄ multa terrestritate participēt vt
 dicitur ab auic. eodem cap. ⁊ ideo pariter illi i quo
 rum vrinis apparet arena multa sunt apti ad lapi
 dis generationem. De fo q̄ cum lapis generatur
 tunc mā arenulaz. cū sit eadē cum mā lapidis: ag
 gregat ⁊ retinet ⁊ iō vt plurimum dum multe are
 ne mingunt lapis nō generat ita vt mā agreget.
 ⁊ hoc p̄pter fortitudinem virtutis prius p̄ tunc ex
 pellentis q̄ multa mā agreget. ⁊ iō: qm̄ vrina: que
 prius erat grossa vel turbida clarificatur: significa
 tur q̄ est futurus lapis in calculosis: vt notat expi
 entia. 3° dico q̄ hora generatiōis lapidis aliq̄ par
 ue arene expellunt ⁊ pauce q̄ cum vrina exēūt vt
 plurimū s. nō sunt multe ita vt inde dicat sedimē
 arenosum: ⁊ auctoritas auic. prima uult fm dictū
 relique uolunt p̄m ⁊ 3m ⁊ sic p̄z intelligētī solutio.
 2° difficultas q̄ in senibus generat lapis in re
 nibus ⁊ non in vesica. Contra at̄ in pueris gene
 ratur in vesica ⁊ non in renibus. hic r̄ndet q̄ i pu
 eris pp̄ gulositatem multe mē generantur super
 flue ⁊ cū hoc nō sunt multum grosse. fo pueri h̄nt
 virtutem expulsiuam renum satis fortem ⁊ colli
 quatiuam. ideo materie ad renes puerorum misse
 non retinentur ibi sed ad vesicā descēdentes que
 debilior est tanto tpe retinentur vt in lapidem con
 uerti possint. In senibus autem dicte mē q̄ multū
 pliant sunt grossiores: ⁊ virtus expulsiua renum
 ē debilior q̄ in pueris. ⁊ iō mē ille ad vesicā n̄ mā
 danē: sed in renibus agregantur ⁊ ibi fit lapis ⁊

h vi auic. loco allegato. et serapionis. 4.º breuiarij. solutio et communiter omnium doctorum. Sed tu vide utrumque eque forti exite renu expulsiua in sene sicut i dato puero i illo sene magis i vesica gnat lapis.

3.º difficultas qm in mulieribus nisi sint puelle minus generat i vesica qm in pueris et si sint senes minus generat i renibus. Rñdet q hoc e pp breuitate et latitudinē colli vesice eaz. et qz p mricē eaz plurie supfluitates expurgant cuius pñuz e in maribus.

4.º difficultas qm in pinguibus magis generat lapis in renibus. in macilentis magis in vesica. dñ cam eē qz in pinguibus vie renum sūt stricte. et iō nō penetrat mā grossa vsqz ad vesicā s3 in macilentis vie sūt ample et iō in renibus nō tenet s3 ad vesicā currit et ibi retēta in lapidē coagulat. 5.º difficultas qm in habētibus ventrē stipticū multiplicat lapis renū. Rñdet q retrahūt ad epar grosse mē pluria pulchra hāc māz circūstāt q i qōib⁹ refuo.

Commentum

istius aph. p.º ostendit diminutionem lre ypo. 2.º verificat suppleta lra et abe ptes patēt.

Sanguinem

Conclusio affoi e ista mictus sanguinis et trūboz. cū dolore i pectine et sub vētre. et in pytoneo significat passionē eē circa vesicā pbat: qz hec accidētia non possūt fieri sine nocumēto in mēbris circa vesicaz et c. Silem sniam possumus cape. i 9.º 3.º loco allegato supra. No. p.º q p sanguinē i forma ligda emissuz intelligimus sanguinē. s3 p trūbos intelligi sanguinē nigrū i frusta emissū et coagulatū ad similitudinē puaz sanguisugaz. No. fo. q p pectinez intelligimus locū vbi nascunt pñi circa genitalia et p subventrē intelligimus locū infra vmbilicū in ventre. s3 p pitoneon cōiter itelligimus locū inter anū et virgā. s3 Simon tanuensis itelligat syphac No. 3.º. q strāguria e difficultas mingendi aut vt ista dicit pua et sepissima mictura qz quis possz mltis de cāis fieri. tamen ipsa nūqz accidit sine nocumēto colli vesice aut totius vesice. aut nocumēto pprio. No. 4.º. q cū oia ista agregāt oz q passio sit in instrumēt p q transit vrina et q sūt ppe sub pelle q e in sine vētris et qz instrumēta vrie ibi existētia sūt circa vesicā. iō passio oz eē circa vesicam et ex hīs p3 veritas affoi.

Sermo huius affo

inuenit scriptus et c. Ba. ostēdit diuersitatē lre affoi. fo ostēdit quō itelligatur circa vesicā. fa ibi. Cū ypo. d. p.º p3. de fa dicit q cū ypo. hic dicit circa vesicā nō intellexit q passio solū eēt in vesica s3 q bec signa significāt passionē in quocūqz instrumēto vrie q sūt iter renes et vesicā: aut collo vesice. aut ipsi vesice. iō intelligit circa vesicā qz in loco vesice vicino: et hoc mō intelligēdo affo. e planus. s3 hoc idē pfirmat qz do voluit dicere de vlcere vesice pprio. ipse non dixit circa vesicam sed in vesica.

Sanguinem

Conclusio affoi e ista mictus sanguinis et trūboz. cū dolore i pectine et sub vētre. et in pytoneo significat passionē eē circa vesicā pbat: qz hec accidētia non possūt fieri sine nocumēto in mēbris circa vesicaz et c. Silem sniam possumus cape. i 9.º 3.º loco allegato supra. No. p.º q p sanguinē i forma ligda emissuz intelligimus sanguinē. s3 p trūbos intelligi sanguinē nigrū i frusta emissū et coagulatū ad similitudinē puaz sanguisugaz. No. fo. q p pectinez intelligimus locū vbi nascunt pñi circa genitalia et p subventrē intelligimus locū infra vmbilicū in ventre. s3 p pitoneon cōiter itelligimus locū inter anū et virgā. s3 Simon tanuensis itelligat syphac No. 3.º. q strāguria e difficultas mingendi aut vt ista dicit pua et sepissima mictura qz quis possz mltis de cāis fieri. tamen ipsa nūqz accidit sine nocumēto colli vesice aut totius vesice. aut nocumēto pprio. No. 4.º. q cū oia ista agregāt oz q passio sit in instrumēt p q transit vrina et q sūt ppe sub pelle q e in sine vētris et qz instrumēta vrie ibi existētia sūt circa vesicā. iō passio oz eē circa vesicam et ex hīs p3 veritas affoi.

tus sanguinis: et sanies cum fetore et squamis significat vlcus in vesica. probatur. quia hec accidentia simul sumpta videntur qz hāc solā causam posse pseq. igitur habēt istā significare. cōsequētia no. et assumptū patebit. Cōcordia affoi colligēda e (9.º 3.º cap. de vlcerib⁹ renū et vesice. No. p.º. qd pōt eē sine vlcere vesice q migat pus cū squamis et odore graui. sine tamē passiōe vesice. nā possibile e mingere squamas de renis vt dictū e supra.

Et possibile e sanie mingere fetidā a renibus aut epate. nā in istis pōt mala sanies generari et fetida q cū urina emitit. Ex quo p3 p.º affom nō eē uez

No. fo. q squame egredientes ut plurimū sunt a vesica et ita raro ab alijs q gal. dicit in pñeto eas eē pprie a vesicca. No. 3.º. q fetor in sanie e per maliciā putredinis: et impfectionē digōis. nā ut h3 uideri in pñeto gal. de ulceribus fetor in sanie significat putrefactionē et digōis diminutionē.

No. 4.º. q renes sūt mēbrū carnosū et satis caloris habēs nātis et vicinū epati iō supfluitatē nutriti mēti trāsmisī satis puenienter digerūt et vlcere i maligno exite faciūt laudabilē sanie qz bene digestā. s3 vesica q e mēbrū exanguē et diu supflua retinens. iō nō pōt digerē talia supflua. pñertim cū pp vlcus e debilitata. et iō sanies in vlcerib⁹ vesice genita emitit cū fetore. Ex hīs p3 q sanies vel sanguis cū fetore emissi et cū squamis sūt qz plurimū ex vlcere vesice ita q quasi nūqz alia de cā. et iō p3 affoi. intellectus q vt in pluribus verificat.

Sanguis et sanies.

Bal. p.º verificat affom. fo diuersificat lram. ibi fa. inuenit. Dicit pmo q mictus sanguinis et sanies sūt signa cōia vlcerū renū aut vesice aut alioz vrie instrumentoz vt dñ supra. sed fetor et sōme ex dicta cā sūt signa p pna vlcerū vesice ad sensum dictū circa lram. qz qī sp illa cōia. de fa pte dicit et p3 qd dicat.

Strāguria in via

Conclusio affoi e ista. Sanies facta et erupta a pustulis in via vriali nascētib⁹ significat remotionē strāgurie illas pustulas pñtē. pbat ista sanies significat sanitatē ex illis pustulis. igitur remotionē strāgurie pñā no. et ass. statim patebit. Cōcordia colligēda e vbi supra. Circa affom no. q via vrialis in pñti affo. dñ illa q est inter vesicā et virge extremitates. nā ex pustulis in via tali natis nascit strāguria nō ex pustulis natis i poris vritidibus. 2.º no. q pustulis ibi natis pstringit meatus ppter tumorē Et iō cū difficultate trāsit vrina. et ē qz musculus pstringendo vel mouendo membrum locum apā tum extēdit sequitur magnus dolor i loco illo q e valde sensibilis ppter quod difficulter mingit talē pustula existente. 3.º no. q licet in affo non exprimatū cuius morbi solutio itelligat ex emissioe sanies. tamen si intelligeretur de solutione pustulaz afforismus videtur superfluus. ideo galie. in commento vult nos intelligere q soluatū strāguria sequens talem pustulam. Nota quarto.

q̄ sanie facta maturata ē mā apātis ⁊ ea rupta est euacuata. ⁊ iō apā dissuescit ⁊ extēsiō mēbrī remouet ⁊ opilatō: ex q̄ p̄z q̄ s̄līr soluit apā. ⁊ cē strāgu rie ipsā p̄tes remouent ⁊ sic p̄z affōi verificatio. Ultimo no. vt in p̄mento tangit. q̄ licet alio mō apā dissolueret vt. s. p̄ paulatinā euaporatiōē nihī minus ēt ista trāsguria remoueret. s̄z p̄po. hic posuit signū ēt remotiōis apātis magis mā^m oās in telligi. aliū modū solutionis idē facere.

Iste affo. ex nimia breuitate. Sa. sup vnū tacitū dubiū. ibi fa. s̄z ego. De pria dicit affōz apparere supflūū p̄pter breuitatē qz nō dicit cui⁹ morbi solutio fiat ex hac tali emissiōe saniet. s̄z post subtilē p̄scrutatiōē vidit q̄ intelligit d̄ strāgu ria q̄ seḡ pustulas. q̄ remouet remota pustula per supe ratiōē. ⁊ saniet emissiōē. S̄z oblitus sū cuius dā rei. Ponit dubiū vtz alio mō soluat. strāgu ria talis ⁊ dicit q̄ sic p̄ dissolutiōē p̄tinuā talium pustularū. q̄ si sophistici velint ex hoc p̄po. īprobar qz h̄ nō dicit. d̄ q̄ h̄ fecit qz p̄ manifestiōē modū solu^m apāt dedit itelligi illō qd̄ acc̄ i mō occultiōri.

Urina multa ⁊c. Conclusio affō⁹ ē ista. Mul ta vrina emissa i nocte significat paucū fuisse secessum ⁊ e⁹. p̄bat hec vrina si gnificat paucā cibi humiditātē in intestinis remā sisse. ⁊ e⁹ multus secessus significat paucā humi ditatē ad epar trāsmittam. igit̄ vtriusqz istoz multi tudo significat alterius paucitatē. No. p⁹. q̄ licz vria q̄h̄qz emitcat multa p̄p̄ humoz corpis eliqua tiōē. ⁊ eoz trāsmittionē ad vesicā. tñ vt plurimū vrina sit multa. ex multa aquositate tracta ab epa te. q̄ postqz sanguis in epate est genitus expellitur per venas emulgētes ad renes ⁊ ad vesicā. No. fo q̄ multa q̄ntitas aquositatis q̄n trahit p̄p̄ mltū potū ⁊ p̄⁹ ita multū fuisse potū q̄ poterit multa a quositas attrahi ad epar. ⁊ ēt multa in intestinis. s̄z sp̄ tñ q̄nto plus de humiditate trahit ad epar tā to aritm⁹. minus dimittit in intestinis alijs parib⁹ ⁊ ēt qz illud quod remanet est siccius ⁊ ibi diuci⁹ retinet. ⁊ iō exsiccat a calore resoluēte āplius hic ē q̄ etiā magis minorat humiditas fecal q̄ntitatis q̄ ad epar trahit. econtra āt cū pauca attrahitur multa remanet. Ex quibus p̄z primo affōm verifi cari vt in pluribus ⁊ hoibus vtētibus tpata dieta in q̄ntitate cibi ⁊ potus ⁊ qualitate. p̄z fo cā affōm verificās. 3⁹ p̄z cā q̄ prouocatio vrine p̄fert fluxui vētris curādo ⁊ lenificatio ventris cōfert vbi pau cū mictū querimus.

Ducitur hic per urinam. ⁊c. Sal. i p̄mēto pri⁹ verificat primā ptē p̄nis. fo oñ dit q̄ dicit nocturnā. 3⁹ ambas verificat. 4⁹ affōi. docet vtilitatē. ibi fa. nocturna. ibi 3⁹ nulli. ibi 4⁹ h̄ āt. ⁊ p̄tes ex dictis circa affōm patent.

Explicet quarta particula. Incipit quinta

Spasmus ex elebo

mortale ē. Et dixi i prima pticu la nō intendo in p̄tinuatiōe sepa rum-fermonē pdere laborē. Cum is q̄ edidit p̄p̄. sepatos eē voluerit ponā igit̄ vt hucusqz feci sniaz vni uscutusqz affōi p̄ se. Cōclusio ḡ p̄ntis affōi hec ē.

Spasmus p̄tingēs ex potu elebori ē signū mor tale. p̄bat p̄⁹: talis spasmus plurimū p̄seḡ nimia exiccationē ⁊ dissolutiōē neruoz sube. ⁊ spasmus ab hac cā p̄cedēs ē mortalis. ḡ seḡ q̄ spasmus ex eleboro ē signū mortale. p̄na tenet qz p̄nter d̄ il lud signū mortale qd̄ vt plurimū seḡ mors lz nō semp. assumptū vere circa l̄iaz patebit. S̄itez huic sniam hēmus in de p̄solatiōe medicinarū ⁊ ab au. 2⁹ 3⁹ ⁊ a serapiōe p⁹ breuiarij ⁊ raf. i x. almāsonis

Circa affōm spāliter notandū p⁹ qd̄ ē spasmus ⁊ quot modis dicat. ⁊ tres sūt maneries. s. de reple tiōe ⁊ inanitiōe ⁊ nō p̄portioatū ad mām. q̄ oia vī de supra pticula fa ⁊ 6⁹ affō. febrē in spasmo ⁊ 3⁹ notabili ⁊ 4⁹. No. fo. qd̄ sit eleborus ⁊ duas e⁹ spēs. s. albū ⁊ nigrū ⁊ v̄riam eaz quā vide supra pticula 4⁹ illo. i 3. affō. Ad eleboros h̄ijs q̄ nō faci le notabili pri⁹ ⁊ ista deceat doctorē legēdo repli care nō tñ lz in scribendo folia multiplicare. ⁊ idē dico d̄ similibus. No. 3⁹. q̄ ex eleboro q̄libet trū maneries spālmi possūt accidere. s. de repletiōe ⁊ ināitiōe ⁊ nō p̄portioato ad mām. pri⁹ de reple tiōe vt eleboro multa flēata inuēta eliquate ⁊ ner uis inde repletis. de inanitiōe ⁊ eleboro plurimū euacuāte ita vt exiccēt. nerui sū p̄portioatū ad māz aut pri⁹ qz eleborus sui mala qualitate ledat ner uos ad os stōi veniētes ita vt spāsmet ⁊ p̄ p̄passio nē cerebz p̄trahat aut qz moueat ad stōz māi ma las q̄ mordicātes neruos faciūt spāsmū plurimū. tñ spasmus accūs ex cerebro in p̄icipio purgatio nis ē nō p̄portioatū ad mām s̄z accūs in fine ⁊ p̄ multā purgationē ē ex inanitiōe. accūs āt post vo mitus agitationē siue dolore siue ēt plurima pur gatiōe significat q̄ sit de repletiōe. No. 4⁹ vt in cōmento hēbit q̄ nō oz spāsmū nō p̄portioatū ad mām ēt p̄ns post eleborū eē mortalem. nec spāsmū de repletiōe. s̄z spāsmū de inanitiōe ille ē mortali mō dicēdo. No. 5⁹. q̄ spasmus de inanitiōe qd̄ ē p̄ ticularis vt spasmus digiti vel brachij quos se pe ex p̄bustiōe videmus. ⁊ istos nō oz eē mortales cū videmus plurimū ex illis nō mori. qd̄ vō sunt vles totū app̄hēdentes ⁊ isti spāsmi de inanitiōe sūt mortales p̄p̄ cām dictā. No. 6⁹. q̄ spāsmorū de inanitiōe qd̄ sūt p̄firmati ⁊ isti sūt incurabiles qd̄ vero nō p̄firmati. ⁊ isti possūt curari. ⁊ differit p̄firmatus a nō p̄firmato qz p̄firmatus ēt remora cā exsiccate in suo vigore p̄seuerat. S̄z nō p̄firma tus ē q̄ remota cā exsiccate nō p̄manet. qz in p̄ici pio p̄sumpto ē facta substātia ita vt p̄ qualitatiuā humectationē p̄tractio nō tollat. In 2⁹. vō qualita tiua exsiccatio ē multa. s̄z nō tāta ē substātifica exi catio vt p̄ qualitatiuā humectationē nō remoueat exemplū

83 83

Ex loco genitina firmata nera hibi mor mus pluri le. nō sequi mus ad m aff^m 2⁹. s̄z gliber talis eius o spāsmi remon de inf locite ⁊ pre mus i inanit satis p tare q̄ mecta q̄ ali bum mus ē mortu tibus bas. q̄ ad m ḡ p̄^m. mus ē no. ⁊ depēd cū nā te pu nerui sita nō p̄ null te etar mātur p spāl m vlos. uosa ē nom mō lo

Exemplū ē: qz carte p flatū ventī corrugate cū in loco humido ponūtur extēdunt. s3 qñ p ignē tan- gentē corrugant. fortiter prius frāgunē qz ad pri- stinā veniāt extēsiōnē. Spasmus ḡ de inanitiōe cō firmatus elebori sequēs purgationē ⁊ vltis ē mor- talis. ⁊ cā qz nō pōt rehumectari ita corpus. qñ isti nerui pmanēt retracti. ⁊ hoc mō tm pmanēt qz p- hibet trāspiratio. ⁊ ita infirmi p viam suffocatiōis moriunt. ⁊ tu vide hoc fa 3°. Ex qbus p3 qz spasmus sequēs potū elebori ē de inanitiōe eo qz iste plurimū infert mortē. ⁊ iō dī p̄ter signū mortale. nō. n. o3 qz ad oē signū a medico dictū mortale sequat mors s3 sufficit qz vt plurimū. se^o fo qz spasmus ē signū mortis ⁊ cā sufficienter

Arca affōm dubitat. vtz qlibz spasmus ex elebori potu ptingēs sit mortalis. **N**ega- tiue arguit sic. spasmus nō pportionatus ad māz ptingēs ex potu elebori nō ē mortalis. ḡ ⁊c. ass^m ē gal. in p̄mēto ⁊ silr spasmus de repletiōe.

2°. sic spasmus de inanitiōe nō ē mortalis. ḡ non glibet ex eleboro ptingēs. p̄na no. cū maxie sit mō- talis ppter illū de resolutiōe. ass^m p3 ex auic. fa 3°. eius cura ponēte. ⁊ mef in suo de appropat. ca. de spasmō. **C**ōfirmat qz in infātibz spasmus siccus remouet velociter. ⁊ ita auic. loco allegato. cū dīx- de infātibz ⁊ ppter hoc liberāt a spasmō siccove lociter ppter humiditatē complexionum suarum ⁊ propter humiditatem ciboz suoz. 3° sic spasmus de repletiōe difficilis curat qz spasmus de inanitiōe s3 prius ē curabilis. ḡ ⁊c. p̄na ⁊ minor satis patēt. s3 maior arguit. facili^o ē neruū humec- tare qz exsiccare. s3 spasmus siccus remouet p hu- mectationē humidus at p exiccationē. ḡ ⁊c. ass^m p3 qz aliter cadēt corpus facilius in spasmū siccu3 qz humidū cuius op^m dicit oēs 4° sic nullus spasmus ē de inanitiōe ḡ nullus spasmus ex eleboro est mortalis p̄na t3. qz fm gal. d̄ spasmis eleboz seqn- tibus solus ille q de inanitiōe ē. mortalis. **A**ss^m p- bat. qz spasmus de inanitiōe aut eē pportionatus ad māz: aut nō eē pportionatus. nō pōt dici. fm ḡ p^m. s. qz ē pportionat^o ad māz. s3 ptra talis spasmus ē imālis. ḡ nō ē pportionatus ad māz p̄na no. ⁊ ass^m p3. qz nō depēdet a mā corpulēta spālē depēdētia qō regrit ad hoc vt morbo^o apud medū cū mālis dicat. **C**ōfirmat nerui pueroz stāte eta- te puericie si p̄nt ad tātā deduci siccitatē ad q̄tā nerui senū d̄ducti sūt. s3 p tātā siccitatē q̄ta ē acq- sita nō senib^o p̄trahūt vl spasmāt. ḡ nerui puēoz p nullā siccitatē in eis acq̄sitā deberēt p̄trahi stan- te etate pueritie ⁊ sic nullo mō stāte eoz etate spasmātur spamo sicco. **I**n opp^m. ē ypo. in affō. ⁊. au- ctōres allegati. pro concordia.

Pro solutiōe qōis p^o notabilia ponent. 2° p̄lusiōes de q̄sito. **N**o. ḡ p^o qz hoc noie spasmus inuento tribus mōis gal. ⁊ auic. equoce- vlos. qñqz. n. sumit generalit^o p oī egritudine ner- uosa qua lacerti p̄hibent ab eoz dilatatiōe ⁊ isto^o ē nomē cōe ad spasmū p̄prie dictū ⁊ tethanū. ⁊ h mō loq̄ gal. in libello de tremore ⁊ tetigatiōe rigo-

re ⁊ spasmō ca. vltio circa finē dū dixit. Scias etiā qz ppter h qz oēs hoies p̄cordant i hoc qz ois spasmus vocatus i greco aut vni^o ē a pte anteriori. ali^o qz vocat epistotius ⁊ ē tētio apte posteriori. 3° vero vocat tethanus in greco ⁊ ē tētio absoluta. mani- feste ḡ voluit nomē spasmū dici de tethano. ⁊ idem vult 3° d̄ interioribus. cap. 7° in principio cū dixit silr epilēsia nō ē nisi spasmus totū corpi eueniēs si ē tm sicut tethanus p̄stotius ⁊ epistotius. hic etinu- it gal. dici spasmū de istis tribus. **Q**ñqz at spasm^o magis strice dī vt ab auic. dicit. fa 3°. cap. de spasmō cū dicit. spasm^o ē egritudo neruosa qua mouē- tur lacerti ad p̄ncipia sua ⁊ inobediētē sūt in dila- tatiōe cuius diffinitiōis declarationē q̄re sup in p- tricula fa illo affō qz ē. 26°. febrē in spasmō notabilē 3°. ⁊ p3 legētī capitulū de tethano. qz auic. vult te- thanū p̄prie dictū qz nō ē i duo spasmū nō eē spasmū imo p̄trariū sibi. dicit. n. Tethanus at fm veritatē ē p̄trariū spasmō: d̄nt ḡ spasmus ⁊ tethanus hoc mō sumēdo spasmū ⁊ strice tethanum: qz ad spasmū se^o necessario p̄tractio lacerti ad suū p̄ncipiū qd nō sit in tethano imo in illo dilatant lacerti s3 totā suā lōgitudinē ⁊ nō p̄trahunt. 3° sumit h no- mē spasmus p motu involuntario p̄tractiōis mē- brū ⁊ lacerti p̄nte spasmū. fo mō dictū. nō qz neces- sario fiat talis motus. s3 cū violētja aliqua mēbrū dilatat spasmātū ⁊ redit iuolūtariē ad p̄tractionē ⁊ ille ē spasmus. ⁊ hoc mō loq̄ gal. 5° de accidētī ⁊ morbo in p̄ncipio dū dixit. Spasmus tremor singultusqz tussis. eructatio sternutatio. spādida- tio rigor oscitatio. oia uni generi supponunt. s. ma- lo motui. ⁊ paulo post cū dixit. actio at qz a solo mō- bo sit ē tetigatio ⁊ spasmus. hic y. p spasmū intelli- git spasmū p̄prie accepti acc̄s. s. motū p̄tractionis dictū. **A**liebas at 9° theo^o. ca. 9°. p spasmū vult qz dā cōe spasmō ⁊ tethano. vt p3 legētī. vt tm intelli- gere p spasmū diminutionē mēbrū a naturalī lōgi- tudie ⁊ ita abigat p̄cere descriptionē. seqmur ḡ auic. **N**o. fo qz tethan^o hoc m^o describit ab auic. Tethanus ē egritudo officialis p̄hibēs virtutem motiua a p̄tractione mēbroz de quoz aptitudine ē vt p̄trahant ppter nocumētuz in lacertis ⁊ ner- uis. **L**ū igit ppter nocumētū lacertoz ⁊ neruoz ex aliqua officiali egritudine imēdiatē p̄hibet mē- brū de cuius aptitudine ē vt possit p̄trahi a p̄tracti- one illa egritudo ē tethanus. **C**ōtingit at hoc duo- bus mōis. vnus ē cū mēbrū h3 diuersos musculos diuerso mō positos ⁊ motiuos. verbiḡ. manus qz musculos h3 motiuos ad siluestre p̄tē ⁊ ad dextrā ⁊ ad domesticā ⁊ ad sinistrā tūc si oēs isti musculi ex quacunqz pte positi spasmēt equaliter manus in iunctura remanebit extensa p̄hibita a p̄tractiō- ne. ⁊ dicit tethanata. s3 in isto casu iste tethanus ē plures spasmū. fo mō sit tethanus in vnico muscu- lo cū v̄tositate. ita equaliter p oēs poros ingredi- tur ⁊ ibi coagulat qd absqz nullius nerui uel mu- sculi abreuiatiōe musculus tenet rectus ⁊ p̄hibet^o ē a p̄tractiōe. ⁊ iste ē tethan^o qz nō ē aliq spasmū nec aliq spasmus p̄prie dictus. ⁊ dī p̄prie tethanus qz a-

spasmo distinguit et tu hec oia tene menti pp dicta in ca. de thetano ab auic. 110.3° q tribus modis ptigit in genere spasmarum membrum pprie. vno modo p nimiam repletionem ex humiditate extranea sicut videmus cordas instrumentorum musicalium acurtari ppter humiditatem. 2o modo ppter defectum humiditatis naturalis nervi. unde nervus accurtat sicut corde cum exsiccatur sole vel igne. 3o modo ppter rem nocentem. s. mordicantes vel dolozose imprimetes. aut venenosas qualitates agentes. nam isto casu virtus naturalis nervi et lacerti nititur expellere a se rem malam imprimetes q ita pceptis ac si est intrinseca directe sicut in rigore concutuntur s3 qz in spasmo tam continue affligit ita vt continue sic conat fortis ad exprimendum. id continue membrum tenet contractum in spasmo. isto modo cato. et q hic spasmus fiat a virtute conate expellere colligit ab auic. fa tertij ca. de spasmo cum dixit. et quicquid sit spasmus q ad manum non proportionat eueniens causa rei impediens a qua nervi fugiunt et congregantur ad expellendum illam. S3 hic cadunt due difficultates. vna qz capiendum spasmodum stricte. p ut est egritudo ad mentem aut. vnde impossibile q thetanus sit duo spasmi. nam in thetano membrum ipsum est extensum non contractum p3 ex diffinitione sua et experientia. q nullus est spasmus. qna p3 ex diffinitione spasmi ppe accepti. nam o3 q in eo lacerti mouentur ad sua principia et sic contrahunt. Hic dicit q ad esse spasmi requiritur lacertus esse contractum. s3 non o3 contractus esse membrum cui copulatur pp impedimentum ab alio lacerto ad contrarium trahente. et id in thetano q est duo spasmi imaginandum est vtriusqz lateris lacertos esse contractos. s3 corde ad membrum tendentes sunt elongate pp forte vtriusqz lacerti tensionem. 2a difficultas qz gal. in fo de accenti dicit spasmum esse motum oio factum a morbo non a virtute s3 contrarium vnde de spasmo non proportionato ad manum q fit ptem a re pternam. p3 a virtute vt statim dicitur est. Dicendum q gal. ibi intelligit de spasmo pure malis vel pure a siccitate non de illo q non est proportionatus ad manum. 110.4° q morbus id dicitur malis q est pedens spali depedentia a materia corpulenta et intelligimus spali depedentia depedere qn p remotionem menti pternalis qstucisqz est loco illius humor q nallr d3 esse remouet morbus. nam non alia de causa dicimus esse malum q neqz absqz materia et essentia et alias. Ex hoc p se q aliqui spasmus non proportionatus ad manum est morbus malis qz pedens. gra ex. a colera mordicantia vel alio humore ledente nervum. non tñ ibibito et ois talis. s. non proportionatus est morbus malis vt factus ex vulnere nervi absqz humorum peccato. fo se qd spasmus siccus purus est morbus imalis. et qz huc cõiter dicimus spasmum ad manum proportionatum. id se qd spasmus ad manum proportionatus est morbus imalis. s3 tñ spasmus malis non dicitur nisi spasmus de repletiõe vt pot videri ab auic. fa 3. cap. allegato de spasmo cum dixit. et manum qdẽ ois spasmi malis aut pprehensa est sup lacertum totum. et illud est cum spasmus est sine apate. aut est pprehensa in loco vno quẽ reliqz partes sequuntur sic in spasmo facto pp apã. innuit q auic. Spasmum non dicitur malum nisi manum sit pprehensa in lacerto modo ois ta-

lis est de repletiõe. Ex hoc seq q aliqui spasmus est morbus malis q non est spasmus malis vt spasmus aliqui non proportionatus ad manum. se fo q non quibus spasmus proportionatus ad manum est spasmus malis vt est dictum de spasmo sicco. 5o no. q spasmus siccus quicquid se resolutionem roride humiditatis valde subtilis non psumpta humiditate substantifica ita vt merito illius sequeretur spasmus: quicquid vero se substantifice humiditatis et corpulente resolutionem et psumptionem ita q qstucisqz irroraret debite. tñ adhuc nervus contractus remaneret. primus non est pfirmatus. 2o vocat pfirmatus. Exm est carta vel corda ex vento exsiccata ptrahit: s3 cum in loco humido ponit ad pstinam latitudinem aut longitudinem reuertit. Exm 2: vt cum igne corrugate fortiter carta ptrahit et non redit p humectationem ad pstinam longitudinem qz radicalis humiditas psumpta est. Itẽ in spasmo sicco quicquid sola exsiccatio qualitativa q pedit a causa actualiter impete est causa et humectatio qualitativa fit faciliter causa remota aut ab intrinseco aut ab extrinseco. 6o non q hic spasmus siccus quicquid est cõis totum corpi. et in hoc est piculum pp puationem anelitus. quicquid vno in particulari membro cõicente notabiliter suum nocumetum principali membro in hoc non est piculum vt apparet in spasmo digiti ex combustionem ignis. 7o no. q l3 fm coies opinionem qz nervus sit humidus respectu equal ad podus cum oẽ viuens sit a dño calidum et humidum. vt est cõis fama. tñ non o3 q pp hoc facilius curet spasmus siccus qz spasmus humidus. nam spasmus siccus pfirmatus non curat p puram qualitativam humectationem s3 curat p humectationem substantificam si curari possit. et ista est valde difficilior qz exsiccatio qualitativa q est p resolutionem menti humide nervo ibibite vel eius euacuationem et rõ qz istius menti resolutionem sit a calore vt est calidum ab. et eius euacuatio sit a medicis euacuationibus a forma specifica talẽ manum modo facile est nobis inuenire causam calefactiuam multum dissolutiuam et facile est inuenire medicinas q euacuant a forma specifica manum in nervis pteã. s3 substantifica humectatio non fit nisi vi caloris vt est nall et nalliter agētis cui non tam facile magnam adiutorium afferre possumus ad agendum vt nallis. et id l3 nervus in nalli dispone exhis facilius incurrat spasmum humidum qz siccum: qz humidus est pp manum nervo ibibitum et siccus pp resolutionem partis substantifice modo multo facilius et a leuiori causa repletur nervus qz sua humiditas substantifica remoueat. tñ nervus spasmatus spasmo sicco pfirmato. qz pp resolutionem substantifice grosse humiditatis modo dicto multo difficilius redit ad suam humectationem nallẽ qz nervus spasmatus vt humectatus spasmo humido reddat ad nallẽ suam disponem p illius humiditatem euacuationem vel resolutionem. Illis habitis sit ista p p. Aliquis spasmus non proportionatus ad manum est incurabilis licet plerumqz tales facilius curent. prima ps p nis p3 de spasmo a manum venenosa pedente et de multis alijs pp mordicationem male menti infixam vt prius sit oportunitum mori qz manum remoueri possit. 2a p aliqui spasmus de repletiõe est incurabilis l3 multi tales

sint curabiles. **C**onclusio quo ad primam partem patet quod
 iam resistens potest esse mala ut patet per viam suffocationis mo-
 rialis homo quod possit curari. et similiter facta per auic. patet
 facta 3^a et oibus medicis et gal. in commento. 3^a. 2°. 13
 cet aliqis spasm^o de inanitione curari possit: spasm^o
 tñ de inanitione confirmatus et totum corpus est incurabilis
 prima pars 2° nis patet ex multis dictis auctorum. et per experi-
 entias et eas vult auic. facta 3^a de spasm^o puerorum de
 spasm^o sicco cuius ponit curam. facta per oibus docto-
 rum. Nam gal. in libello de spasm^o tremore sic ad lit-
 teram dicit. **D**is aut spasmus ex siccitate an sanabilis
 est. Et n. cui accidit iste spasmus perit antequam medi-
 cina fuerit scripta ne dum antequam cum ipsa curet et cer-
 te loquitur de spasm^o vniuersali confirmato. 4^a. 2° non
 ex quolibet spasm^o sequente potest elebori mori infir-
 mus patet ex gal. in commento de spasm^o non proportiona-
 to ad maiorem huius potest sequente. 5^a. 2° plerumque
 spasmus sequens potest elebori est mortalis precipue
 post purgationem forte. probatur: talis spasmus siccus
 ut plurimum confirmatus vltis est et cetera. 6^a. 2°. oibus spasm^o
 sequens potest elebori est signum mortale 13 non
 semper mors inde sequatur. prima pars patet ex gal. in commen-
 to et facta. Ex quibus ad argumenta in oppositum facta re-
 spondeat. Ad primum respondet concedendo spasmum
 illum non esse mortalem quod ad ipsum sequatur mors necessa-
 rio et hoc vult gal. in commento 13 est mortalis quod signum
 indicans mortem et mortis suspicionem et ad hunc sensum
 dicit vltima 2°. Ad secundum negat nullum esse spasmum
 de inanitione mortalem. 13 confirmatus est mortalis quo-
 rum cura non ponitur ut patet in pone. Ad 3um negat
 aliter ut patet in 7°. notando. Ad 4um. sicut nego aliter
 ut in pone dictum est.

Consuetudo fuit antiquorum.

Bal. in commento primo docet de quo eleboro intelligitur assertio. **S**o
 ostendit non quolibet spasmum ex potu elebori sequi mor-
 tem. 3° ostendit modos spasmum qui possunt sequi potum elebo-
 ri. 4° respondet duabus obiectiōibus tacitis. 4° conclu-
 dit assertio veritatem: ibi facta. 13 tñ h accens. ibi 3° possibi-
 le est g. ibi 4°. **A**llū est spasmum. ibi 5° hec sunt genera.
De prima dicit quod consuetudo antiquorum fuit absolu-
 te plato vocabulo per eleborum intelligere albam ex cu-
 ius potu spasmum prout dicitur mortalem. **D**e facta dicit
 quod quicquid in initio potus elebori ante purgationem
 sequitur spasmus qui non est mortalis. h accidit propter
 mordicationem in ore stomachi sicut accidit cuidam iu-
 ueni qui vomuit eruginem et cum promota est super stomachum propter
 nervos magnos qui ad os stomachi veniunt a cerebro pa-
 tiēte incurrit spasmum. 13 purgata erugine cessauit
 se. et spasmus. **D**e 3° parte dicit quod eleborus potest fa-
 cere spasmum propter colligantiam oris stomachi cum cerebro ut
 ibi existente forti dolore contrahatur cerebrum et contrahatur
 et inde omnes nervi contrahantur. potest et ipsum sequi spasmus
 de inanitione multa procedente purgatione et supple etiam
 spasmus de repletione. spasmum autem de plenitudine: et
 est illi supple qui est per colligantiam propter dicitur esse curabilem
 13 ille qui est de inanitione est incurabilis et intelligitur ista
 modo dicto in exponere assertio. **D**e 4° parte dicitur per quod
 propter dicitur de spasm^o de repletione et inanitione. nec

dicit de spasm^o facto per colligantiam quod non debemus
 credere ipsum fecisse per negligentiam sed voluit quod istum per
 illos duos intelligeremus. **D**icitur factum quo ad eandem
 partem quod alii sequi singultus propter puncturam merivel
 stomachi qui est genus spasmum potestis ex eleboro accidere.
 13 hoc propter non dicitur. h possumus tñ intelligere spasmum
 illum de quo hic loquitur propter esse de inanitione quod oibus res
 purgatiua est exiccatiua. **E**t ideo cum de spasm^o talē re-
 sequente dicat. **S**equitur quod potest intelligi de spasm^o de
 inanitione. **D**e vltima parte dicit quod ista sunt dicta gene-
 ra spasmum qui prout sequi potest elebori et non est eorum aliqis
 curabilis nisi qui cum punctura est vel propter colligantiam
 propter motum vomendi. 13 ille qui est ex siccitate est incur-
 rabilis. **E**t ideo bene dicitur propter. cum dicitur quod est mortalis
 Nam quidam spasmum elebori potest sequentes sunt duri
 ad sanandum et unus eorum est incurabilis et tu hec li-
 mita. sicut quod quoniam supra determinate pertinet. **2**

In vulnere spasmus.

Conclusio assertio est ista. **S** spasmus vltis se-
 quens vulnus est signum mortale. probatur con-
 clusio talis spasmus significat maximum nocumen-
 tum in principali membro. aut per eandem aut per contatam
 et a tali pauci euadunt et plurimi moriuntur. g spasm^o
 talis est signum mortale: prout et ante circa litteram decla-
 rabunt. sicut inia hęc ab auic. facta 3^a. ca^o de spasm^o
No. 3° quod vulnus propter ut per vlcus distinguitur est
 plaga seu solutio continuitatis preternaturalis in carne
 largo modo sumendo sine pure et sanie. **E**t vlcus est so-
 lutio continuitatis in carne cum pure et sanie 13 h sumitur
 vulnus per contatam ad vulnus et vlcus. **N**o. 3° quod ex
 vulnere quicquid sequitur spasm^o particularis membri ut ma-
 nus vel digitus. et hęc non omnia esse mortalia: quicquid vero
 sequitur spasmus vltis totius corporis. et de isto est sermo
 in proposito. **N**o. 3° quod ex vulnere potest sequi spasmus
 de repletione ut membro multum dolente multe membra ad
 nervos retrahantur et non proportionatus propter dolorem
 et passionem: et de inanitione ut cum multa est sanguinis
 euacuatio. **I**n proposito de quolibet potest verificari
 assertio. maxime autem de vltis per colligantiam cetero contingit in pro-
 posito verificari. quod pluries iste contingit. **N**o. 4° quod
 spasmus vltis non accidit ex vulnere nisi propter no-
 cumētum principalis membri per se aut per colligantiam. et quod
 huius nocumenta tardius remoueri possunt quam mors
 ipsa sequatur. ideo ceterum non sunt curabiles et illa est causa
 verificans assertio. **N**o. 4° quod non omnia ad hoc ut signum
 dicatur mortale quod necessario sequitur mors ut dicitur in com-
 mento 13 sufficit quod ut plurimum. **A**ltimo no. quod ad
 verificandum quod mors sequatur spasmum necessario se-
 quente vulnus requiritur quod spasmus sit fortis. **S**o requi-
 ritur quod virtus sit debilis. 3° requiritur quod sit perseverans
 huius. n. exantibus necessario sequitur mors. quod virtus de-
 bilis tam forte causam non potest depellere imo succubit.

Sicut antea.

Bal. in commento primo ostendit quod propter intelligat
 per mortale. **S**o docet modum per quem spasmus vltis sequi-
 tur vulnus. et ex illo sequitur veritas assertio. ibi facta. **S**pas-
 mus ex vulnere. **D**e prima dicitur talē spasmum dicitur
 mortalem quod plurimum sequitur mors non quod sepe. **D**e parte

sa dicit q̄ primo mēbrū vulneratū spasm̄ facta a postemate in eo. fo ipso exite principali: aut multū neruoso cōicat nocumentum membris vicinis ⁊ tandē principio neruoz qd̄ ē cerebrū vnde cōtrahit ⁊ inde seq̄ totius contractio.

Anguine multo

ꝛc. Cōclusio affōi ē

illa. Spasmus aut singultus inatus cor porū multo fluēte sanguine ē signū malū. p̄bat q̄ significat nimīā corporis exiccationē ⁊ defectū virtutis ḡ ꝛc. p̄na no. ⁊ ass̄m̄ stati patebit Similis habet snia 4.º 4.º cap. de fluxu sanguis ⁊ nono almāforis cap. de spasm̄. Nota p̄ huiusmodi sanguinis fluxū fieri a nā vt fluxus menstruoz. q̄nq; a cā preternāli intrisece vt fluxus sāguinis nariū vel p̄ aliū locū q̄nq; a cā accñtali extrinseca in vulnere flo: vel casu de oibus affo. verificatur. Nota fo. q̄ talis fluxus quandoque est de sanguine venali. q̄nq; arteriali ⁊ ille q̄ ex artarijs ē. est deterior de vtroq; tñ intelligit in p̄nti.

Nota. 3.º q̄ sāguis aliqñ fluit multus subito ⁊ iste facit q̄nq; spasmū ⁊ alū flu' mult' paulatine. ⁊ iste si aduocat cōtter spasmū ⁊ cā ē. q̄ post fluxū paulatinū corpa accñtalr rehumectant cū cibo ⁊ potu: s; qñ sit subitus sit magna exiccatio sine restauratiōe. Nota. 4.º q̄ ex fluxu sanguis pōt fieri spasmus de repletiōe ⁊ de inanitiōe ⁊ nō p̄portionat' nā post ipsū q̄nq; incrudat flegma exns in neruis ⁊ dux sit ita vt nerui spasmētur: q̄nq; at̄ exacuitur colera: ⁊ mouet ad stōm ⁊ facit spasmū nō p̄portionatū ad mām s; plurimū facit spasmū de inanitiōe. q̄ euacuatis venis euacuatur epar ⁊ cor ⁊ itayt cū fortitudine a mēbris attrahāt. ⁊ iō musculi depaupāf eoz nālī humiditate. ita vt inde siccitas sequat' ⁊ eoz corrugatio q̄ spasmus sit ⁊ q̄ hoc n̄ sit nisi multo sanguine fluente. iō dixit ypo. multo ad denotandū q̄ maxime intelligit de spasm̄ sicco ⁊ ex hijs p̄ verificatio prime ptis affōi. Nota. 5.º q̄ singultus ē motus cōpositus ex cōtractione ⁊ extēsiōe preternāli stōi q̄ valde assimilaf motui spasmoso. ⁊ iō accidit ex similib' causis cū spasm̄ ⁊ iō de ipso iudiciū ē simile. s; de isto i sequētī affō videbit in qōne. iste at̄ singultus q̄nq; ē in stō p̄prietatē: q̄nq; p̄ cōitatē: ⁊ oīa in sequētī affo. clarit' explanabo. Sufficit at̄ hic q̄ cū p̄pter fluxū multū sanguis seq̄ singult' significat mēbrū nimīā exiccatio ⁊ totius corpis. ⁊ iō ē signū malū. Ultimo no. q̄ hic spasmus ē minus malus q̄ ille q̄ ex eleboro seq̄ inanitiōe cuius ratio ē q̄ ex illo nō ita arguimus grossas ⁊ radicales humiditates deficere i neruis: sicut ex illo cū hic nō sit medicina fortiter attrahēt sicut ibi ⁊ alia sint pia ⁊ h̄ vlt ga. i. 2.º.

Non est intelligendum.

Sal. in p̄mēto facit duo. primo. n. oñdit qd̄ intelligat p̄ malū. fo ostēdit cuiusmodi ē spasmus seq̄ multū sanguinis fluxū. Ibi fa. hic at̄ spasmus. De prima dicit q̄ licet hic spasm' sit malus nō est ita malus sicut supior sit. s. ex potu elebori. ⁊ cām

sup̄ dixi. Et si bene p̄sideres verbā p̄mētī v̄ velle q̄ dicat morale. De fa pte p̄z qd̄ dicat.

Spasmus et singultus

Cōclusio affōi ē ista. Spasm' ⁊ singultus accidētes post nimīā inanitiōe sūt signū malū. Cōclusio p̄bat sic: q̄ isti significant multā mēbroz exiccationē cū virtutis debilitate. ḡ ꝛc. p̄sequētia p̄z. ⁊ ass̄m̄ declarabit. Similē sniaz bētis in allegatis in p̄senti affō ⁊ p̄cipue 9.º almāforis cap. de spasm̄. Nota. ḡ p̄ inanitiōe intel ligi oēm euacuatiōe. dicit at̄ nimīā q̄ supra illud quod tollerare pōt virtus. Nota. fo q̄ cuiuscūq; humoris euacuatiōi cōicat resolutio spiritū ⁊ virtutis debilitatio. ⁊ iō cuiuscūq; euacuatio pōt esse cā spasmī. siue ille fuerit colera siue flegma siue alius p̄ q̄to cū eo iūgit' spiritū resolutio ⁊ mēbroz. Et p̄ p̄sequens exiccatio vel aliter oz dicit q̄ p̄ solius colere euacuatiōe nō sequeret' spasm' saltem siccus. s; si multū sup̄fluat euacuatio nō solū colera educit. s; flegma. ⁊ cū hoc nālīs humiditas mēbroz vt dixi p̄ticula fa i cōmēto illius affōi. 37. Sana habētes corpa. Et iō talē nimīā euacuatiōe ē aptus seq̄ spasmus siccus multū exiccant' mēbris. ex q̄bus p̄z veritas affōi. nā talis spasmus ē malū signū ⁊. cū hoc mala cā.

Quod aut dixit.

Sal. in p̄mēto facit tria p̄ p̄pat. al forisimo ad primū huius p̄ticule. fo p̄pat hūc spasmū de quo hic ē sermo ad spasmū. de eleboro factuz. 3.º describit singultū. fa ibi. Neq; tamē minus 3.º ibi. Singult' at̄. De prima dicit hic dicit' de oī purgatiōe vltiter ducēte ad vltimū illud qd̄ in p̄io fuit dictū spālīter de eleboro ⁊ sic loquitur hic. De secunda dicit q̄ h̄ spasmus de quo hic loquitur nō minus ē p̄iculosus q̄ ille q̄ ē ex potu elebori s; ē vltiter loquēdo p̄iculosior q̄ spasm' hic ē de inanitiōe s; aliq̄s sequēs potū elebori ē de repletiōe vel nō p̄portionatus ad mām. De 3.º dicit q̄ singultus ē spasmus quē patit' os stōi aut nerui vt a lias mōstrauit.

Arca predictos affōs duos. vtrū singult' sequēs nimīā inanitiōe aut fluxū sāguis multū sit malus. Arguit' negatiue sic. Et nulla artificiali euacuatiōe potest singultus p̄uenire ḡ ꝛc. p̄sequētia no. ⁊ assumptū arguit'. q̄ non pōt tāta siccitas in mēbris p̄ solā artificialē euacuatiōe acqri q̄ta ē in ethico. s; siccitas ethici nō facit singultū. ḡ nec siccitas p̄ artificialē euacuatiōe acq̄sita. fo sic ex siccitate sola nō sit singultus ḡ assumptū p̄bat. q̄ hoc sit vel stō p̄trahēte ad expellēdū rē nociuā vel ad fugiēdū a nociuo: vel q̄ nulla siccitas in alio mēbro haberet talē p̄stricciōne facere p̄sequētia no. q̄ nō v̄ alius modus fm quē ptes stōi in singultu aggregent' ad inuicē: sed q̄ nō faciat h̄ fugiēte a re nocēte vel cōicāte ad expulsiōe p̄z ex auic. 13.º. 3.º. tractatu. 5.º cap. de singultu q̄ hoc nō sit p̄pterea q̄ siccitas in tali membro corrugatiōe reqrat. Arguit' p̄io q̄ quilibet

gradus siccitatis cū sūma raritate pōt stare et cū sūma densitate vt p3 d' igne et terra. g' merito gradus siccitatis hoc nō ptingit nec merito nē mēbrū que cū tanto gradu siccitatis hoc limitat qz post talē pstrictionē virtus mēbrū isurgit ad dilatādū qd nō faceret si merito sue inclinatiois prima constrictio facta fuisset. Cōfirmat qz si vel siccitas vlt mēbrū nā cū illo gradu siccitatis in stō talē ptractione limitaret. in maiorē ē limitaret. siue ille subito siue successiue acq̄situs eēt siue pfirmatus siue nō vel alr def rō diuersitatis. 3° sic aliqs singultus de siccitate ē faciliē curabilis. g' nō sunt oēs saltē multū mali. aff' ē auic. 13^a 3° loco allegato vbi dixit. Et aliquādo fit a siccitate et iuuat ex quolibet humectate et remouet. Vltimo sic q' libet siccitas pfirmata ē potētior ad faciēdum singultū qz aliqua nō pfirmata s3 aliqua pfirmata si pōt vt p3 de ethico. g' nulla nō pfirmata et sic seq̄ q' qlibet singultus sequēs nimīā inamittōnē sit sequēs siccitatē pfirmatā. In oppositū ē ypo. in affo. Pro dubio no. p' q' singultus describit multis modis. Nā in pmeto d' q' ē spasmus que os stōi et nerui patiunt et a mēbrū inde p'olatioe medicinaz d' q' ē motus spasmosus p'ium stōi factus a re nocēte qua fit ptractio p'itū eius aggregatū se in seip̄as forti motu. et h' pōt saluari intelligēdo p' rē nocētē oēm rē preternāz aliq' nocumētū faciēte stōco siue fuerit qualitas siue mā corpulēta vel vaporosa. s3 auic. 13^a 3° p'fiderās q' singult' quādoqz fit ppter mām corpulētā vel vaporosam vel alā imprimētē sensibiliter et male. quādoqz vō merito exiccatiois stōi sine p'cursu talis extrinsece rei q' sentiat vt poneret descriptionē ppletiorē ita d' Singultus ē motus dictus ppositus sicut spasm' ptractiuus cū extēsiōe dilatatiua existēs i ore stōi aut in toto corpe eius aut in meri ex quo aggregatur ad se ipsū cū spasmō fugiēs a re nocēte si fuerit nocēs aut p'paf ad motū fortis expulsiōis sequētis ipsuz sicut acidit ei q' vult: aut si non fuerit nocēs imo sit fm semitā supfluitatis siccitatis mouētis ad similitudinē sicut spasmus et nā mouet vt nō obediat illud et succurrat ei. et p3 intelligētī q' auic. vult in singultu eē semp duos motus quoruz vnus ē pstrictio et aggregatio p'itū stōi preternālis ad se inuicē ad similitudinē spasmi p'rabentis. Et scdus ē fortis motus extēsiōis et quasi excutiētis a se aliqd sicut fit quādo a pāno volum' puluerē excutere. p' facimus plicā deinde forti dilatatiōe extēdimus. hec at ptractio fit aliquo trū modoz in singultu. aut p' q' ibi ē res nocēs stō et ab ipso extranea nō subiectiue in eo existēs. s. vel i bibita vlt alio mō stō applicata: et virtus ppter magnitudinē nocumētī principāl'r pstringit ptes stōi vt a tali re fugiat. scdus ē qz existēte re nocēte mō p'dicto virtus pstringit nō imēdiatē ppter fugere a re nocēte. s3 vt sit mēbrū ppatū ad motū fortis expulsiōis pura dilatatiōe. nā p hāc vnionē ppatur stōus fortiori dilatatiōi sicut accidit i motu voluntario. et h' intēdebat cū dixit sicut accidit ei qui

vult. aut 3° nō ē res extranea nocēs stō in p'mēdo in ipsū sēsationē malā fortē. et ē stōus exiccatus si p'pue ita q' hec siccitas stringit ptes stōi. Siccitas n. in p'tibus terreis facta et viscosis est cā maioris dēsitat'. Et p' p'ns p'strictiōis. s3 virt' mēbrū q' itēdit mēbrū d'bitā dilatatiōe isurgit et dilatatur mēbrū et qz mēbrū non sufficiēt obedit. iō ē ad p'strictionē redit. Et quo p3 q' descriptio posita ē cōis cuilibz singultus et explicat cās a qbus pōt singultus accidere. p3 fo q' singultus est actio lesa. p3 3° q' singultus fact' a re nocēte scd'z modū loquēdi auic. ē singultus cui' rāz dilatatio qz p'strictio fit a sola virtute. licet p'strictio fiat p'currēte re nocua sed in singultu facto pp siccitatē p'strictio fit a solo morbo et dilatatio a virtute. p3 4° q' l3 in singultu sit motus similis spasmō. nō tū est vere spasmus. qz spasmus implicat vt p' eū sit lacerti motus versus sū principū qd nō requit in singultu: cū stōus nō habeat lacertos. No. 2° principaliter q' l3 siccitas q' subito et celeriter acq̄rit et sequat celeris p'tractio. tamē illa q' paulatine acq̄rit cōtractio q' sequitur ē paulatina. No. 3° q' q̄uis virtus et forma mēbrū inclinēt p'ra d'ispositiōe p'sequētē qualitātē nō fixā tamē qz qualitas fixa ē facta sicut nālis iō virtus nō ita conat cōtra illa ad q' inclinatur qualitas fixa. Et h'is appet p' q' cū i singultu sit subita p'tractio et talis nō fit paulatina acq̄siōe siccitatis. iō nō o3 in illa fieri singultū. patet scd' q' in ethica et in aliis fortibus siccitatibus pfirmatis q̄uis stōus eēt paulatine p'tractus tamē nō fit singultus. qz cū iste qualitates sint fixe. nō conat m' tū virtus p'ra d'ispōnes q' illas qualitates sequūt et h' possūt sat. 5° d' accidēte colligi. ex qb' p3 cā q' siccitatē nō pfirmatā et nō equalē seq̄ singultus s3 nō ita siccitatē equalē et pfirmatā. No. 4° q' quēadmodū spasmus pōt fieri de repletiōe: et de inanitiōe. et nō p'portioatus ad mām ita ē in singultu p'ringit. No. 5° q' singultus quādoqz ē cū pfirmata siccitate et valde intēsa cuius tamē aliq' gradus ē flēs et aliqs factus. et aliquādo ē singultus sequēs solā sētē siccitatē sic q' nō ē ibi gradus siccitatis facte preternām. No. 6° q' multoties p' colligatū fit singultus. quādoqz epate multum magno apate patiete et ita neruos qbus stōus al ligat extēdēte. et illi q' trahunt vilos oris stōi. tāqz res extranea nocua p'cipiunt. vnde fit singultus quādoqz vero sumi p'gitiuū malū cōcans. et quādoqz p'tracto cerebro seq̄ p'tractio neruoz q' ad os stōi veniūt. Quātū ad scd'm sit hec prima cōclusio. Quilibet singultus absolute ē signū malū p3 qz qlibz talis ē significat' d'ispōez p'sentē p'nāz 2° q' nō quilibet singultus sequēs siccitatē stōi a lioz p'itate supposita ē deterior qz sequēs repletiōnē. p3 qz nō deteriorē d'ispōnē significat. 3° q' Et si nō qlibet singultus sequēs siccitatē sit mortalī tamē qlibet talis sequēs siccitatē pfirmatā ē mortalis. 2° ps h' p'nis p3 qz t'is mala p'p'io sicca pfirmata ē icurabilī s3 circa ista cadūt dubitatōs p' q' sternutatio curat singultū. R'ndes q' in ster

nutatiōe fit fortior percussio tū sibi tū ptiū eius ⁊ hu
 moy q̄ in singultu. Et iō illud q̄d puro singultu
 excuti nō potuit p sternutationē excuti. ⁊ singult⁹
 cā sic remouet. 2° difficultas q̄ nō q̄libet strenu
 tatio curat singultū. Respōdet cām esse q̄ illū q̄
 est d̄ inanitiōe ⁊ p colligatiā nō curat cū ibi nō sit
 excucienda mā. 3° q̄ singultiens pluri timore p
 uocato a singultu curat. Respōdet. q̄ calor reuo
 cato ad stōm ille tales mē q̄ singultū puocabant
 dissoluunt. ⁊ cām pte imaginari poteris. Ad p̄n
 cipalia argumenta. Ad primū cū d̄ de siccitate
 thica negat argumentū ⁊ cā p̄ in positiōe. Ad
 scōm q̄ siccitas nō facit singultū necessario ⁊ cuz
 d̄ q̄ hoc est aut ppter siccitatez aut ppter virtutē
 p̄ ex dictis ptractionē a siccitate fieri dilatationē
 uero a virtute. Nec seq̄ siccitas cū sūma densita
 te ⁊ sūma raritate stare pōt. q̄ ipsa cū h̄ determina
 to subo nō variat gradū densitatis. Ad scōm p̄
 firmationez dico q̄ in maiori gradu siccitati fit ma
 ior ptractio s̄ paulatine quā nō seq̄ singultus s̄
 fit facta ⁊ nō apta fieri q̄ tūc nō sit p̄ p̄strictionē
 dilatatio s̄ remanet stō p̄strictus ⁊ corrugatus
 ⁊ negat consequentia sicut de spasmō. Ad tertū
 um ex dictis p̄ solutio.

ad sup̄iora tollit
 forte q̄ ex tēsa qu
 contractionē oris
 qua singultus nō fit
 p̄cipuus ⁊ seq̄ v̄ aduen
 itez in stomacho

S

IA inmoderata purgatiōe
 spasm⁹ aut
 singultus innatus malū. Iste affōus
 est idem cum affō precedente.

Spasmus est inuoluntarius

motus. ⁊c. Gal. in hoc p̄mento p̄ declarat qd
 est spasmus. 2° qd singultus. 3° verificat affōm 2°
 ibi. singult⁹. 3° ibi. ois. n. ptes patēt legētū diligēt.

I inebriatus aliquis.

In p̄senti affō. iuxta cōez introductionē
 ypo. tres intendit p̄clusiōes. scōam pōit
 ibi. si nō. 3° ibi. Aut ad horā. prima p̄ ē illa. Siḡ
 inebriatus fiat subito sine voce ille morif supueni
 ente aliquo spasmō. p̄bas. In isto virtus cerebri
 p̄sternit vltimate ⁊ neruoz capita plurimū replē
 tur q̄ ⁊c. p̄sequentia. ⁊ affōm statim videbit. Si v̄o
 scōa p̄. supueniente febre possibile est talem inebriatū
 nō morif. p̄bas q̄ p febrez mā morbi est ap
 ta p̄sumi. q̄ quādoq̄ supueniente febre curat. affōm
 colligit ex dictis in scōa p̄ticula illo affō. 26. febrē
 in spasmō ⁊ p̄sequentia de se p̄. Aut ad horam.
 tertia p̄ talis est. inebriatus nō morif. si loquat cū
 venit ad horā in qua crapule soluunt. p̄bas q̄ si
 tūc loq̄ signū est q̄ nā supauit mām tā illā q̄ est i
 neruis q̄ illā q̄ est in cerebro. s̄ nā supante mām
 infirmus nō morif q̄ ⁊c. p̄sequentia p̄ ⁊ affōm vide
 bit in notādis. Quidā hui⁹ affōt p̄cordiā ponūt
 ex tertia p̄ticula p̄bleumatū arist. qd̄ ego q̄ dicāt
 nō video: s̄ melius tertia p̄ p̄ pte colligit in c^o de
 regimine aque ⁊ vini. S̄ circa totū affōm no. p^o
 q̄ ebrietas sic solet cōiter: ⁊ magistrāl̄ describī.
 Ebrietas est lesio notabilis opationum cerebri co
 gnitiuaz ⁊ motiuaz pp̄ vini: vel sibi p̄portionalis

b 6

rei vaporēz. ⁊ hoc videt velle s̄ nō tam explicite
 gal. in p̄mēto ⁊ addit ppter vini vaporē ad deno
 tādū q̄ tales lesiōes ex alia cā vt humore vel apā
 te. vel vapore humoz nō dicunt ebrietates s̄ alij
 noibus noiant vt corruptio imaginationis stolidi
 tas insipientia ⁊c. ⁊ d̄ vel sibi p̄portionalis q̄ mul
 ta sūt inebriatia alia a vino vt colligere potes 3° 3°
 ca^o de regimine aque ⁊ vini. No. 30. q̄ vinū cuz
 ab eo plurimū vapores eleuent. ⁊ illi sunt calidi ⁊
 mobiles cū p̄miscent spiritibus cerebri illos p̄tur
 bāt ⁊ faciūt nō eē ita p̄ueniēs instrumētū virtutis
 aialis sicut debēt ⁊ hoc mō ledunt iste opatiōs: ⁊
 ita ledit cerebrū ⁊ incidit in ebrietatē. No. 3°. q̄
 musculi possūt d̄finere a mouēdo merito nocumē
 ti p̄prij illius vt vulnere apāte ⁊ spasmō ⁊ s̄libus
 Et q̄nq̄ ppter nocumētū principij hic cū dicimus
 repēte fieri sine voce p̄stat q̄ musculi: q̄ mouent in
 causāda voce sūt lesi sicut musculi pectoris ⁊ ep̄i
 glotis sūt lesi ⁊ a motu ipediti. ⁊ iō itelligat affō
 vbi isti sūt sine voce ppter cerebri defectū nō solū
 ppter apātis nocumētū i instrumētovocali. No
 4° q̄ p nocumētū cerebri vltimū musculū q̄ ledit
 sūt musculi pectoris. nā q̄n totū residuū nullo mō
 mouet in appoplexia tū musculi pectoris mouēt
 vt d̄ illo p̄mēto affō. 42. Soluet appliā fortē ⁊c.
 Ex hijs p̄ q̄ cū ipēte fit sine voce. tūc oēs musculi
 fiūt sine motu: ⁊ sic fit v̄lis ociositas ppter cerebri
 opilationem. ⁊ iō tunc est appoplexia vt p̄ ex v̄ssi
 nitione appoplexie supius posita. Nota 5°. q̄ in
 corporibus quibusdā ebrietas potest causare ap
 poplexiam puta in valde repletis flegmate secu
 dum caput. nam vnū calidum existens multos va
 pores mandans cerebro eliquat ibi materias ⁊ fa
 cit eas currere ad ventriculos ⁊ nāles spiritus se
 sibilez ⁊ motui ⁊ sic facit appoplexiam. No. 6°
 q̄ vinum in istis eisdem mouet multas mās ad ca
 pita eoz neruoz ⁊ iste materie replent neruos ⁊
 ibi faciunt spasmum. Ex hijs patet prime p̄clusio
 nis veritas. q̄ si inebriatus fiat per cerebri nocu
 mentum sine voce ipse fit appopleticus. ⁊ cū h̄ po
 stea incurrit spasmum. Et ideo moritur q̄ virtus
 istis duobus morbis d̄nari non pōt. Nota 7°. q̄
 se. ē dissolutia mēz flēaticaz. ⁊ iō si supuēt se. pos
 sibile ē q̄ mā spasmū ⁊ appopleie dissoluat. ⁊ p̄ p̄his
 possibile ē vt curet. nā febrilis calor p̄ totū multo
 melius applicat q̄ alius vt dixi p̄ticula fa il^o. affō
 26°. febrē in spasmō. No. 8°. q̄ crapula ⁊ ebrī
 etas q̄nq̄ sumūt p̄ eodē. ⁊ ita videt quasi vti gal.
 in p̄mēto. nā loq̄ de dissolutione ebrietatis vbi in
 affō d̄ crapula s̄ q̄nq̄ sumūt crapula nō p̄ ebrīe
 tate mō dicto. s̄ p̄ grauitate capiti cū calore ⁊ pul
 satiōe p̄te multā q̄titate. cibi v̄ pot^o. No. 9° nō
 q̄ ille crapule dicuntur solui quādo remouentur
 ita quod natura dissolvente istos vapores ⁊ diger
 ente cibum. ⁊ superfluum expellente crapula sol
 uitur. Termini autem dissolutionis crapularum
 non sunt idem in omnibus. Nam quibusdā in
 vna die soluitur: in quibusdā in duobus in qui
 busdā in tribus ⁊ iste cōiter ponit vltim^o termin^o:

Ad. 10. q. loquela que est vocis emissio cum de artiaulatione ad placitū significat potentiam nervorum ad mouendū et imaginatōis ad imaginandū et iō significat tam solutōne motiue q̄ cogitatiue virtutis a tali vinculo per ebrietatē causato. et iō cū venerint ad horā qua solēt crapule solui significat q̄ nā talē mām eliquatam dicit et dissoluit. Ex his oīz oīum p̄clusionē affo. v̄ificatio. s̄z cōez expositionē s̄z q̄z expō implicat oēs illos q̄ repente sūt sine voce pp ebrietatē fieri appoplicos. et 2° implicat illos p̄fecte curari a v̄tute in tanto in quāto crapule soluitur. v̄t ex dictis seq̄ q̄ aliqua appoplexia faciliē curat p̄ ypo. in affo. supra allegato. 4. 2. p̄terea ex potu vini multiplicatis vaporibus p̄tingit spūs q̄ sūt instrumēta sensus et motus fieri incōuentēs in s̄m. q̄ tm̄ multiplicari poterit esto q̄ nulla fiat fortis opilatio merito cuius mēbra fierēt ociosa q̄ tm̄ mēbra nullo mō moueri poterūt. q̄ sequit̄ q̄ sicut isti alii sine voce ex defectu cerebri pp ebrietatē sine appoplexia. p̄ha nō ex dictis de appoplexia. Cōfirmat q̄z ex potu vini pōt fieri subeth vt sit sepe sine appoplexia s̄z tūc fierent repēte sine voce. et tm̄ nō fierent appoplitici q̄z. 2° nō et p̄z affo. ex experientie. v̄t q̄ affo. aliter itroducēdus nōndo q̄ ex potu vini q̄z q̄z ita multi vapores ascendūt caput vt sine opilationē reddāt cerebriū ipotens ad opa sensus et motus isti ergo vapores si coniunguntur cum multitudine flegmatis vel alterius humoris i cerebro vel corpore toto in tāto tēpore in quāto solet. crapula multoties aduocant appoplexiā et spasmuz fm̄ modū dictū in p̄ma p̄clusionē iuxta introductionē p̄mā et moriuntur cū spasmō. Si vero multos humores non inueniunt. hoc non sufficit facere sed in isto casu superueniente hora qua crapula soluitur. q̄z isti vapores soluti sunt cum non habeāt p̄mixtionē humorū impediētium. ideo et v̄tutes interiorēs p̄nt operari et exteriorēs eliquātur vel si quosdam humores inuenierint non sufficientes ad appoplexiā faciendā. sed certo tempore cōtinuandā vaporatōne. tūc illi humores accēduntur et cōiter superuenit se. que etiam ad illorū dissolutionē iuuat. Ex his sequitur q̄ q̄z aliq̄s inebriatus sit sine voce repente. aut accipit eū febris et h̄ cum aliq̄s sed non plurimi sunt isti humores. aut superueniēte hora qua crapula dissoluitur loquetur. aut moritur innato spasmō. et ex hac dīstīctiōne sequit̄ illa vnica p̄clusio affo. Qui s̄z inebriatus factus repēte sine voce q̄ nō loquatur superueniēte hora qua crapula soluitur nec febrē patit̄. moritur tandē supueniēte spasmō. et istā puto ypo. intēdere in affo. fm̄ quē modū nō dicitur illum statim sicut sit sine voce appopleticū sed cū patitur accidentia similia appoplexie accidentali que si pluri tempore continuantur q̄z crapula durare solet faciunt appoplexiā et spasmū et ille moritur. H̄b̄ tm̄ fm̄ v̄trāq̄z expositionem q̄ s̄z appoplexia dicatur multoties totius corporis q̄z ociositas et motu. nō tm̄ dī mollicies q̄z pat-

lestis v̄tis mō nō ē inconueniēs idē mēbrū eē octo sum a motu voluntario et esse spasmatus. et ideo si est inconueniens idem pati spasmū et appoplexiā sed pro his vide p̄tūcula 2. affo. 4. 2. appoplexiā fortem soluere et.

Hic spasmus est de ner

uoz plenitudine. Sa. in cōmēto in generali p̄mo ipsum cōmentatur affo. 2° specialiter. ibi 2° oīz q̄. De p̄ma dicit q̄ hic spasmus ē de plenitudine q̄ fit i his q̄ inebriati sunt et modus ē q̄z cū vinū sit calidū et subtile. iō ei⁹ vapor ē p̄forati⁹ neruoz. iō penetrati⁹ p̄ foramina neruoz. Et iō iplēdo neruos cito facit spasmū. Cōtingit autē q̄ vinū ex sua bonitate. i. ex ei⁹ possibilitate a calore n̄ro q̄ cito restaurat ad sanitatis mēbrū ex ipso infirmatū et i hoc exp̄mit modū fm̄ quē aduētū febris et q̄z p̄ calozē nālē dissoluit. hec infirmitas vinū p̄ns. sed si locus sit talis. i. cerebrū merito multoz aliozū humorū q̄ restaurari tale mēbrū p̄ vinū infirmū si possit q̄z. i. nō solū vini vaporē oīz remoueri. s̄z humores quos vinū eliquauit. tūc i illis vinū mortē infert eo q̄ mām p̄mouet et auget ita vt citius suffocatio fiat. Oportet ergo. H̄c ga. i. ista p̄te spāliter exponit. et diuidit in quatuor. p̄mo expōit repēte fieri sine voce. 2° ebrietatis. 3° ad horā veniēs. 4° colligit p̄nez affo. ibi 2° ebrietatis. ibi 3° ypo. vero. ibi 4°. Si autē febris. De p̄ma dicit q̄ iō dixit repēte sine voce fieri q̄z h̄ accidēs significat v̄lem ablationē sensus remotus q̄d accidēs ypo. solet vocare appoplexiā et h̄ monstrauit ypo nasci p̄pter passionē fundatorum neruoz. i. cerebri q̄z in possibile ē totū corp⁹ spasmāi nisi patiēte cerebro aut p̄ p̄rietatē aut p̄ colligatiā. De p̄a dicit q̄ ebrietatas ē capiti passio pp vinū. et exponit dētm̄ ē supra i affo. et vocat i greco crasseleos a craneo. s̄z i rei v̄tate dī ab e q̄d ē ex et brios q̄d ē mēsurā quasi sine mēsurā et eodē mō sobrius a so. q̄d est eum et brios mēsurā. De 3° p̄te dicit q̄ ypo. cū dicit ad horā veniēs i qua crapula soluitur intēdit ibi tēpus q̄d nō ē dabile equalr i oī hoīe. nā n̄ oēs ab ebrietate i eodē tēpore soluitur. q̄z q̄dā in die vna. q̄dā i duab⁹. quidam i tribus. Et ista contingit p̄prietatē p̄plexionū et vini. et iō oīz expectare lōgius tēpus solutōis crapule. i. tres dies aīq̄z de eoz morte iudicem⁹. De 4° p̄te dicit q̄ sensus ypo. ē q̄ cū ad hoc tēp⁹ veniēs. et illi⁹ ebrietas nō soluit neq̄ ille loquit̄ neq̄ se. supuenit tūc morit̄ spasmō innato. Et ego noto hic ebrietatez dīcī dīsolutionem et non appoplexiā a ga. et hoc p̄ 2° introductione affo.

Hicūqz a tethano.

In p̄ sentī affo. ypo. duas ponit p̄nes. ibi 2° si v̄o. p̄ma p̄ ē ista. q̄cūq̄ morituri ex tethano ab eo capiūt morit̄ i quatuor dieb⁹. probatur q̄ tethanus est egritudo p̄pacuta cuius accidentia virtus nō pōt v̄ltra quartū diē tollerare q̄ si morituri sūt perēt i p̄ma die critica. et sic i 4°. Et si

Particula

nullis hētur snia 2^a tertij ca^o. de tethano. Si vo.
 2^a 7°. Quicūq; capti a tethano trāseūt diē 4^m li
 berant ab eo. pbat qz tales obtinēt in crisi z vtus
 supat morbū z ei⁹ mām ergo zc. p̄na nō. z assum/
 ptuz patebit. Circa affo^m nō p̄mo qz tethanus
 hoc mō describit ab auic. 2^a tertij ca^o de tethano.
 tethanus ē egritudo official^{is} phibēs vtutē volūta
 rie motiua a p̄ctione mēbroz. de quoz p̄petate ē
 vt p̄bant pp nocumētū i lacertis z neruis factuz
 dī aut egritudo officialis fm quosdā. qz i nā offi
 ciali s; nō ē ita. Nō. n. ē tethanus egritudo in fl^o
 qz si: recta mēbz nō ē p̄pe cā qf phibet mēbrum
 a flexione vel p̄ctione. s; dī egritudo officialis qa
 egritudo phibitina p̄pe mēbz official^{is} qz localiter
 mobilis. dī fo phibēs vtutē z dī ad specificāduz
 quā opationē essentialit ledit hec egritudo. qz fle
 xionē mēbroz q̄ sunt apta volūtarie moueri z fle
 cti. ex quo p̄z qd̄ satiuafis si ē tethanus. dī tertio
 pp nocumētū i lacertis z neruis ad declaranduz
 qz nō q̄lz egritudo phibēs vtutē volūtarie motiua
 a p̄ctioe mēbroz ē tethanus. nā iuncturis mēbro
 rū repletis flegmate gipseo nō p̄nt illa mēbra fle
 cti nō tñ dicunt tethanata. Secūdo principalit
 nō qz mēbra ad varias dīas positiois z oppositas
 mobilia diuersos hnt musculos qbus huiusmodi
 motus exercēt. quoz vnus erit flexiū⁹ mēbz ad su
 am dīam s; opposito mō opposit⁹ ad aliā. ex quo
 p̄z qz ambobus equali nitu trabētibus mēbrū ad
 nullā dīam pōnis flecteret s; rectū pmanebit et
 extensum. Ex quo p̄z qz ambobus trabētibus mu
 sculis opposito mō positis spasmatis mēbz sit te
 thanatū. Nā erit egritudo phibēs ipsam vtutem
 volūtarie motiua zc. Et iō aliqs tethanus ē duo
 spasmī. Et sic cōtingit ambos musculos spasma
 ri vna spasmī manerie. ita cōtingit vnū musculuz
 spasmō de repletioe aliū spasmō nō p̄portionato
 ad mām spasmari vel vnū spasmō sicco z aliū hu
 mido. Cōtinget ergo. esse aliquē tethanum q sit si
 mul egritudo sicca z humida z nō p̄portionata
 ad mām. Nō tertio qz musculi z corde mēbro
 rū q̄q; vniformiter implentur. tā quo ad poros
 fm longitudinē q̄ quo ad poros fm latitudinē p
 cedētes z illa repletioe vniformit p̄cedēte cōstat
 qz nec lacerti nec nerui abzeuiant ymo illoz indu
 rata mā sit iposibil^{is} aut valde difficil^{is} illoz lacerto
 rum z neruoz flexio z dilatatio amplior. Et hec
 dispō ē tethanus p̄ spasmū distinctus. z qz mem
 bruz qd̄ pluribus talibus musculis est mouibile
 flecti non pōt ad vnā dīam pōnis qn musculi ad
 oppositā dīam positi aut corde flectant aut extē
 dant iō vno illoz musculoz hoc mō tethanato to
 tum mēbrū dicitur tethanatus qz prohibētū flecti
 a virtute volūtarie motiua. Ex quo p̄z aliqz eē te
 thanū qui non est spasmus p̄pe acceptus cum in
 rōne spasmī includat qz lacertus p̄ctus sit versus
 suum principium z inobediat dilatatiōi. z h non ē
 in ista dispositioe ymo p̄riū qz a flexione phibetur
 p̄z 2° ex dictis qf auic. indistinctioe tethani nō
 dixit qz per tethanū lacerti extēditur. nec dixit qd̄

phibent extēdi vel p̄huntur vel phibent p̄hi. S; z
 sufficit ad hoc vt sit tethanus q sit egritudo pp i
 pedimentum in lacertis z neruis phibēs virtutē
 a p̄ctione mēbz alicuius de cuius aptitudine ē vt
 p̄batur quod pōt contingere p̄ctis lacertis. z ip
 sis etiā intensis z induratis vt flecti non possint.

3° p̄z quō aliquis tethanus est p̄rius spasmō.
 nam sicut per spasmū p̄bitur lacert⁹ per tethanū
 p̄ spasmum distinctum extendit. 4° sequitur qz
 tethanus iste z spasmus sint in eodem genere si
 cut p̄ria qz ambo continentur sub egritudine ner
 uosa. 5° patz qz tethanus q̄q; sit a ventositate
 grossa implente isto mō neruos. z tethani qui hoc
 mō fiunt sunt illi quos dicimus granfos. 6° seq
 tur qz dīa inter tethanum. z palefim est i mollitie
 z duritie flegmatis implentis neruos. Nā in pale
 si nerui sunt repleti subtili flegmate quo ad oēs
 poros equaliter verumtamen membrum faciliter
 flectitur aut est dīa in multitudine materie. 7°
 sequitur qz aliquod est mēbrū non tethanatū nec
 spasmatum quod per solā simplicem alterationē
 fiet tethanatū tethano de repletioe vt si p̄mo mā
 eēt ita mobilis qz p̄ctionem prohibere non posset
 postea induretur qz nō possit flecti a frigore conge
 lante. 8° sequitur qz talis tethanus de repletio
 ne etiā per simplicem alterationē remoueri pos
 set z patet modus. Ex quo p̄z qz non o; omnem
 egritudinē mālem per euōnem curari. 9° patz
 quō multi tethani sunt p̄positi ex multis tethanū
 s. duobus. Nā vtroq; musculo tethanato mem
 brū est duobus aut pluribus tethanis tethanatū
 Quarto principaliter nō qz quēadmodā nom
 spasmī vt supra dicit est equiuocuz ad motū lacer
 ti qui est accidēs morbi z ad veram egritudinē.
 ita etiā nomen tethani q̄q; importat motū mē
 bz tethanati quod cum violenter flectit z postea
 sibi dimittitur. redit ad rectitudinē vt morbi. Nā
 qz vero importat ipsum lacertorum morbum in af
 forisimo vero samitur pro morbo Nota quinto
 tales tethanos quosdam esse virtualiter totū cor
 pus quasi concernentes. quosdam autem p̄ricula
 res determinata membra occupantes. sed vltis te
 thanus est periculosus ex eo qz per ipsuz prohibe
 tur opatio anhelitus sine qua longo tempore stā
 non possumus. z quia lacertis fere omnibus ad
 contrarium trabentibus cum alijs sequitur vehe
 mens dolor quoniam etiā virtus diu tollerare
 non potest. Et ideo oportet qz aut cito vincat aut
 cito vincatur. Et ideo vniuersalis ē egritudo p̄pa
 cuta in prima die critica terminanda z hoc q̄uis
 non sit merito materie que est flegmatica. tamen
 est merito loci in quo h materia peccat propter
 quem locum talia ita seua sequuntur accia. vt vir
 tus ea tollerare non possit. z ideo toto conatu in
 surgit ad ipsam repellendam. oportet ergo qz aut
 virtus vincat aut vincatur. z qz pugna sit i prima
 die critica si vtus pōt tñ expectare. Et ex his p̄z
 affo. vificatio quo ad ambas ptes. Nā pugna cō
 tingēte i p̄ria die critica aut vtus vincit aut vincit

z iō oz q̄ morianfi quattuor aut añ. Si ex illo mo-
rituri sunt aut q̄ nā i quarta die supra mām obti-
nēte vincat z liberat tādē. ex hijs sequit̄ fo q̄ egritudo
eiusdē speciei spālissime vna ē cronica vt the-
tanus deteriatī mēbrū. alia p̄pacuta vt thetanus
v̄lis. Sequit̄ 3° q̄ leuiorē morbiū multoties tardi^o
vincit nā q̄z forte. z hoc q̄z nō tāto opatur conari
cōtra leuiorē sicut p̄tra fortiorē. vñ thetanū digiti
nō vincit nā in mēse z thetanū v̄lem curabilē vin-
cit i quattuor dieb^o. Sed circa hūc affo^m alique
cadūt difficultates. prima nō v̄t q̄ thetan^o sit duo
spasmi. primo q̄z thetanus ē p̄rius spāsmo. fo q̄z i
thetano nullus ē lacertus p̄ctus nō enī pōt lacer-
tus nisi etiā mēbrū cui colligat̄ p̄bat z tale mem-
brū manet extensum in thetano. hīc d̄t q̄ aliquis
thetan^o ē duo spasmi vere vt dictū ē supra pluriel
Ad argumēta. Ad primū d̄t q̄ nō v̄liter theta-
nus est p̄rius spāsmo simplici quo ad effectum
quia nisi simplex spāsmus p̄bat membrū cui col-
ligat̄ lacertus spāsmatus thetanus p̄hibet eius
p̄ctionez. Ad secūdu d̄t q̄ lacerti sunt p̄cti v̄sus
suis p̄ncipiū i tali thetano lz nō multuz lz corde
q̄bus alligant̄ mēbro q̄d ab illis lacertis mouet̄
sunt elongate. vel de fo dic. q̄ de rōne spāsmi ē q̄
sit egritudo lacertosa apta facere lacerti p̄ctionez
deducto impedimēto z q̄ nō oz i spāsmo lacertū
p̄bi vel eē p̄ctū. Cōstat. n. q̄ p̄ magnā violētā mē-
brū spāsmatum potest rectificari z ita violētē te-
neri q̄d nō sit nisi extenso lacerto z tñ nemo dice-
ret q̄ tūc mēbrū nō esset spāsmat. Et iō mirāduz
est de istis doctoribus q̄ negāt thetanum eē duos
spasmos cū i veritate depreſse ab auic. dicat̄ z mo-
dus est clarissimus. Secūda difficultas ē pōito
q̄ sit a vnus thetanus v̄lis saluber in quo oib^o cō-
p̄satis sit maior p̄portio v̄tutis ad mām q̄z sit in
b. morbo cronico q̄d hoc sit possibile pōt colligi 3°
p̄nosticoz cōmēto. 5° vbi ga. vult q̄ egritudines q̄
debent cito terminari in eis supfluitas v̄tutis supra
mēbrū ē magna. et i illis q̄ debēt terminari tarde
supfluitas v̄tutis supra morbiū est pua. z pono cū
hoc q̄ ex inordinato regimīne paulatim ista mate-
ria thetanī crescat quousq̄z thetanus sit mortalis
z tūc sequit̄ q̄ alī in a thetano p̄portio v̄tutis ad
mām erit tāta sicut est nūc in b morbo cronico. z
nō añ a. erit mortāl. igif̄ zc. q̄z i q̄lz acuta mortali ē
superfluitas morbi supra v̄tutē. maior q̄z in cro-
nico mortali vt i eodē loco sumit̄. Si ergo sit ma-
ior supfluitas morbi supra v̄tutē sequit̄ q̄ non est
p̄ maior v̄tutis supra morbiū. ergo restat q̄ erit p̄-
portio equalis cū thetanus erit saluber lz p̄ tunc
nō erit nisi tarde terminationis sicut. b. cū equalē
p̄portionē hēat in eo v̄tutis supra mām sicut i. b.
mā consimiliter i se disposita. ergo aliq̄s thetanus
v̄lis saluber erit cronica egritudo q̄d dictis repu-
gnat. Hīc dicit̄ a quibusdā q̄ impossibile est in
aliquo thetano v̄li alijs paribus eē tantā p̄portio-
nem v̄tutis ad mām sicut i dato morbo cronico
q̄z h̄ implicat. Sed hec r̄sio ex cāu tollitur sicut
d̄t alī q̄ cōmune duz. A. erit saluber p̄portio v̄tutis

ad mām i eo erit maior q̄z i. b. q̄z si alī erit tāta tūc
erit iste v̄lis thetanus mortalis. Cōtra iste v̄lis
thetanus ē mortāl. ergo maior ē p̄portio morbi z
mē supra v̄tutem in illo q̄z in. b. vel aliquo ē mor-
tali cronico sicut. b. p̄na. vt supra z v̄ltra maior est
i eo p̄portio mē ad v̄tutē q̄z i. b. ergo non eē. In
eodē maior ē p̄portio v̄tutis ad mām. Nam i. b.
est p̄portio v̄tutis ad mām p̄portio maioris in
equalitatis cum sit morbus saluber sed in a est p̄-
portio minoris iequalitatis que ē mortalis. hīc d̄t
q̄ nō est incōueniēs quo ad q̄d maiorē eē p̄portio-
nem v̄tutis ad mām in a q̄z in. b. i. quo ad eā v̄l
soluēdā. Et econtra quo ad quid maiorem esse p̄-
portionem materie ad v̄tutē i eodē. b. ad opprimē-
dū. z hec pro ista materia sufficiant.

Thetanus est morbus

pacutus. Sa. in cōmēto. p̄mo declarat qd ē theta-
nus inferendo cōem breuitatē morbi. In fa pte
v̄ficat. ibi 2°. Crisis aut. dicit̄ p̄mo q̄ thetanus est
morbus cōpositus ex duobus spāsmis anterioris
z posterioris. z iō est morbus cito terminand^o q̄z
nā nō pōt hūc morbiū diu tollerare. De 2° dicit̄ q̄
istius morbi crisis ē i p̄mo die critico si nō libere-
tur est mortalis. z ille est quartus. z sic patet veri-
tas affozimī.

Quibus epilensie

zc. In p̄nti af-
forismo due ponunt̄ cōclusiones. 2° ibi.
Quibusq̄z vero. 3° p̄ma est. Epilensie q̄
nascuntur ante iuuentutez sunt curabiles alique
p̄batur i corporibus talr patientiū p̄nt ad eē cāc
p̄sumptiue materie epilensie. ergo 3° vera. p̄na nō
z assumptū in notādis patebit. Et simile collige
sniam prima tertij tractatu 5° ca^o de epilensia.
Circa affo^m hunc nō. p̄mo quid sit epilensia z
maxime fm̄ diffinicionē auic. limitatam p̄ticula 2°
illo affo^o. 45°. Epilēticoz iuuenibus zc. 2° notabi-
li. z in dictis illius. 42. affo. appoplexiā fortē nota-
bili 2°. Est. n. epilensia egritudo p̄hibēs membra
aiata a sensu z motu z erectiōe nō integra. z v̄lem
spāsmū faciēs propter opilationē cōtingentē i ce-
rebro. Nam fm̄ q̄ ibi dicitur in vna opinione si i-
tegra eēt opilatio non fieret v̄lis spāsmus. Nam
fo q̄ in illo affo^o. 45. in. 4°. notabili z. 3°. habituz
est q̄ epilensia quedam est a causa corporea q̄daz
p̄mitiua vt cibo potu z odore. Itē existētū a cā
corporea q̄dā sūt p̄ p̄puz cerebri nocumētū q̄daz
v̄o p̄ cōitatē ali^o mēbrū. z h̄ itelligit̄ d̄ scā a cā cor-
porea p̄ p̄puz cerebri nocumētū. nā alie multoties
curant̄ i senectute z i iuētute. Nam tertio q̄ p̄
li añ iuētutē itelligim^o oēm etatem precedentez
iuuentutē. Nam quarto q̄ multiplices sūt cause
epilētie z cerebralis z a corporea causa pendētis
lz q̄z fm̄ plurimum est a flegmate vt supra allega-
to affo^o oñdi notabili q̄nto hīc sermo ē solū d̄ illa.
Nam q̄nto i puericia z ante iuuentutem flegma-
ta que multiplicant̄ plerūq̄z eē subtiliora q̄z sint
postea z dissolubilia sicut z corpa ipa. z ēt a leui

causa posse corpora incurrere epilepsiam cum sint humida et non completa id est stricta receptacula huiusmodi.

Item sexto in processu de etate an iuuentute et senectute corpus exiccatur tam per putationem superfluitatis quam substantie et calor primum sit acutior. ex his apparet causa hanc primam non esse visicam. nam cum an iuuentute nascatur pedet epilepsie a materia subtiliori et pauciori et prout adueniant cause ipsius remotive. et quod corpus sit minus a leui causa receptiuus huiusmodi passiois et quod calor sit eiusdem dissolutionis magis. Item tunc septimo non intelligi vultur quod epilepsie accitentes an iuuentute sunt curabiles. h. n. est sicut. scilicet aliqui est per partem cerebri nocumetum nascentes curantur sed non omnes ut cum causa fortis est et virtus debilis. nec intelligo tales plures esse curabiles. Quibus vero. 2. 2. affo. est ista boies exites. xxv. annorum quibus epilepsie nascuntur plerumque cum ipsis moriturus. probat quod iste epilepsie procedit a forti causa et non succedunt cause earundem curatiue quod et c. affo. et prima declarabitur circa istam. Primum quod non quod epilepsia in dca etate accitens. scilicet post annos xxv. est a fortissima causa. nam quod cerebrum est tunc maxie sic cum per putationem superfluitatis et vias huiusmodi ampliores et virtute expulsiva forte merito etatis id non potest nisi a forti causa prouenire et hanc an senectute. in senectute aut cerebrum naturaliter est superfluitatis multiplicatiuis et tunc hanc nisi a forti causa patitur per etatiua siccitate et largitate viarum. Secundo non quod post hoc tempus non vigorat ex etate calor naturalis ymo potius debilitat et humores hoc tempore geniti sunt grossiores. Ex quibus atque causa quod isti post hanc etate difficulter curantur. et de plerumque ad denotandum quod quicquid contingit oppositum. scilicet curantur cum virtus corporis est radicaliter valde fortis. per hoc quod comoritur. quod moriturus cum illa epilepsia aut actu proximam aut cum aptitudine proximam ut dixi in particula.

Mutationes morborum.

Haec in commento facit tria. primo declarat illius terminum mutationes hoc verificat affo. ampliando. 3. repetit affo. iniam ipsam limitando. ibi 2. materie epilepsie ibi 3. quibus aut. Dicit in prima parte tria. primum est. quod per parte de egritudo mutari. cum de membro ad membrum transit. Dicit hoc quod quilibet morbi alteratio quicquid dicitur mutatio. scilicet abusive quod non ita significat vocabulum prope sumptum. Dicit tertio quod quidam hanc per mutationem non ita intelligunt ab y. per mutationem sed potius sanationem ita quod sensus ypo. erit quod iste epilepsie sanantur.

Adateria. Verificat ampliando. et dicit primo quod materia epilepsie est grossa et flegmatica et frigida. Dicit hoc quod ex hoc atque eius curatio erit per mutationem etatiua de humiditate in siccitate et cum exercitijs et cum dieta exiccatiua et medicina frigida huic morbo. Dicit tertio quod ypo. hic non expressit nisi etatis mutationem sed si bene investigauerimus ex dictis et facillime inuenimus hanc morbi medicinam quod per illud quod dixit dedit intelligi alia huic morbo frigida. Item in hac particula huius dixit quod mutatio etatis temporis locorum et diete curantur hanc morbum. et idem intentio hic est quod epilepsie cum veniunt ante pubertatem mutantur cum pubescunt. scilicet si per. xxv. annos accidit moriturus quod hanc itedit tempus pubescere

di a. xliij. et finies ad. xxv. Quicquid autem. facit quod dictum est et dicit quod quicquid habent epilepsiam ante hanc etatem euadunt si fuerint adiuti sed quod o. ita quod si epilepsia veniat ante pubertatem et transit ad aliam etatem potest sanari si volunt adiuuari et supple multotiens et si non sanantur est ex negligentia. Dicit secundo quod cum dicit quibus autem. 25. annorum intelligit nascatur post. xxv. annos. Ex quibus per hanc ypo. esse intentionem quod si epilepsie veniunt ante. xliij. annum dissoluitur in pubertate. si in pubertate venit potest dissolui. si vero neglexerit usque per. 25. moriturus. et in quibusdam libris dicitur possibile est moriturus in ea comoriantur plurimum.

Ubitatur. Utrum affo. sit verus. negatiue arguit sic Appoplexia contingens in puericia curatur in puericia. quod contingens in iuuentute potest curari in iuuentute. Affo. per hoc et partem la. fa. et prima tunc quod a forti causa contingit in puericia et causa eiusdem curatiue sunt inbecilliores in puericia quam minus est curabilis. affo. per quod in ampliori flegmate contingit cum in puericia plus de flegmate multiplicetur et calor pueri non est ita dissolutiuus flegmati sicut calor iuuentis quod ebetior et regimen non sit tam bonum in puericia propter eorum gulositates et quia siccitas adiuuat caliditate ad materiam humidam dissoluedam. hoc sic in illa etate minus curatur in qua plures ex ea moriturus sed hoc est in puericia quam minus est in puericia. prima non et maior et minor per ad experientiam. vnde in puerorum de prima tertij. ca. de epilepsia. Tertio sic appoplexia in iuuentute curatur. quod epilepsia tunc prima quod fortior morbus est appoplexia et a forti causa dependens quam epilepsia patitur. s. particula fa. 4. spasmus humidus et thetan curatur cum accidit in dicta etate. quod et epilepsia. tunc prima per hoc quod facillime flegma epilepsia facies dissoluit quam flegma in nervis inhibetum cum nervi sint fortiores cerebro et minus habites de spiritu. Ultimo sic proximus epilepsie remouet in iuuentute et senectute ut experientia docet. quod potest epilepsia curari. probat prima quod epilepsia non est morbus qui proximaliter debeat redire. Nam si sic hoc erit propter malam dispositionem in principali membro relicta. Sed contra tunc. n. appoplexia deberet proximaliter redire cum magis debeat malam dispositionem in membro relinquere pendet. n. a simili materia sed ampliori ut supra secunda particula ga. in commento illius affo. Epilepticorum iuuenibus. confirmatur prima. secundo sic virtus iuuentis in appoplexia sufficit remouere proximum et causam et omnes dispositiones que ab eo relinquere sufficit contra hec omnia remouere in epilepsia cum ista sint minora in epilepsia quam appoplexia. In oppositum est ypo. in affo. pro huius solutione nota primo quod epilepsia de qua hic loquitur ypo. est epilepsia accitens a causa corporea et per cerebri proprium nocumentum. Nam epilepsia contingens a causa primitiua et per comunitatem membrorum ut que manus vel prefocacione matricis vel ex retentione spermatis vel que in pregnantem vel propter vermes. Iste fere secundum genus suum in omni etate sunt curabiles. et dico notanter secun-

dū genus ad declarādū q̄ nō nego istaz aliquas
eē icurabiles. q̄ aut hoc mō itelligat p̄ ex auic. p̄
ma tertij tractatu. 4. ca. de epilēsia vbi sniaz hu
ius affo. i. ferēs dixit d̄ epilēsia. si v̄o fuerit p̄. xxv.
annos pp̄ egritudinē i cerebro z p̄pe i suba ip̄h̄
erit cōicās z neq̄ sepabili. z subdit z ypo. quidaz
dixit q̄ epilēsia remanet cū eis quousq̄ moriūtur

Ad fo vt d̄ supra i notatis affo. huius q̄ i pue
ris plurime cōtingūt dispōnes arguētes curabili
tatē epilēsie ex pte cause cuius ē q̄ flegma est reso
lubile facili z q̄ pua eius quātitas sufficit epilen
siā facē pp̄ stricturā meatus cerebri pueri z qz mā
subtil̄ exis leuit̄ agitat z i v̄tositate p̄uertit. z qz
pāniculi cerebri z suba ei⁹ pp̄ maliciā suā a leui cā
fortit̄ alterat. z iō p̄tingit a leui z vincibili cā fieri
epilēsiā i puero. Ex pte aut̄ cāz curatiuaz ē q̄ ca
lor ē fortis z muta⁹ ē ad siccitatē dissoluendo z
calorē acutiorē faciēdo. iō p̄ longū tēpus post con
tingit applicari cām curatiuā fortē. Ad tertio
q̄ in iuuenibus cause faciētes epileniā oz q̄ sint
multe fortes multū resistētes resolutōi z multuz
male qualitat. nā qz v̄e sūt ample nō ex pua quā
titate mē sit opilatō. z qz mēbra sunt duriora non
recipiūt ip̄ressionē male qualitat ita facili cā sicut
i puero ymo apparet q̄ maligniorē hēant qualita
tē. z qz humores illius etatis sunt grossiores. iō p̄
ungit q̄ difficilius dissolutū z accidit oib⁹ q̄ pau
co post tpe sequit̄ senile frigus. ex qbus oib⁹ siml̄
sit q̄ si ita ē curabil̄ epilēsia i iuvene sicut i puero.

Ad quarto q̄ nō incōuenit epilēsiā i eo i quo
ē vt plurimū eē minus curabilē. minus tñ vt plur
mū mortē inferre. nā i pueris z infantibus mlto
plures epilēti moriunt̄ q̄ i iuuenibus. nā vbi a
mā multa puenit z maligna pp̄ vtutis debilitatē
z mēbroz incōplemētū facilius moriunt̄ q̄ i iuue
tute pp̄ p̄dictas causas sz etiā plures accidunt i eis
curabiles q̄ a leui cā cōtingūt. In iuvene aut̄ z si
accidat icurabilis tñ nō ita ex eis cōringit mori in
terim q̄ sunt iuvenes pp̄ vtutū fortitudinē z mem
broz cōplemētū. Ad qnto mām faciētē epilēsiāz
plurimū debere eē magis maligne qualitat q̄ est
mā i eadē etate faciēs appoplexiā. nā si mā faciēs
appoplexiā eēt tā maligna tūc añq̄ tāta eēt quan
ta requirit appoplexia ipsa faceret epilēsiā cū eēt
quātitat z qualitat z i loco sufficiētibus ad eam
causādā. Ad p̄stat q̄ nō vt plurimū ita p̄tingit q̄
aut̄ ita sit p̄ ex variatōe signoz epilēsie p̄cedētis
z illoz q̄ p̄cedūt appoplexiā. nā muta⁹ cōplexiōis
totius z viriditatis venaz sub lingua z forma ma
la z pauoz z inflatio vētris z locutio sollicitatiua z
p̄strictio pectoris z acuitas ire. hec significāt ma
lignā qualitatē flegmat nō solū sui peccātis quā
titate nō talia aut̄ sūt p̄cedētia appoplexiā sz sunt
inflatio quidez q̄ atinet multitudini z dolor capi
tis q̄ ē pp̄ multū flegma fieri pōt z v̄tigo z scoto
mia z tenebrositas visus q̄ fuerit p̄ solū caput no
cumētū z tremoz q̄ sit a subtili flegmate i neruis
z gūitas z pigritia vt sumit̄ i p̄ma tertij ca. de si
gnis illaz passionū. Ad sexto q̄ mā pauce quā

tita relicta ex epilēsia ē facile somētū redit⁹ epilē
sie cū ex v̄tositate ab ea eleuata possit potissimus
p̄tingere. nō sic aut̄ pauca mā relicta ex appople
xia q̄ mā nō sit multū maligna ē somētū sufficiēs
ad faciēdū redire appoplexiā qz nō pauca ei⁹ agi
tatio v̄ i v̄tositate p̄uersio sufficit ad alieq̄ horū
causandū. Ex his ponant̄ p̄nes z r̄ideat ad
ad argumēta. p̄ma ḡ p̄ ē ista. Epilēsia plurimum
min⁹ ē mortal̄ i iuvene q̄ i puero ad hūc sensum
q̄ vt plurimū ex epilēsia min⁹ p̄tingit mori iuuenē
dū ē iuuenis q̄ puez dū ē puer. h̄ p̄ ē colligenda
ex auic. p̄ma tertij ca. de epilēsia cū d̄. z ista q̄ q̄
apud quosdā p̄pe noiat̄ mat̄ pueroz iterficit mul
tū. idē v̄ sentire in fine capituli dū dicit. Epilēsia
aut̄ multez z infantū z oīuz alioz sanguis ē pau
cus ē pua pp̄ p̄strictionē venaz. Secūda p̄ q̄
uis multe epilēsie añ pubertatē nascētes sint cu
rabiles. alique tamen sunt incurabiles. secūda
pars patet ex p̄cedenti p̄clusionē z p̄ma est ypo
cratis. nā nō itelligit q̄ oēs epilētie i puericia sint
curabiles. Tertia p̄ plurimū epileniē cerebra
les nō p̄dētes a cā p̄mittua sunt icurabiles. hec ē
p̄ intētiōe ypo. i l̄ra z auic. i loco allegato z rasit̄
nono almāsoz z aliebatit̄ nono theorice dispōnit̄
regalis. Et tu p̄ notata vide solutionem ad argu
menta ante oppositum facta.

Eticūqz pleuretici

q̄ affo. ē ista. In qbuscūqz pleuresis si pur
gat̄ i. xiiij. dieb⁹. pleuresis trāsit in empi
ma. p̄bat̄ p̄ qz i oibus talib⁹ i. xiiij. dieb⁹ mā faci
ens pleuresim saniat. ḡ sit empiā. sz p̄na qz em
piā nō ē aliud q̄ sanies i pectore collecta vt pa
tebit. z assūptū statz. p̄babit. h̄ snia colligit. x. ter
tij tractatu. 4. ca. p̄mo. Circa affo. nō p̄mo
pleuresis eē ap̄a calidū pāniculoz pectoris sicut
v̄bigratia pleure aut̄ dyastigmat. aut̄ mediastini.
z hoc loquēdo de v̄a. nā pleuresis aliqua ē nō v̄a. z
ē ap̄a i musculis pectoris aut̄ pāniculo inuoluēte
costā z. x. tertij loco allegato z nono almāsoz et
ex mesue ide ap̄opat̄is colligit. Ad tñ fo q̄ lz
ois pleuresis sit ap̄a calidū. tñ aliqua ē a flegma
te sz tale flegma ē calidū pp̄ putredinē vt ex auic.
loco allegato colligit. Ex quo seq̄ q̄ de oī hūozū
sp̄e pōt eē pleuresis licet minus sit a flegmate z a
mēia. plurimū tñ a colera z sanguie colerico z cā
est quia cum panniculi sunt membra solida non
facile penetrat in eis materia grossa. hic autēz ma
xime loquitur ypo. de illa que est plurimum con
tingens. i. vera a sanguine colerico pendente.

Nota tertio q̄ pleuresis vera diuersimode ter
minatur vt sumitur decima tertij de crisibus pleu
resis z a mesue loco allegato. Adz aut̄ resolutur
aut̄ suppuratur aut̄ permutatur ad apostema al
terius loci. aut̄ ad apostema alterius speciei puta
durum sed hoc est raro resolutio autem in pleure
si dicit̄ duo. aut̄ conuersionem in vaporem. z hoc
est raro. aut̄ cum sputo cuz quo id quod a pleure
si resudat emittitur z hoc est plurimum.

Ita quarto q empima qsiq sumif p oi collec
tione saniei i quocunq loco. qnq aut sumif p colle
ctione saniei i loco pcauo pectoris i spatio. s. medio
pectoris z pulmonis qd mediastinu qnqvocatur
z vtroqz mo pot affo. vificari. Mo qnto q pleu
resim trāsire in empima pot itelligi duob' modis
vno mo qz in. xiiij. dieb' trāseat in empima aln aut
xiiij. aut post. z hoc secūdu maxie vificat z cā qz
si pleuresis nō purgat p sputū i tēpoze dicto signi
ficat mām eē multū rebellē euacuatiōi z eē gros
sam nō resudātē. talis aut mā cū sit calda z in lo
co valde calido debet in saniem mutari. Et nota
q est vt in pluribus. Nam quandoqz induratur
z quandoqz permutatur sed raro.

Consuevit vpo. dicere

in pmeto. pmo exponit huc terminū purgant. fo
dat intētionē affo. tertio distinguit epima. 4. oñ
dit de quo mēbro distinctiōis loqitur vpo. ibi fa h
aut. ibi tertia. empima. ibi quarta. Sed tñ. De pri
ma dicit vpo. p purgationē i pleuresi itelliger mū
dificationē cuz sputo. z hoc mō vtiū noie illo pto
noxiamaton. z in libris pnosticoz. De fa dicit q
h terminauit tpus illius purgatiōis quo trāfacto
trāsit i empima. s. tēpus. xiiij. diez. De tertia dicit
q empima sūt duob' modis vt i affo. dixi z vtro
qz pot verificari. De quarta dicit q qz loquitur d
sanie post mundificationē. s. nō cōpletā. ideo iten
dit de empimate modo fo.

Ptisis fit maxime

forisimī ē ista ptisis maxie hoibus accidit
ab anno. xvij. vsqz ad. xxxv. pba ē in hoc
tēpoī maxie occurrūt cause ptisis factiue g' zc. af
sumptū statim patebit. Primo g' nō hoc nomē
ptisis qnqz sumi p oi pternaturali z multa corpo
poris consumptiōe vt. xi. tertij cā' de signis egritu
dinū cordis. z ysaac. fo febrū cā' pmo fo mō sumi
tur p pternaturali multa cōsūptiōe totius a siccī
tate pēdēte. z hoc mō etiā sumif ab auic. loco alle
gato. tertio mō sumif p cōsūptiōe accētia anime
sequēte vt fa pmi cā' de hīs que pueniūt ex accē
tibus aie. quarto p cōsūptiōe sequēte vlcus i pul
mone. qnto p vlcere qd huiusmodi cōsumptio se
quit' z hoc mō sumif h. Ita fo q ptisis multis
modis z causis pot cōtingere sicut pmutatōe apā
tis vt cū squinātia ad piplemonā conuertit. z ex
maturatōe apātis sicut i piplemonia z ex corrosio
ne saniei sic ex empimate sequēte pleuresiz. z ex
catarro acuto corrodēte vt falsus catarrus aut ge
scente sui viscositate i tñvt putrescat aut fractura
vene i pulmone vel pectore tñ plurimū accidit ex
fractura vene i pulmōe z ex catarrī acutie. z ideo
illī q ad vene fracturā sūt aptiores z catarris acu
tioribus sunt patiores ad ptisim alijs. Ita ter
tio q etas a. xvij. anno ad annū. xxxv. ē illa in qua
sanguis ē magis patus bulire z amplior ē i corpo
re. nā cū añ. xvij. non sint ita cōpleta receptacula
sanguinis z calor nō sit ita ab hūiditate supflua

absolutus z etiā cito trāsit sanguis in corpib' sub
stantiā z mult' p nutrimento z augmēto iō nō ml
tus supest sanguis in uenis sicut post. post aut. 35.
incipit calor diminui. z ita sanguis i quantitate z
feruore decrescere. z qz sanguis colericus nutrit
pulmonē z calidū sanguinē nā ita deriuat ad pul
monē nālīter z pectus sicut grossum ad emozoy
dales venas. iō cōtingit hac etate venas pulmōis
z pectoris eē plenissimas z p pñs aptiōni z fractu
re patas. Ita quarto q i etate dicta hoies se ex
ponūt fōtiorib' laborib' qz i alia etate vt cursuuz
z saltuū z vigiliāz z rixāz z irāz z pcussionū z in
ordinati cibi z potus qz in alia etate. Ita qnto
fm mētē ga. tertia pticula afforismoz pmeto. 37. q
in estate sunt pati ad ptisim p accēs ex causis affi
gnatis i quarto notabili. z nō p se cū illa etas sit sa
nior p se vt dictū ē illo affo. 39. 2. pticule. Senes
iuuenib' plerūqz. Auic. aut. x. tertij. cā' de preparā
ad ptisim nō vī istud hoc' limitare ymo fortassis
voluit q ex caus' i tertio nōbili z ptiz i quarto con
tingit q ptisis maxie fiat a. xvij. anno vsqz ad. 35.
Itā i hoc tēpoze ex illis causis maxie fit sputum
sanguinis qd ptisis sequit' cū sanguis putrescat z
corrodāt pulmonem z etiam labia vene fracte sa
nīem pp solationem continuitatis faciunt. Ita
sexto q in hac etate maxime ptisis accidit preparā
q sunt pectorz strictoz z curuoz. z habēt humores
eleuatos vt alias qui longa hnt colla z sub albi et
flauī coloris. naz in istozum pectoribus sunt vene
debiliores z substātia pulmonis putrebilioz z pe
ctoza min' bh mūdificant i eis ex cōsumptiōe oca
Ego aut me testoz plurimos z mares z femellas
vidisse in hac etate factos ptisicos z paucissimos
z ex illis nimis motibus z saltibus vsos ymo ge
tos z quietas hoc incurrisse precedente tussicula
Cōcordia huius colligitur. x. tertij loco allegato.

In anteriori afforismo.

Ita. in pmento facit tria. primo ponit habitudinē
istius ad. 30. pticule tertie. 2. verificat. tertio osten
dit quā dicit a. xvij. vsqz ad. xxxv. ibi fa. ptisis. ibi
tertia. hic vpo. dicens. De prima pz. De secunda
dicit q ptisis est vlceratio pulmonis vel cōsūptō
totius corporis que est ex pulmonis vlcerationis
sed sanguinis sputum est cognatum huic passioi
s. ptisi quia eam facit. ergo qui sunt cognati sputo
sanguis ē sūt cognati ptisi. qz g' huic etati cogna
tum est sputum sanguinis. ergo z ptisis sz magis
sunt ei apparati q sūt tortoz crurū z longū colluz
hnt z pectus tenue. De tertia dicit q hic vpo. lz dī
ca thanc passionē venire a. xvij. annis vsqz ad. 35.
non intendit q spacium incidendī in ptisiz in om
nibus sit equale. sed tamen dictum vpo. veruz vī
debitur si perspīcaciter intendamus. nam loquit'
de etatibus in quibus maxime sanguis abundat
calidus que sunt etas pueritie aut iuuentutis mō
etas pueritie. i. adolescentie est ab annis. xvij. vel
20. vsqz ad. xxv. sed a. xxv. vsqz ad. xxxv. ē etas iuue
tutis cōmuniter.

et no ipore magis me
alio qz in tam by
proferit ubi vix pna
allantat. quos ml ma
se has etates ab emor
sanguinis missio apacio
mueritibz. et quibz la
vltz esse galeni vocz

videtur 3 aphor
com. 2. ac 3. a
par. epidim. com.
19

Quicunq; squinantiam

In hoc affo. ypo. itēdit duas p^ones faz ponit ibi. Si vo. p^oma p^oē ista oēs i qb^o pmutaf mā squinātie ad pulmonē pereūt i septē diebus. p^o pbat. In oib^o istis supuenit egritudo pacute cū v^outis debilitate q̄ rē. p^ona p3 rē ass^m circa l^oram patebit. Si vo. 2° p^o illi in qbus pmutatur mā squinātie ad pulmonē si nō moriuntur in septem diebus sūt empici. p^ona t3 qz empima ē saniei collectio i pectore vt lupra sepe dictū ē. rē ass^m circa l^oram patebit. Ad p^omo q p squinantiam hic intelligimus omne aposte^o in capite gutturis cōtingens. de quo vide supra 4° p^oticula affo. 34. r. 33. Ad fo q p effugiētes squinātia nō itelligo illos q de squinātia ad sanitatē mouent. s3 eos i qbus mā squinātie ad pulmonē pmutaf in crisi in qbus post squinātia fit piplemonia qm squinātie mā ad diuersa loca pmutari pōt vt. 9° tertij. Si. n. ad cor pmutaf facit sincop3. Si ad stomachū facit vomitū. si ad neruos spasmū. si ad pulmonē piplemonia r de hac loquimur hic. Ad 3° nō eē itētionis ypo. qd oēs tales in. 7° vel aū 7^m moriūtur vt p3 ex p^one 2° s3 vult q vt plurimū. r rō ē qz nā facit crīsim pmutatiōis qm nō bñ dñatur materiei. Aliter enī faceret crīsim euōnis. r iō i isto cāu nā nō dñatur materiei sufficiēter. r p p^ois mā ē rebell inepta resolutioni r cōster multa mō qm piplemonia cōtingit ex tali mā plurimū interficit et hoc i 7° vel aū. qz ē morbus pacutus vt h3 verificari de cima tertij. Ad quarto q non fit trāsitus 7° qn aut mā digeraf aut infirmus moriāf. iō si isti non moriunt i septē diebus tūc mā saniat. r qz empima significat vno mō collectionē saniei i pectore. iō sūt hoc mō empici r sic veritas 2° p^oclusionis patet. Similis sentētia colligitur decima tertij capitulo de periplemonia.

Hic ypo. innuens

In hoc cōmēto gal. facit tria. p^omo ponit a^oo! Iniaz 2°. signū pmutatiōnis squinātie ad piplemonia. 3° signū puerfionis squinātie ad sanitatē. 2° ibi. Lognoscit. 3° ibi moll^o aut. De p^oma p3. De 2° dicit q pmutatio materiei squinātie ad pulmonē cognoscit qz pulsus tūc fit durus r iequal r inordinatus significādo materiā trāsferri v^osus pncipale mēbrū puta cor. De 3° dicit q qm deliuescente squinātia pulsus fit mollis equalis r ordinatus cū bonitate respiratiōis significat integram dimissionem.

Abitat. Hic vtrū in trāsitu mē squinātie ad pulmonē fiat pulsus durus inequalis r inordinatus. Et p^omo nō vī q transeat mā de squinātia ad pulmonē. qz nulla vī colligantia musculoꝝ epiglottis cū pulmone cū p ipsaz cā nā trāsēdo p concauitatē suffocaret. aut sputo r tussī eiceres p poros aut r subam canne nō vī quō qz ē valde dura. 2° vī q i hoc trāsitu pulsus si deberet fieri durus qz apā mēbrū moll^o facit pullum mollē sicut piplemonia. p^oterea pulsus in piplemo

nia ē vndosus r leuis vt decima tertij ca^o. d signū piplemonie. q nō ē durus. 3° vī q nō ē diuersus r inordinatus necessario qz stat v^otutē similit se hie ad necessitatē r instrumti obediētā. r p p^ois nō diuersificabit. 4° vī q i vera liberatiōe a squinātia pulsus fiat mollis qz nō ollicies significat lapsum ad hūidū. mō ista cor. cū liberatur sūt p resolutiōnē sicciōra. 5° nō pōt eē equalis r ordinatus. qz hoc ipliat cū pulsus ordinatus p^olineaf sub diuerso mō nō pōt eē diuersus r equalis. r assumptum est auic. 2° p^omi sūma de pulsibus in capitulo de generibus pulsuum. Ad p^oimū rūr q non req^oritur semp ipālīs colligātia iter mēbrū a quo mā pellit r illud vbi mādaf vīe aut motus illius materiei sunt pori occulti. nec hoc est magis mirū qz cū mā saniosa r grossa trāsmitit a nā p substantiā ossis vt infra p^oticula 7°. Ad fm sūt multe rñsiones qdam negant textū esse correctū. Alij dicunt nōndo q pulsus pōt fieri dur^o pluribus d causis. Aut. n. quia artaria exiccatur vt. in etibicis aut ga tenditur vt i spasmō aut qz replet. aut qz sumi sicci sibi cōicantur. aut qz congelaf frigoze vt potest colligi in p^omēto pulsuū libro 2° p^oinentis plurib^o r partim 2° p^omi. cū ergo pmutaf squinātia ad piplemonia. qz mā magis vicinatur cordi. iō plures sumi artarijs cōicant r merito istius pulsus dicit durior. 2°. si squinantia fuerit colerica. qz sumi colere. r sicci cōicantur artarijs. iō pulsus fit durus qm magis multiplicaf in artarijs vt in periplemonia. q aut dicitur q piplemonia facit pullum mollem intelligitur vt in pluribus qz plurimū est flegmatica aut dicitur q facit pullum mollem nō absolute sed respectu eius q fit in apatibus alioꝝum visceꝝ neruosoꝝ pncipue. 3° mō dī q ga. itelligit hic p pulsuū durū itellexisse pulsuū quē v^otus durus facit qz cum magno conatu. r iō fortiter percutit i digitos licet sit mollis artaria. r hoc mō non loquitur de duro auic. locis allegatis auic. aut nona tertij capitulo de signis squinantia vī sentire i hac permutatione pullum fieri plensū. vnde dicit demum oz vt cōsideretur pulsus in ea. Ad si sit vndosus magnus r accidit cum ea tussis tūc ipsa pmutatur ad periplemonia. r iō dicitur q apud ipsum non videtur bene expōi nisi mō p^odicto. Ad tertium dī q necessario vel quasi necessario in hac permutatione materiei fit pugna v^otutis p^o mām r ecōtra in qua non est equalis bitudo v^otutis ad mām ergo nec equalis conatus. r iō pulsus fit diuersus r inordinatus. Ad quartū dīcēdū q p mollitiē itelligit lassitas q ē p^ovacitatē. talis aut accidit ex pulsa r resoluta mā. Ad qntū dī q ordinatus sumis duob^o modis. vno mō p^ope. r sic ois ē diuersus. r hoc mō nō sumis hic. 2° mō p hūte hūc ordinez qui est equaliter pulsare r hoc mō est equalis r ita itelligit hic galenus.

*Et in uerū est nā illa a...
dista sunt & nō a galen...
habe et qz de casu pulsu...
2° qz mō p^ovacitatē mō...
est cū pulsuū insynitē...
umbrosus & magis*

Quicunq; a ptisi

In p^osentū affo. hac intendit cōclusionē. Sputū grauitetens. qm sup carbonē effundit r casus

12

f

capillorum sunt mortalia signa in ptisi. conclusio. pbat
 qz pms istoz significat vehementē putrefactionē
 in ptibus cordi vicinis et fm significat quasi vltia
 tum defectū hūidi substantifici mēbroz. q̄ in ptisi
 cis vtrūqz ē mortale. Ad pmo q̄ hic p ptisiz in
 telligimus vlcus pulmonis. Ad so q̄ p sputū
 possumus significare sup infirmū pluribus modis
 s. quātitate colore mō sube et odore. hic vō ypo. tm̄
 docet p odore significare. Ad tertio q̄ ista dicit
 sputū qd̄cūqz expuīt graue fetet et. Et cōiter ex
 ponit graue p grauter ita q̄ sit sensus q̄ sputum
 multū intense fetet. Ad raro ptingit qn̄ cū sputo
 pfecto sup carbones sit aliqs fetoz. s. intensus est
 q̄ significat vehementē putrefactionē. Alij tñ pnt̄ i
 telligere graue nō p aduerbio s. p noie. et tūc at
 tendite q̄ qñ volumus p sputū in ptisi significare
 tunc colligi nō in cōcula aque tepide plena. Et p
 mo cōsideramus vtrum sit aliqd̄ descēdēs ad fun
 dum vel nō. Et si qd̄ descēdit illud p̄bimus sup
 carbones et facimus odorari ab aliquo vel propin
 quo vel amico infirmi vtrū hēat horribilē fetozem
 mō cōstat q̄ capiēdo solū sputū descēdēs illud est
 alijs nō descēdētibus grauius. ypo. ergo vī loquī
 solum de sputo grauius fetoz est signū mortis
 in ptisi. et vtraqz expō pōt tollerari. Ad quarto
 q̄ iō p̄bicit sputuz sup carbones. qz qñqz ē tā pua
 quātitas rei corrupte in sputo vt nisi sup carbonē
 ponat nō manifestatur huiusmodi fetoz. qñqz etiā
 in se mō multi ē fetozis nisi vtatur vel calefiat qz
 sanies laudabilis nō ē horribilis fetozis. s. si cale
 fiat sup carbones. et p̄tez hēat mixtā multi fetozis
 illa pculdubio manifestabit cū sup carbones p̄bi
 cit. qz odor rei maxie manifestat cū sumali euapo
 ratiōe. Ad qnto q̄ sanies significat i sputo nō
 solū p odore s. p descēsum ad fundū. qz significa
 tur calor egisse in mām ita q̄ v̄tositatē pp quā fle
 gma supnatat excludent et subtiles et leues partes
 exalauerint grosso ireo remanente. sed hic descen
 sus nō ē certū signū saniet cū alī flegma multum
 ingrossatū descendat in aqua. Ad sexto hoc si
 gnū debere itelligi eē verū cū pseuerat. nā stat qñ
 qz pauca sanie ex catarro generari putridā et tam
 infirmū nō debere mori. Ex hīs verificat ps vna
 conclusio. qz sputū graue fetēs mortē significat
 multā et intensam suffucando putredinē i loco vi
 cino cordi. Ad septimo q̄ in ptificis capilli ca
 dūt deficiēte hūido cui piloz radices adherent et
 deficiēte nutrīnto ex cuius supfluo pilus v̄z gene
 rari. Et iō iste casus capilloz significat maximaz
 digestiue virtutis debilitatē. et p p̄ns mortē. Cōtin
 git aut vt cadāt qñqz ppter mām malā corrosiuā
 i cute existētē que corrodit piloz radices aut ma
 teriet p̄lī viscositatē tollit aut ipsam mām extermi
 nam qñqz pp cōplonem calidam et siccā talē māz
 dissoluentē. qñqz ppter frigus cōgelans. qñqz pp̄
 poroz stricturā s. ista nō accidūt i capite merito
 ptisis. et iō id quod accidit ē mō dicto. Ex quo ap
 paret 2. partis verificatio quare capilli a capite ca
 dentes sunt signū mortis i ptisi. Et huius p̄cordia

colligit. decima tertij non ex toto integre.

Hic ptisim intelligit et. Lō
mētum

i duas diuiditur partes. i p̄mētū ga. et additionez
 p̄stātini. 2. ibi. in fine. Capillus ga. dicit tria p̄mū
 q̄ hic per ptisim vlcus pulmonis itelligit. 2. q̄ in
 istis dixit vel monstrauit nos debere p̄bare sputa
 p̄iecta super carbones q̄ si fetent et capilli fluunt
 dicit esse mortale. Dicit tertio q̄ hoc ē v̄m qz ex ca
 su capilloz significat nutrimentū deficere ppter
 virtutis debilitatē qz paucus nālis spūs et vitalis
 iam restat ad membra mittendus sed forte signifi
 cat corruptionem fortem in pulmone. Capillus.
 Ponit ex qua materia sit capillus.

Aibuscunqz ptificis

q̄ conclusio affo. ista dyaria superueni
 ens ptificis a quibus capilli defluunt
 est signum mortale. pbat ipsa significat vltimatū
 defectū p̄tētiue virtutis mēbroz et qz cuz paucita
 te plurima nutrīmēta significat eius nobilem di
 minutionē futurā ea p̄tinuata. vñ necessario sequi
 tur mors assumptū circa litterā patebit. Ad p̄
 mo q̄ hic sumit dyaria generaliter p omni fluxu
 ventris siue cibali siue hūozali siue cū excoziatōe
 intestinoz. s. nomen dyarie stricte sumptum non
 significat nisi fluxū humozalē. Ad secundo q̄
 huiusmodi fluxus multas p̄nt consequi causas. s.
 hic p̄p̄rie itelligitur de dyaria que sequit defectū
 cōtētiue virtutis. q̄ aut h̄ intendit ypo. p̄z qz d̄
 cit q̄ dyaria superuenit ptificis a quibus defluūt
 capilli. et ē itelligēdū q̄ superueniat merito. p̄cel
 sus in ptisi. mō p̄stat q̄ si iam capilli defluunt v̄tu
 tes nāles sunt plurimū debilitate vt dixi in p̄cedē
 te affo. superueniens ergo dyaria erit propter ma
 iorationez debilitatis quā sequitur virtutis mem
 broz contentiue debilitas. et iō humiditates nā
 les eozum ad intestina mouentur. Ad tertio q̄
 dyaria vt in cōmēto dicitur nō solū est signū mor
 tis sed etiā causa qz addit in debilitate. Ex quo
 p̄z causa quare in ptisi cauemus a farinacijs sol
 uentibus quātū possumus et quare fluxus v̄tris
 ē de mortalib⁹ nocumētis. Ultimo nō q̄ dyaria
 supueniens ptificis qñ capilli iam cadunt non so
 lum est signū mortis s. significat mortē eē vicinā
 qz v̄tus tā debilitata nō pōt diu hanc tollerare.

In hoc loco ptificos et. ga.
i p̄men

to. p̄mo ponit iniam affo. 2. v̄ficat. ibi 2. Et v̄m qz
 dyaria. Dicit p̄mo q̄ ypo. dicit ptificos morti vi
 cinos et prius monstrauit quid significant illi i q
 bus capilli cadunt. s. deficcationem humorum q
 sunt nutrimentum capillozum. hic supple dicit q̄
 si dyaria superuenerit istis ipsi sunt vicini morti.
 De secunda parte dicit q̄ hoc est verū quia talis
 dyaria non est nisi ex defectu virtutis contentiue
 mēbroz et hūc defectū cōtinue multo magis au
 gmentat. et iō vult galienus q̄ hec dyaria ē signū
 et causa mortis in istis.

hoc consideretur no multo
 terposito t̄pore post ex
 ptionez nā p̄mū et
 v̄ndit si p̄ aliqd̄ t̄puz
 v̄neatur in aqua. flau
 anascente

ca defluxus
 capilloz

Quicumque sanguinem

q **C**onclusio affo: est ista sanguis spumofus egrediens cum sputo egreditur ex pulmone probat quod egreditur a membro sibi proportionato in modo sube. modo nullus est membrum in corpore nostro ita spuma et spongie proportionatum sicut pulmo. ergo etc. Nota nota. et assumptum declarabit circa litteram. similis habetur sententia decima tertij ca. de signis sputi sanguinis. Circa affo. nota primo quod sit spuma et quod de causis fiat habet. 2. particula affozimorum commento. 43. illius affo: strangulatoz dissolutorum etc.

¶ **A**d secundo sanguinem dici spumofum duobus modis. vno modo quod per totam substantiam sit spumofus. 2. modo quod in eius superficie spuma apparet. **¶** **A**d tertio quod dixit notanter expulit ad declaramum quod novo modo exit scilicet spumendo et maxime cum tussit. **¶** **N**ota quarto quod sanguinem de pulmone venire potest duobus modis intelligi. vno modo quod pulmo est locus ubi alii alii exitum pertinebat. et isto modo si est dubium quod sanguis egrediens cum tussit est a pulmone. eo quod si est ex pectore non tamen exit. quoniam prius ad pulmonem veniat. 2. modo intelligitur quod pulmo sit primus locus. unde sanguis incipit nunc se suum egredi locum. et hoc modo medici dicunt sanguinem cum tussit venientem exire quicquid de pulmone quicquid de pectore. quicquid de capite. hic autem pro. dicitur exire de pulmone 2. modo. **¶** **A**d quinto quod hoc 2. modo sanguinem venire de pulmone potest dupliciter intelligi. vno modo quod veniat de ipsa pulmonis suba aut veis capillaribus in suba eius ibibitis. 2. quod veniat de venis magnis in pulmone exitibus. **¶** **A**d sexto sanguinem quod est aliquod membrum nutriturus non solum per tertiam paulatim digonem assimilari membro in complexione scilicet etiam in modo sube. et isto sanguis nutriturus membrum spongiolus a natura digerente ipsum ad spumofitatem transmutat. et isto sanguis in venis magnis pulmonis alteratus pro parte digonis tertie fit aliquantulum spumofus ita quod in superficie eius cum egreditur talis spuma apparet sanguis autem magis appropriatus qui iam vere prima humiditas de secundis est valde vicinus et qui invenitur in capillarum venarum extremitatibus est per totum spumofus. **¶** **E**x hijs patet quod sanguis veniens a pulmone est spumofus pro parte accipiendo et sanguis de venis pulmonis egrediens est spumofus. primo modo superius posito et large dicendo. **¶** **A**d septimo quod sanguis etiam aliusde egrediens est quicquid spumofus est quod cum sputo emittitur ut sanguis a pectore veniens in pleuresi. et hoc quod vehementer bulierit propter naturaliter in pulmone ut colligitur ex ga. septima huius commento. 30. et ab auic. x. tertij loco allegato. scilicet tamen hoc est raro. et isto affozimus verificatur ut in pluribus et quasi semper. scilicet supra videtur quod auic. decima tertij ca. dicto. dixit quod sanguis a vena pulmonis veniens non est spumofus. dicit enim et ille quod est veniens ex venis eius. pulmonis non est spumofus. hic dicitur auic. intelligere quod non est spumofus modo 2. scilicet non negaverit de primo 2. arguit quod egrediens a cana est spumofus ut auic. dixit ibidem. **¶** **R**espondeo quod hoc est quicquid non semper quod feruor uehementis est in loco. **¶** **A**d autem valde hoc natura et i

proposito et i cura est magna dicta iter sputum sanguinis ex pulmone et ex pectore et ex venis pulmonis ut colligendum est decima tertij.

In quibusdam libris

¶ **I**n commento. primo ponit unam sententiam litteram affo: et sententiam interpretationem. 2. veram sententiam. 3. ostendit non esse vliter verum. ibi 2. spumofus. ibi 3. nec tamen cum vulnera. **¶** **D**icit primo quod in quibusdam libris loco istius ubi excreant inuenit hoc verbum vomit. et quodam interpretes multa loquentes per vomitum intelligunt non vere vomitum. scilicet multam sanguis quantitatem emittit. ita quod sensus esset affo: quod per multum sanguinem spumofus ab ore vomitum hic egreditur de pulmone dicitur 2. quo ad hanc partem quod isti metuntur. et ratio quod nos videmus multos spumofos sanguinem a pulmone modicum tamen putam cum non est ex vena. scilicet ex carne. **¶** **E**t 2. metuntur quod non oportet sanguinem esse spumofus si sit multus. nam tunc est ex vena et hunc non dicimus ceterum esse spumofus. nam tunc est ex vena ut supra dicitur. scilicet hoc sententiam dicunt quod si sit paucus non erit idem. id est pulmone. **¶** **S**pumofus. **¶** **P**onit quodam ad verificandam pertinentiam dicendo quod sanguis quod vere spumofus spumofus est ex vulnere pulmonis puta quod est in sola carne. **¶** **N**ec tamen. **¶** **F**acit quod dicitur est dicitur quod non semper vulnere exite in pulmone sanguis exit spumofus et hoc probat experimento quod vidit multos quosdam cadentes ab alto quosdam se cum alijs collidentes et alios se iucem percutientes et alios super alios cadentes ut athletas in quibus vulnera ex hijs causis facta sunt in pulmone et tamen cum multum sanguis spuerint boni coloris et sine fetore super fuit si spumofus et exiit de vena rupta in pulmone.

¶ Isti habito dyaria.

¶ **H**ic affozimus satis est manifestus ex. 12. affo. huius particule et comentum simili litera ideo aliter non dico.

¶ Quicumque ex pleuretice.

¶ **I**n primo affo. pro. intendit duas rationes. et sententiam ponit ibi. Si vero non. **¶** **C**onclusio prima est ista. **¶** **Q**uicumque facti empirici expleuresi purgant in. 40. diebus a die rupture liberant. probatur in omnibus istis magna saniosa remouet a corpore aliamque aliam nocumeta fixa fecerit. quod per illius remotionem ipsi liberant persequentiam cum antecedente declarabo circa litteram. **¶** **S**i vero. 2. pleuretici facti empirici si a die rupture pleuresis versus ad. 40. non purgantur transierunt in pituitum. patet quod in hoc tempore sanies statim continue iuxta pulmonem et cum sit nitrosa ipsum corrodit et per prius facit vlcus et pituitum. **¶** **S**imilis habetur sententia decima tertij tractatu. 4. ca. primo. **¶** **P**rimo non hic per empiricos intelligi solum illos qui sanies habent in pectore vocato mediastino. patet quod loquitur de illis qui sunt empirici per rupturam pleuresis quod quod ruptis sanies ad illud spacium vadit. patet 2. quod alias empirica stare multo tempore sine hoc quod sanies pulmonem tangeret et sic ipsum non roderet. **¶** **A**d 2. quod dixit de empiricis qui sunt ex pituitum et non de omnibus. nam qui sunt empirici

ex piplemonia nō solūtur q̄uis mā saniosa pur
garet. q̄ ipsi statim in ipsa apatum ruptura fiunt
ptifici. Similiter puto etiā q̄nq̄ contingere empī
cos ex catarro descēdēte ad spaciū pectoris fortal
sis diucius manere añq̄ fiāt ptifici q̄ illi q̄ fiunt
empici ex pleuresi. q̄ istoz sanies ē acutior ⁊ ma
gis corrosiua. Spālit ḡ itelligit de empicis q̄ fiūt
tales ex ptifi. Nō tertio q̄ nō sine. cā dixi a die
rupture. Nā dicit Ja. de forliuio cā eē q̄ pleure
sis ⁊ empima sunt diuersi morbi ⁊ a diuersa mā
pēdētes cū empima a sanie. pleuresis ab humore
nō saniato ⁊ q̄ i diuersis locis peccat cū pmo pec
cet i p̄stricto loco apatis postea i spacio pectoris si
sunt ijdez dies cretici cōputādi nec ab eodē initio
⁊ iō ypo. hic voluit q̄ i. 40. diebus p̄nōndo a die
rupture fiūt ptifici. si nō purgant. q̄ cū iste sit ter
minus acutaz egritudinū si i isto mām nā nō vin
cit. tūc egritudo sit de generē cronicaz. ⁊ p̄ p̄ns m̄
to tēpore tāget sanies pulmonē ⁊ iō ipm corrodz.

Et salua huius doctoris reuerētia. Cōputatio
ēt i vera recidua sit a p̄ncipio morbi. ⁊ hoc patuit su
pra de Anxio. ⁊ i crisius pmutatiōis vb i egritu
do variat: cōputat a p̄ncipio morbi. ⁊ iō si de cre
tici loqueremur nō ē dubiū q̄ faciēda eēt cōputa
tio a p̄ncipio pleuresis. Alij ḡ dicit alr q̄ huius
modi sanies debilitat ⁊ exiccat pulmonē sui nitro
sitate ⁊ p̄ expientia cognitiū ē q̄ quasi circa. 40. di
es sunt q̄bus pulmo resistit añq̄ corrodaf. ⁊ ideo
si purgant isti i. 40. dieb⁹ post diē rupture isti eua
dūt sani q̄ ex illa mā nō remanet dispō fixa mala
si vō nō purgant i istis dieb⁹ a die rupture apatis
tūc p̄. 40. cōtinuos dies sanies tetigit in me^{te} pul
monē i quo tpe exptū ē q̄ ipsum corrodit. ⁊ ideo
fiūt ptifici. ponit ḡ a qua die ruptura sit ad denōn
dū q̄. 40. dies sūt tēpus cōe pulmonis ad resistē
dū saniei ipsuz in me^{te} tāgeti ne corrodaf. naz q̄n
nō tāgit pulmo a sanie multo pluri tēpore resiste
ret ⁊ sic p̄z ambaz p̄nū vitas. Nō quarto q̄ lz
ypo. dicat de. 40. diebus. tpus tñ h̄z quādā lati
tudine fm varietatē pulmonū ⁊ saniez modicum
ad plus ⁊ modicū ad minus. Ego aut testor me vi
disse tres pleureticos q̄ facti sunt empici ⁊ integre
liberati quoz quilz saniem spuit vltra. 45. dies.
Nā senis qdā medicine doctor. Lyrugicus magi
ster Joannes de castiliono. 50. diebus oī diē ma
nifeste multā saniei quātitatē spuit. 2° thomas de
pecis senis. 40. trāsiuit saniem screādo. Et parme
vroz Jānesij. 50. trāsiuit cū hoc saniei excreatu ex
pleuresi. forte aut p̄tingit hos defēdi q̄ multū vsi
sunt hoc tēpore lac de pulmone vulpis ⁊ alijs pul
monē p̄fortatibus. Ultio nō q̄ bec sūt itelligē
da vera istis manētibus empicis. nā contingeret
eos mori anteq̄ in pusum transeant.

Cū prius fluxū ⁊c. Sa. i p̄men
to. p̄mo oñdit d
q̄bus empicis loq̄. 2° vificat affo^m. 3° ex cā remit
tit ad aliū librū. ibi 2° q̄ oēs 3° ibi. quoz diez. De
p̄ma dicit q̄ pus i alio. i. affo. locut^o ē de fluxu sa
niet ad spaciū pectoris hic mōstrauit supra hūc f

monē de empicis solū attinere i q̄b⁹ ap̄a i lattere
rūpif ⁊ sanies fluit ide ad spaciū pectoris. De 2°
pte dicit q̄ si isti nō purgāt i. 40. dieb⁹ necesse est
multū q̄ pulmo corrodaf ⁊ tabescat ⁊ supple ita si
at ptisis. ⁊ rō ē q̄ sanies i lōgo tēpōr sit corrupta
⁊ acuis. ⁊ iō ypo. supra pleuresim determinauit d
ber mūdificari i. 14. dieb⁹ lz empima i. 40. dicit 3°
q̄ ipse virtutē horum dierū ⁊ diuersitatē monstra
uit in libro de diebus creticiis.

Alidum nocet

⁊c. In p̄sentī
affo. ypo. vlt
hāc p̄nez. Calidū actuale nocet h̄is q̄
eo frequent vtunt. p̄bat tale caliduz fa
cit carnū esse minutionē ⁊ neruoz incōtinētū et
mētis stuporē ⁊ fluxū sanguis. ⁊ spūs resolutionē
⁊ illa q̄nq̄ sequit mors ḡ ⁊c. p̄ha t3 ⁊ assu^m in lra
ponit ⁊ hūc snie similē potes colligere 2° p̄mi ca^o
de balneo. Quidā orzate loquentiū. P̄mo ḡ
nota q̄ licet apud medicos aliquid dicatur cali
dum actu aliquid in potentia. h̄ de calido actu lo
quimur nec vltiter de quolibet lz de aqua calida i
modū balnei administrata. De hoc enī vult ypo.
q̄ effectus noiatos lz satis bñ defendi posset q̄ oē
excessiue calidū ē aptum talia facere. Nō. 2° q̄ an
tignus multū boies balneo vtebant vt p̄z legenti
librum ga. de regimine sanitatis. Et iō. ypo. loq̄
appropziatē de huiusmodi calidi nocumētis tāq̄
conueti. Nō tertio q̄ vsus inconueniēs balnei
pōt eē rōne qualitatis aque vt q̄ sit nimis intense
calida. 2° rōne more vt q̄ hō pl^o morez in vice vna
q̄ ē oportunū. 3° rōne tēporis siue bore vsus vt q̄
statiz post cibū q̄ balneū igredere. 4° rōne fre
quētis vsus vt q̄ plurib⁹ vicib⁹ q̄ balneū igredia
tur debito ⁊ de hoc 4° mō fecit mētione solū mō
forte. q̄ error multoz ⁊ nō subito faciēs nocumē
tū lz paulatiz ⁊ i p̄cessu apparēs. Nō 4° q̄ ca
ro muliez mollior ē carne viroz. eo mō q̄ d̄clat
i p̄ma p̄mi ca^o d̄ etatib⁹ ⁊ vno mō rarioz. Caro ḡ
viroz d̄ effeminari q̄ suā duritiē pdēs sit molli
⁊ paz resistēs extrinsecis occurrētibus. ⁊ q̄ aqua
calida nimis frequent administrata rarificat car
nē ⁊ ipsam aque hūiditate qualitate bumectat. iō
ipsas carnes p̄ quādā similitudinē d̄ effeminare
lz q̄ caro h^o mō passa ē rarioz p̄ hitū multoz por
roz. feminea vō caro paucos h̄z poros. iō e^o emia
tionē dicit ga. abusiue i p̄mēto pōitā. Nō 5° q̄
v̄t^o motiua p̄fortaf siccitate ⁊ duritie vt sumif ser
to d̄ accūte ex ga. ⁊ iō cū nerui mollificāt ⁊ rarefi
unt eoz motia v̄t^o debilitaf. q̄ cū accidit nerui di
cūf incōtinētes. aut q̄ suū vigorē nō tenētes. aut
q̄ alñ ex h^o sūt ipotētes ad mēbra i p̄pe s̄tu tenē
da. Calidū aut p̄dictū rareficando ⁊ hūectando
neruos reddīt eos debiles. ⁊ iō illoz incōtinētū
facit. Nō 6° q̄ sanguis p̄ vsuz balnei calefit et
rareficat ⁊ sit mollis ⁊ p̄fertiz vsus supiora ⁊ ve
naz ozificia relaxaf. ⁊ iō ex frequēti vsu balnei sit
sanguis flux⁹. Nō 7° q̄ spūs eadē caliditate ⁊
poroz aptionē dissoluūt q̄ aut flux⁹ sanguis nīmī
uz ⁊ spūs defectōes q̄nq̄ mors seq̄ ē res q̄ decla

de dies hoc empima
ise recidiuoz lz mor
nouuz exomūtatione
nō esse habet illū nō
suz q̄ in sit erentis
- admad rominādo s
p̄z. p̄terea q̄ recidiu
trantur incremētis facta
erantione a recidiuau
eritici

ratiō
gimu
aut c
cū si
hum
opar
lstru
ocā
nē.
Eñ
dixit
ex ea
baln
calid
crati
neo
calid
tū ca
dī ne
tis e
ex da
simil
ipref
vsu i
mult
tionē
ga m
dubi
guin
cutin
oz
fluxū
hūoz
quan
tom
rū ca
ficia

facit
dā se
3° ofi
ibi 3
dit
vice
i. mo
nif s
q̄ ca
resist
poro
Dio
cātu
sect
faci
p ba
a qu
te v

ratione si indiget. **¶** Ad 8° q^o p stupore mētis itelli-
gimus i opationib⁹ virtutū iterioꝝ nocumētū hui⁹
aūt cā ē ex vsu balnei. q^o resoluū spiritib⁹ cerebri
cū sit cōplexiōis frigide et hūide facili⁹ ifrigidat et
humectat. et iō post seq^o virtutis aialis debilitas in
opando quā debilitatē seq^o diminitō pp defectōi
lstrumētū puta spūs et pp frigoris dētū. **¶** Cōtra
ocā vī pmo q^o calidū nō facit carnis effeminatio
nē. Calidū. n. corrugat et pstringit. g^o nō rarefacit.
¶ Al^o ē autē. 2° pmi illo ca^o qdā ornate loquū⁹ cū
dixit. Cūq^o eius aqua multe ē caliditatē cutis etiā
ex ea horripilat et inspissat eius pori. Forte vī q^o
balneū nimis calidū inspissat s^z balneū oportune
calidū frequētī vsu rarefacit. et hoc sufficit hic ypo-
crati. **¶** Cōtra tūm calescit cutis ex lōga mora i bal-
neo mediocris caloris q^o ex pauca i balneo multuz
calido. g^o ad dispōnē similitē debēt deduci. iō si i ml⁹
tū calido inspissat ēt ex multo vsu inspissabit. hic
vī negādo hāc p^ohaz. Ad tātā caliditatē ducit cu-
tis ex lōga mora i balneo mediocris caloris sicut
ex data pua mora i balneo multū calido. g^o oio ad
similitē dispōnē ducere. nā i balneo multū calido
lpressio hūiditatē ē pauca et i lōga mora et frequētī
vsu i p^ossio hūiditatē ē multa. 2° i occurſu ad aquā
multā calidā horripilat cutis et pstringit pp sensa-
tionē displicētē et ita pori claudunt qd nō sit i lon-
ga mora i aqua delectabilis caliditatē. **¶** Secūda
dubitū ē q^o nō vī q^o balneū debeat facere fluxū sā-
guinis q^o ex balneo hūiores trahunt de venis ad
cutim. et sic ex venas. g^o diuertunt a loco. vñ fluere
vz sanguis. g^o balneū potius phibeat sanguinis
fluxū q^o ipsum puocet. p^osertim cū i fluxu sanguis
hūiores a locis ex venas recurrūt vt sumit. p^oima
quartū i ca^o d^o variolaz cura. et 4° pmi ca^o de flob-
tomia. **¶** Hic negat p^oma p^oha. nā plus puocat flu-
xū calefaciēdo et mobilitatō sanguinē et venaz or-
ficia relaxādo q^o phibeat a venis trabēdo adcutiz

Alibi ostendit ypo. *rc. Ba. in*

facit. pmo i genere ponit hui⁹ affo. Iniaz et quozū
dā sequētū opinionē. 2° cōmētā⁹ spālū hūc affo^o
3° ofidit varietatē finis istū affo. ibi 2° Effeminat
ibi 3° hic aūt affozimus. pmo p^o qd dicat s^z p cali-
ditatē i vltimū itelligam⁹ i vsu executio quoad
vices. **¶** De 2° dicit pmo q^o calidū effeminat carnes
i. mollificat et rarificat. et iō hoc vbi effeminato po-
nit abusuē s^z q^o femine marib⁹ sūt debiliores. iō
q^o caro p balnei frequētī vsuz sit mollis et nō tū
resistēs sicut aū vī effeminari. nā i vitate sit magis
porosa s^z muliez caro ē minus porosa vt supra dī.
¶ Dicit 2° q^o nerui dissoluūt q^o rarefiant. et mollifi-
cātur. **¶** Dicit 3° q^o iducit mētis stuporē. i. aliquē de-
fectū q^o sit calido fumo ascēdēte caput. **¶** Dicit 4° q^o
facit sanguis fluxū q^o cū sit calidus et calor eius
p balneū augmētē⁹ magis fluit et hoc ex lōgo vsu
a quibusdam magis et quibusdam minus in par-
te vltima patet quid dicat.

Rigidum uero *rc. Cōclu-
sio affo. est*

frequens vsus aque frigide. se in ea abluendo est
nocuus pbatur. hic vsus facit spasmos thetanos
nigriozes. et februm rigozes. ergo nocuus. patet
p^oha. et aff^o solū ponit i l^ora hūic Inie simit quo ad
thetanos et spasmos colligit 2° tertij ca^o d^o spāmo
et quo ad nigrozes tertia quarti. et quo ad febres
p^oma quarti ca^o de effimera. et quo ad rigozes 2° p^o
mi ca^o d^o cāis motuū nō nālū. **¶** Primo g^o nō q^o
p frigidū vt ga. dicit i p^omēto itelligit abusum frigi-
de aq. **¶** Ad 2° q^o aqua frigida pōt facit spāsmū
aut thetanū de repletioe duob⁹ mōis vno mō q^o
hūiditatē ibibitā necessario ita p^ogelat q^o ipsa phī-
bet nerui p^octionē aut ipsum p^ohi facit. vī 2° debilit-
tādo digestiua illa frigiditas facit multiplicari fle-
gma qd neruos igrediēs facit spāsmū. q^o si pp ni-
miā frigiditatē absq^o mā neru⁹ ipse p^odēset et abre-
uief. vñ sequat phibitio vel inobediētia i dilatādo
ille spāsm⁹ erit nō p^oportionat⁹ ad mām et nō erit
pp dolorē. ita etiā accidit ex veneno scorpionis. 3°
pōt facit spāsmū de inanitiōe. vel expmēdo hūidi-
tatē neruoz. vī phibēdo eoz nutritionē pp opila-
tionē. aut pp digestiue et attractiue defectū. **¶** Ad
3° q^o p nigriozes itelligit colozes cutis ad nigredi-
nē tēdētes sūt autē q^o p^ogelato sanguine in cute. et
spiritibus extinctis. i. q^o pmo rube⁹ erat ad nigrū
vñ vt hyeme videre p^otingit in genis sanguineoz
Febres vero facit frigiduz p accis claudendo po-
ros et phibēdo exituz humoz et vapoꝝ calidoꝝ q^o
clausi qñq^o faciunt effimera. qñq^o putrefaciūt hu-
mores q^o faciunt putridā se. qñq^o faciunt ethicaz
psequēter aut incipiēdo. **¶** Ad 4° p rigozes itel-
ligēdum esse motuz illuz p^ocutiuuz i voluntariuz
lacertoꝝ quo mouent lacerti ad expellenduz reni-
nocuā. hoc autē a frigore puto qñq^o accidit vt ap-
paret in hyeme qñq^o frigus ē causa vt putridi hu-
mores ipsum causent.

Hic nimium frigidum.

¶ Hic p^omētū diuidit i qñq^o ptes. p^o vificat de spa-
simo et thetano. 2° de nigrioribus. 3° de febrib⁹. 4°
de rigore quō sit a frigore. ibi 2° vnde et nigriozes.
ibi 3° Frigida aqua p^ose. ibi 4° Rigores autē. ptes
patent legenti *rc.*

Rigidum inimicum.

¶ In p^ontū affo^o ypo. duas ponit p^ones. 2°
ibi. calidū vero. p^oma p^o ē illa. aqua frigi-
da ē inimica neruis ossibus dentib⁹ cerebro. et spi-
nali medulle. p^obat id qd extinguit hoz mēbroꝝ
nālē calorē. et phibet ea ab opationib⁹ sibi debitū
ē istis mēbris inimicū s^z aqua frigida ē huiusmo-
di g^o *rc.* **¶** Al^o p^o minori statiz i nōtis patebit. Ca-
lidū vero. 2° p^o ē illa caliduz ē istis mēbris vtile
et amicū p se. q^o ē p^ortū frigidū. et q^o p ipsuz p^oserua-
tur istoz mēbroꝝ calor. **¶** Cōcordia affo. quātuz ad
p^oma p^ote colligit de neruis 2° tertij ca^o. pmo d^o vī
tibus septima tertij de p^oseruatiōe dētū. d^o cerebro
et spinalli medulla colligi pōt p^oma tertij ca^o. de ca-
nonibus vlibus cure egritudinū cerebri. Alique

*videtur p^o parti-
ble. 10 & gal. 2°
de cas. similitudinē*

17

alio p cordie ponunt q sunt i genere q caliditas e magis amica ne qz frigas sicut pma pmi ca: de co plexionib: 2: pmi doctrina 3: ca: de signis pplexio nu i 6o genere signoz 7 4: pmi ca: 2o Circa th affo: lram 7 sniam no pmo q lz ypo. i affo. p frigidu itellexerit aqua frigidu vt ga. vult i pmeto. th de oi actu 7 potentia frigido excessiue verificatur.

Ita fo q oia mēbra hic noiata sūt exanguia 7 parū caliditatē hntia indigētia th multo spū eis i bibito 7 i fluxu ad opatiōes nales eoz pficiendas nā pmo oia ista sunt frigida 7 alba. i. sine sanguie 7 sine venis vel artarijs manifestis inse. 7 th qz eorum opa calido pficiunt. iō requir spūs pntia. Ex hoc sequit q istoz mēbroz opatiōes ledūt p illud q spm i eis ad opa requisitū frim extinguit. 7 qz aqua frigida 7 oē actuale frigidū excessiuū ē aptū cum hijs mēbris occurrit i eis spm extinguere pp hoz mēbroz nālē frigiditatē. 7 iō frigidū ē hijs mēbris inimicū. 7 iō dixit auct. fa tertij pmo ca° in fine. et scias q aqua frigida nocet neruis ppter ea q facit eos deficere a digestionē hūiditatē q sunt in eis qf i hūozē indigestū pmutat. Sequit 2° q hec mēbra cuz sint carne discopta magis a frigido ledūt. qz ibi nō ē caro calida defendēs 7 frigidū magis in me: occurrit. vñ in vulnerib: neruoz loco ruz 7 in osse discopto 7 infractura cranei pcpit q caueamus a frigore vt colligif. 4: quartū tractatu 4° ca° fo 7 pmo. 7 q calida apponam? 7 idē i ca° de fractura cranei 7 de cura fracture cū vulnere.

Ita tertio q qzuis frigidū dētib: noceat ex cā dca th ē qz sunt nālī discopti. 7 iō nālī dispōne magis qz alijs ossibus eis nocet. Nocet ē magis qñ pcesserit calidi occurfus vt 7: tertij. Ita 4° q vt 2: p vificet qdā p vtile. 7 amicū itelligūt illd qd occurrēs eque distēpatū cū frigido min? ledit 7 ex cui? equali alteratiōe mēbrū min? ledit. Ita si vtile 7 amicū sumāt ppe. hec 2: ps nō ē va qz di stēpate occurrēs nocet a ppo tēpamēto educēdo. 7 ita frigidū distēpate occurrēs nocet. sz tā calidū qz frigidū tēpate occurrētia sūt amica qz pfluatū Ita gō dī calidū distēpatū amicū qz cōfuās dētes vñ ossa: sz qz min? ledēs ea ex equali alteratiōe. Ea sūt qf min? ledit ē. qz lapsus ad calidū ē min? mal? gnālī qz sibi equal ad frigidū cū calitas magis attineat sanitati. 7 qz qz frigiditas vt pz pma pmi capitulo d pplonib: Ab ibi aut vñ q ypo. aliud spāle voluerit i istis mēbris 7 nō gnāle i oibus vt isti putāt. qz tūc multo meli? fuisset dicē frigidū inimicū ē mēbris oib: 7 calidū amicū. fo nō puto vñ fundamētū isti cōpatiōis vt supra prima pmi 7 fo tegni disputauī. iō alr puto dicēdū. 7 pmo qd frigidū dī istis mēbris inimicū respectu ei? qd ē alijs mēbris 7 absolute qd. qz aqua frigida vt pdicit eoz calozes extinguit cū sit p maiorī pte fundat? i spū cui? et si nōbillē quātitatē requir nō tñ plurimū vt oculi. fo respectu alioz mēbroz q cuz sint calida magis actōi frigoris resistūt. Calidum autez nō oē. sz paz a tēpamento recedens est hijs mēbris vtile 7 amicū absolute aut cōpatiōe eius

q ē alijs mēbris. Absolute aut pōt dici amicū q plurimū talūz mēbroz est iuuatum. Ita plurimū hec mēbra i latitudine sue sanitatē exi tia distāt a ppo tēpamento p frigidū 7 humidū ga lapsus p calidū remouet aut fo qz plurime hoz mēbroz egritudines p calidū remouent cū plurie sint frigide vñ tertio qz calidū pmi grad? h mēbra a ppo tēpamento nō trahit 7 spm i eis idebita dispōne pfluat. Cōpatiōe. n. alioz mēbroz qz calidū pmi grad? 7 nō multo a tēpamento recedens nō ita pferit alijs mēbris sanis exiētibus sicut 7 neruis 7 magis nocet. Ex qbus vñ mibi cōcedendum q res aliqūe calide hoz mēbroz cōplonez pseruarent que th per accūs cor calefacerent 7 ita res aliqūe cōseruarent cōuenienter cordis caliditatem q neros ifrigidarent. Cōstat. n. q aer ver nalis nō sufficienti cōfuaret cōplonem cutis 7 ner uoz deducta alteratiōe vestiū imo hec mēbra in frigidaret qz nudī tūc nō cōseruātur. th per illuz cor debite euentat. Ex qbus tertio seqt q pfluatō nō sit p similia i forma 7 gradu. sz d hoc amplius dixi tertio tegni. tu tamen hec breuia tene menti.

Ostensis lesionibus

to. pmo ptiuat pntem affo cū pcedente. fo vificat. ibi 2: Et nō. 7 totum residuum est clarum.

Recunqz in frigidata

In pnti affo. ypo. intendit duas pclu siones 7 faz ponit ibi. Excepti. pma conclusio est ista omnia mēbra pternaturaliter ifrigidata oz recalfacere. pbat qz oia talia sūt ad ppuz tēperamētū reducēda 7 nō nisi p calefa etiā gō 7c. Exceptis. 2: pō ē illa mēbra p que patus ē sanguis fluē ex corp? 7 si sint in frigidata non oz recalfacere. pbat qz talia recalfaciendo mai? esset nocumtuz iuuamto. cū p calefactionem sanguis fluxus puocet. Circa quē affo nō q in frigidata dicit h solū pternaturalit ifrigidata nā si nālīter in frigidata sūt non oz recalfacere. Ita fo q hec recalfacio pōt fieri p calida actu talia. 7 p talia vtuālit vel effectiue 7 de ambobus ptiuet affo: veritatez. Ita tertio q nō quelz recalfacio est pueniens vñ sufficientis in frigidatē nisi eo mō fiat vt tādez caliditas remanēs sit nālīs 7 tāti gradus sit caliditas acqfita p quātā corp? a temperamento distabat 7 propi pmi in frigidatio mēbroz febrētū putride q fieret cū aqua frigida nō est sufficientis ymo vt plurimū oz mām pul dā remouere 7 calefactio neruoz plenoz flegmate sine flegmatis euōne nō sufficientis pp fm vō cū calefactio fuerit deficientis a gradu debito nūdum mēbrū debite sanitatē dī restitutū. 7 fundat ista pma pō sup generali pncipio q oīs cura fit per pri um. Circa sam pōnem nō ex hijs q dicitur 4: pmi ca° vltimo q qñ cōiungunt intentiones prie aut etiā indicatiōes prie medicus oz sequi forto rez nō neglca altera 7 mēbrū. g per qd paratū est sanguis ex corp? fluere 7 ifrigidatē 7 ex pte frū

si homogenea cōseruatur aut nō in eterogenea purg unce pūstior alēta talia mīli in gradu oī uināu hūozes dīta amumpuntur bilisgo modica exorūatū in pūis, bilis n. multa ad similituz in gradu infla frigida 7 tēpata in ex vōlū geneoz 7 p mul cūone frigidū similituz in it spū pauca dēnu cōuātur admōu bilisq pūu nūbūis uero modū

ut ei scriptum est qz nō pōt in complexis affectibus opz ut sumantur indicatiōes ab uno tring ad ordie vñ variōis aīa ab eo sine quo nō trahūgete

gicitatis indicat de sui calefactione. sed propter
 timorē de fluxu sanguinis indicat q̄ nō calefiat cuz
 pp caliditatē sanguis subtilis et vie apianē et ga
 maius vt plurimū ē nocumētū fluxus sanguis q̄
 nocumētū i frigidatē. et tō nō debemus vt plurimū
 talia loca calefacere. Ex quo pz ypo. loq̄ hic d̄ flu
 xu sanguis quē oz hic cohibere nā si sanguis flu
 xus eēt nālis vt mēstruoz aut vtilis vt i stomia v̄
 emozoydibus vt multotiens accidit nō dz calefa
 ctio dimittit. Itō fo q̄ calefactio q̄dā ē pura ca
 lefactio cui nō cōsūgit eschere generatio. et de ista
 hic itelligimus. nā q̄nq̄ mēbrū ē cauterizādū ad
 sanguinē restrigēdū. Et p̄stat q̄ cū cauterizat ca
 lefit. Similē sniam collige 4. p̄mi ca. p̄mo quan
 tū ad p̄mā p̄clusionē. Et quātū ad fam. p̄tē colligē
 5. tertij ca. de fluxu sanguinis naritūm.

Hoc non est contrarium

ei q̄ dicit alibi Ba. i p̄mēto r̄idet q̄busdā dicit p̄
 fam p̄tē affo. fo verificat illā p̄ cām. ibi 2. Sed vñ
 fluit. Instātia possit esse talis q̄ ois cura sit p̄ pri
 um cū ergo illa mēbra infrigidata p̄ que sanguis
 futurus ē fluere pactatur moribū frigidū curabū
 tur calido. et p̄ p̄his calefacēdo. assumptum est p̄n
 cipū positū in medicina. R̄idet ḡ ga. q̄d illud
 q̄d hic d̄ nō ē p̄riū ei q̄d dicitū ē q̄d p̄ria p̄ris cu
 rāf. Et hoc satis inuestigatū est in libro de regimi
 ne sanitatis. et ibi monstratū est q̄ necessariū est vt
 in medicina exhibenda incipiamus an curare illa
 q̄ sunt magis duriora. i. deteriora. Similit̄ hic itel
 ligimus de fluxu sanguis q̄ q̄n mēbrū ē infrigida
 tum et futurū ē vt currat sanguis ab illo incipiam⁹
 p̄mo adhibere medicinā. p̄hibitūā fluxus sangui
 nis. et deinde reducamus mēbrū ad suū tēperamē
 tuz. Itō tñ tu q̄ nō solū si dispō vna piculosior
 est ab illa est incipienda alijs partib⁹. s̄ etiā si vna
 nō pōt curari nisi p̄cedēte alterius cura incipien
 dum est ab illa sine cuius cura alia curari nequit
 et si vna fuerit alterius cā p̄seruatiua vt 4. p̄mi
 ca. vltimo. Sed hñ fluit. Verificat affo. secun
 dā p̄tē d̄. q̄ tō nō apponit̄ calidū i loco vñ est flu
 xus sanguis qz calidū apit et auget fluxū et hoc ni
 si cōburēdo facit escharā. Adde ēt q̄ calor sāgui
 nē subtiliat ad eū magis mobilem facit. et qz id re
 soluit quod in venis in locis vicinis attrahit alia
 ab attractione vacui.

Ulcibus quidē et ypo.

in p̄sentī
 affo. quatuor intēdit p̄clusiones et sic dicit
 d̄ i quatuor p̄tes q̄ patebūt legendo.
 p̄ma p̄tē ista. Aqua frigida ē mordax vlcibus p̄
 p̄bat sic. Aqua frigida penetrādo i profundū vsqz
 illuc causat dolorē i vlcibus. ḡ aqua frigida est
 mordax vlcibus. p̄na cū antecēdēte statim decla
 bunf. vbi nō q̄ mordicatio ē penetratio ad p̄fūdū
 mēbrū cū solutiōe p̄tinuitatē multū nerui et inordi
 nati situs vt colligē ex auct. i canonibus vlib⁹ 2.
 Apud quosdā aut̄ mordicatio dicit sensum huius
 penetratiōis et solutiōis p̄tinuitatē. medicina ergo

que penetrādo i profundū mēbrū fm plures inor
 dinatas p̄tes facit dolorē cōit̄ ē solues p̄tinuū in
 locis illis. cū dolor aut semper aut plurimum fiat
 pp solutiōe p̄tinuitatis. Itō fo q̄ alio mō mor
 dicat calidū et alio mō frigidū. Itā calidū corro
 dēdo et eliquēdo p̄tē facit mordicationē. s̄ frigidū
 p̄densando et viuēdo facit. ita vt soluat cōm sicut
 p̄mēdo cū digitis carnē dolorē p̄ solutiōe p̄tinuū
 causamus. Itō tertio q̄ frigidū nisi fuerit qua
 si vltimū nō facit mordicationē in p̄te coopta car
 ne. qz p̄pter densitatē cutis p̄hibet penetrare. s̄
 mordicat linguā oculū nares. et stomaci p̄tē intrin
 secā. vltimate aut̄ mordicat q̄nqz cutim vt aer frī
 gidus i hyeme vt colligē 4. de simplici medicina
 ca. fo. vñ mordicare ē cōe et calido excessiuo et frī
 gido excessiuo. s̄ p̄ aliū et aliū modū. Itō quar
 to q̄ s̄ vlcus sumat p̄p̄e p̄ solutiōe p̄tinuitatis in
 carne cū pure et sanie. et hoc mō distinguat p̄ vul
 nus. tñ hic sumit vlcus p̄ cōi ad vlcus et vulnus
 Ex his pz p̄mo q̄ vlcibus aqua frigida ē mor
 dax qz p̄p̄t abscisionē cutis obuiās p̄tī rariorē pōt
 faciliū penetrare i p̄fundū et mordicare. Et pz fo
 cā quare ap̄p̄riate loquit̄ ypo. i vlcibus. nā et
 si alijs mēbris sit q̄nqz mordax tñ raro. et non nisi
 cū est in vltimo vel p̄p̄e. Et ex his pz etiā q̄ s̄ p̄
 ga. mētez affo. intelligat de aqua frigida tñ pōt v̄
 ficari de aere et alijs liq̄dis actu frigidis occurren
 tibus. Lutē 2. p̄ frigida aqua indurat cutem.
 p̄bat qz p̄stringit illā inspissando et cōgelādo hūi
 dum q̄d in illa cōtinet̄ ḡ et. t̄z p̄na qz p̄ter q̄ h̄ fe
 cerit cutis magis resistit cōp̄remētū. Vbi nō q̄
 frigidā nō solum cutem. sed plurima humidorum
 cōdensat et indurat p̄sertim q̄ s̄t aquea et terrea
 sed q̄ sunt multū aerea et coagulata a calido q̄nqz
 remollit. sicut sperma et album ouī. h. n. a calido i
 grossant̄ et a frigido liquefiunt mō quo d̄ 4. me
 thaurōz. Itō fo q̄nqz indurari cutim et alia a
 calido plus resoluēte d̄ humido aereo et aqueo q̄
 subtiliat remanens sit etiā iduratio a calido nālis
 q̄nqz digerēdo aquā vt plurimū iuxta limitatiōes
 quas dixi i q̄one de digōne et aliqua a calido mol
 lificatur iuxta modū infra dicendū s̄ h̄ de actuali
 frigido loquēs dixit q̄ cutem indurat. s̄ p̄dēfando
 p̄p̄riā substantiā et exp̄remēdo humidū subtile per
 q̄d ē mollis. Dolorē. Tertia p̄ frigidū facit
 dolorē p̄hibēdo saniei generationē. p̄bat p̄ sic frī
 gidū subito et multū et p̄rie imutat mēbrū fm cās
 sanie remouēdo ḡ et. assumptū statim declarabit̄
 et p̄na ē nō de se. Vbi nōndū q̄ frigidū māliter
 imutat organū tactus dispōnes incōuenientes in
 ducendo duobus mōis. vnus est alterādo et indu
 cēdo qualitātē incōueniētē et p̄ternām. 2. ē sol
 uēdo cōtinuū p̄ viā cōp̄ressionis et ita hijs duobus
 modis dolorē causat in mēbro. Itō fo q̄ sanies
 laudabilissima gnatur a solo calore nāli vt supra
 oñdi. et colligē simplici ēt plāes. d̄ me. a ga. ca. 2. v̄
 stitcōis. 2. cū dixit. Alteratio q̄ ē apud saniositatē
 accidit a calore nāli. s̄ nō ē alteratio i qua calitas
 vincit mām. et illud ē q̄m ē alteratio accēs in mā

Particula

nō bona bonitate pura neq; est itez exnea negata inultimo malicie. Sicut g̃ alteratio accūs ex cursu nāli p̃pterea q̃ ipsa nō accidit a caliditate nāli sit q̃ ipsa adiuuat ⁊ sustentat p̃ caliditate similem calitati nāli. Similit̃ ⁊ ē res in alteratiōe scā quā do saniositas sit. hic. n. expresse vult q̃ a sola caliditate nāli fiat. ⁊ iō aqua frigida plurimū calorē nālem remittendo p̃hibet saniet̃ gnātionē bñ. Quāq; tñ per accūs i apostematibus ⁊ multi seruoꝝ adiuuat ad saniet̃ gnātionē p̃ quāto remittit p̃ternāliter caliditate vtz 3° quarti ca^o de cura flegmonū pōt etiā multoties impedire gnātionē illaudabilis saniet̃ putredinale calidū remittēdo. s; h̃ puto de laudabili intelligi. **Migriones.** 4° 2° ē frigida aqua facit nigrozes ⁊ rigores ⁊ spasmos ⁊ febres ⁊ thetanos. hec 2° quo ad oēs suas ptes p̃bata ē supra affo. 18. hui^o. Sed circa māz b^o affo. ca dūt aliq̃ dubia. p̃mū qz n̄ v̄ q̃ frigidū sit mordax vlcereb^o. nā oē mordax vlcerebus ē medicina mordicatiua. s; oīs medicina mordicatiua ē calida. g̃ oē mordax vlcereb^o ē calidū. maior ē clara. minor colligit̃ ab auic. 2° casu ca^o 4° vbi medicinā mordicatiuam ponit speciem medicine calide. secundo sic frigidum mordicat vlcera ⁊ calidum etiā mordicat vlcera. g̃ tam a calido q̃ a frigido fieret mordicatio ⁊ per p̃ns p̃riorū oboꝝ p̃pōꝝ eedē eēt fm sp̃m sensatiōes q̃d v̄ ipossibile. **Cōfirmat̃** oīs medicina mordicatiua ē penetratiua. aliter. n. nō mordicaret. s; nullū frigidū ē penetratū. g̃ n̄ lū frigidū est medicina mordicatiua. Ad idem v̄ esse mens galli i p̃ncipio p̃mentī cū dixit. q̃ nomia fm v̄tutē ⁊c. Nā dixit q̃ mordax solū intelligit̃ calidum. Ad hoc r̄r̄ quod tā calū q̃ fr̄m valde intensum est mordicatū vt sumit̃ ex ga. 4° d̃ simpli ci medicina ca^o 2° ⁊ 3°. s; tñ calidū est magis mordicatū. ⁊ iō dicit̃ ga. q̃ intelligēdo mordax fm v̄tatem. i. illud quod vere mordicat per dissoluitionem partū mordicatū ⁊ intense solum calidum ē mordax sed sumpto vocabulo fm suā acceptionē intentioni v̄traq; ē mordicatū. Ad primū g̃ d̄ licet auic. medicinā mordicatiuā nominet in calidis. non tñ vult omnem talem esse calidā sed plurimas tales ⁊ magis mordicātes ⁊ citius. Ad fm conceditur 2°. nā iste non sunt distincte sensationes illorum oboꝝ vt supra oñdī super illo affo. duoz dolor. Ad tertiu negatur minor. nā frigidū aliquod sui subtilitate penetratū est ⁊ ad galli auctoritatē p̃z quid sit dicēdum. **Secundū dubium** qz non v̄ q̃ frigidū cutē induret. p̃mo qz coagulata a calido soluitur p̃ aquā frigidā ⁊ non induratur. cutis aut̃ est coagulata a calido semina li gnāte. **Cōfirmat̃** qz cutis a forti calido induratur qz in crustā ⁊ escharā cōuertit̃. ⁊ qz videmus expositoz solū caloz cutem valde duriorē q̃ statūm in vmbra. ergo a frigido nō indurat̃ t̃z p̃ha qz in eadem mā consumiliter disposita non est per se vnus ⁊ idem p̃riorum effectus. **Cōfirmatur** aqua frigida remouet membrorum congelationē vt 3° primi doctrina 5° capitulo quinto. Summe

eius de conseruādis extremitatibus cum dicit̃. sūt p̃teream hominūz quidā qui ponunt eā i aquā frigidā ⁊ sentiunt vtilitatem ac si nocumentum ab eis remoueret̃ et quemadmodum fructibus accidit congelatis cum in aquā enīm prohibeantur frigidā. sūt quemadmodum si ab eis extraheretur congelatio ⁊ ab eis lambitur ⁊ leniuntur ⁊ equatur. ⁊ si ea igni applicauerit corrumpentur

Pro dubio notāduz vt dicitur quarto metharozum. ab Aristotile q̃ ea que sunt aque ⁊ terre quo ad materiā sunt coagulabilia a calido ⁊ etiā a frigido multa scilicet eozū vt later nunc adhuc mollis vt lutus potest a frigido coagulari ⁊ a calido sed non eodez modo. Nā a calido coagulatur educendū humidum ⁊ a frigido ipsum comprē mendo. Cum ergo caro nostra ⁊ cutis sint cōmū nia aque ⁊ terre. ideo possunt ab vtroq; scilicet tā calido q̃ frigido coagulari. Nō secundo membra coagulata esse constricta ⁊ compressa. ⁊ ideo in illis solui continuitate aut separtione p̃tūz aut distractione earum ab inuicem modo quem dixi in questione de causis doloris secundo tegni.

Nō tertio q̃ quāuis contingat vnā ⁊ eādem rem simul infrigidari per totum ⁊ rarefieri vt cōstat in aere quādo in hyeme permutatur tempus de australi ad boreale. ⁊ in aqua calida sperla super aliquod planum que conuertitur in vaporem ⁊ infrigidatur. tñ frigiditas ipsa d̄ se potius est apta condensare. vnde alioꝝ deducta operatione vt influentiarum ⁊ formarum mixtoꝝ res que infrigidantur ⁊ sunt molles aut currentes condensantur. **Contra** autem caliditas tales res semper alia actione deducta rarificat ⁊ subtiliat. **Nota** quarto q̃ res a dominio frigida approximata in frigidari agit ipsam infrigidate remittendo.

Tunc ad dubium cum dicitur q̃ aqua frigida aliquā cutem indurat puta cutem mollem ⁊ temperatā aut calidū. p̃z qz agit illā infrigidādo ⁊ cōdensādo ⁊ humidum suum in profundum comprē mendo. **Secunda conclusio** aliqua aqua frigida aliquā cutem remollit illud p̃z ex auctoritate auic. loco allegato supra. **Sed** modus secundum opinionem meā qui teneo q̃ cutis ⁊ multa membra possunt esse stante vita frigida respectu equalis ⁊ pondus est facilis. **Nam** dico q̃ cuz cutis est congelata ipsa est frigidior certa aqua frigida. ⁊ ideo illa aqua frigida agens in illam inducit i eā caliditate ⁊ rarificat ⁊ qz remisse ⁊ paulatine hoc facit quod non faceret aqua calida vt aer calid^o ideo magis iuuat iuxta sententiā Aristotel^o octaua pticula probleumatum octauo problemate accidit etiam q̃ sui humiditate remollit ⁊ q̃ ipsa non facit euaporare siue exalare sp̃m siue nālem calorem vt faceret calida ⁊ sui corpulentia claudit poros prohibens exitum illius. vnde lutum p̃gelatum positum in aqua frigida mollificatur ⁊ eliquatur siue dissoluitur. **Si** vero dicamus q̃ omne viuens est calidum ⁊ humiduz tunc dico q̃ in cute congelata sunt multe ptes flegmatis vt secūda

rum humiditatum que sunt inanimate et sunt congelate et sunt dure que per aquam frigidam eliquantur et sequitur iuuamentum per alia et hoc modo dicto. Dicitur autem ut iacobus de solutio dicit. quod aqua frigida ratione sue frigiditatis non vincit frigiditatem in partibus interioribus congelati membri et ideo magis vigoratur calor et quod humiditas lenit humiditates membri congelatas. primo non colligitur ab aristotele problemate supra allegato. Nam aristoteles ibi assignat causam quare frigentes membra patiuntur quando ea deserunt iuxta ignea: scilicet si paulatim tepescant non leduntur. et dicit causam esse quod calidum in membris congelatum et aggregatum in eis relinquit humidum extra et frigidum modo contrarium est contrarij corruptiuum. ideo si calidum appropinquatur paulatine calefaciens tunc calidum intus existens paulatine egreditur et minus laborat patienti sed si non tepescendo agat et paulatine imo fortiter educitur plus. Constat igitur quod hic non dicitur calorem confortari. quia non trahitur nulla parte humiditas leniri ab humiditate frigide aque. secundo hoc est falsum quia frigida aqua sui frigiditate intederet membri frigiditatem et faceret calorem magis extinguere et suffocari ab humido frigido circumstante. Jam enim in tantum est constrictus ut amplior unio et constrictio extinguit melius est ergo dicere ut ego posui. Ex his patet dubijs solutio. nam absolute loquendo aqua frigida indurat cutem. scilicet sanam vel temperatam. Ad argumenta autem in oppositum ex dictis patet solutio. et patet modus per quem aqua frigida fructus congelatos reducit non debet autem ad hos reducendos aut congelata membra sananda esse frigidissima: nec sufficit solus talis aque approximatior. nam eius operatione completa oportet paulatine calidiora appropinquare ut ex dictis colligi potest 3. p. loco allegato.

Qui nomina

fm veritate. Sal. in pimento facit 4. primo declarat primam conclusionem. scilicet secundam tertio tertiam. quarto remittit pro quarta declaratione. Ibi secunda. Nam ulcerosa. ibi tertia. dolor siue. ibi quarta. Alia autem. in prima dicit sex. primo est quod si quis vult intelligere nomina secundum veritatem. id est de portio significato. intelligit mordax esse solummodo calidum. quia ut dixi supra calidum intensius et citius mordet quam frigidum. Dicitur secundo quod etiam frigidus dicitur mordax quia sensus horret omne sibi contrarium materialiter precipue imprensens sed fridus non dicitur mordax quotienscumque tangit corpora. sed cum corpus habeat vulnera. Dicitur tertio quod ea dicitur est quia id dicitur mordax quod mordet et perforat ut morsus. et facit morisionem a superficie ad interiora. Dicitur 4. quod quibus aqua frigida non posset perforare cutem solidam et duram nisi subtilem tamen ipsa potest penetrare usque ad interiora ulcerati membri propter illius raritatem. et illud perforat. et ideo supple est va prima per 2. nis. et patet quod de vlcere a prope dicat. dicitur quinto quod in libro de simplici medicina ostendit nam cuiuslibet medicine mordacitate. scilicet in 4. et tu ex il

lo collige quod frigidum est mordax ut aer frigidus et etiam calidum sed alio modo. in parte secunda. dicitur quod propter frigiditatem aque induratur cutis vlcerati membri. De tertia dicitur quod facit dolorem sine sanie. quia infrigidatur calor naturalis qui in vlceribus facit sanie in quarta parte patet 22.

Est autem ubi

2c. Conclusio

affo. est contingit infusionem multe aque frigide in tepore medie estatis liberare thetanum sine vulnere in iuvene bene carnosum. probatur. contingit per infusionem aque frigide calorem naturalem reuocari ad intra et hunc calorem liberare a thetano 2c. totum assis ponitur in lra. et 2na patet.

Circa affo. no. p. quod quemadmodum dictum est supra thetanus aliquis est materialis. alique non proportionatus ad materiam et hic loquitur de materiali. Similiter quidam est communis toti corpori quidam particularis indeterminato membro et licet de utroque verificari possit tamen de 2. magis videtur mens auctorum fuisse. nam auic. in 3a tertij c. de cura spasmi ita dixit de hoc affo. Ex eis autem que iuuant habentem spasmus coicem theta. et thetano frigidum a materia est ut subito in aqua denigratur frigida secundum quod dixit pro. In particulari autem membro ut plurimum pro eius infrigidatione prohibetur cursus sanguinis et spiritus ad ipsum et magis ex illo infrigidatur quam iuuetur per unionem caloris intus. 2. nota quod licet aque frigide infusio curet alii thetanum dictum oportet tamen in hac administratione considerare dispo. ex parte corporis. et ex parte extrinsecorum que ab ipso exprimentur. et primo quod iuuenis sit bene carnosus. Nam in isto est primo multus calor. quia plurimum est sanguineus. pro frigus non potest faciliter penetrare usque ad interiora propter carnis multitudinem quod in macilentis non fieret et precipue ad interiora nervorum que sunt in isto multum cooperti. pro quod sit iuuenis. Nam in hoc est multum et acutum naturale calidum vel spiritus currens que spiritus potest uniri in interioribus in sensibus aut propter caloris paucitatem ipse vinceret et in pueris propter multum humidum et carnis nimiam teneritatem calidus suffocaret a tali infusione plurimum. et ideo non ita in aliis penetraret. 3. dicitur corpus esse sine vlcere quia frigidum est mordax vlcerebus. et quia nam in loco vlcerato penetrat frigidum ut statim dicitur. et ideo in illo dubitandum esset de maiori nocimento. et auic. addit quod corpus sit forte et firmum dans per hoc intelligi densitatem que est texture stricture et multitudinem spiritus loco allegato. unde non est dubium in aliquo primo sene magis hoc conuenire quam in dato iuvene subtilium humorum. et calido et humido. Ex parte vero extrinsecorum oportet quod aqua frigida sit multa ad hoc ut per eam possit fieri reuocatio caloris multa. et quod subito. nam paulatine appropinquatur. ut auic. expressit loco allegato. quia paulatinam approximationem non fit talis reuocatio. et oportet quod sit in media estate. Et causam assignat quidam. quia homo tunc patitur plus frigoris

21

in colla. aphor. 7

nocumentuz. propterea q̄ aer calidus corrigit ei⁹
impressionem vel nocumentuz ⁊ hoc non videtur
mibi vex. nam aer calidus pro tunc non prohibet
fieri impressionem. Si. n. prohiberet. non videtur
calidum. propterea si hec prohibitio multe impres-
sionis esset causa q̄ hec approximatio debet fieri
in estate. sequeretur q̄ melius esset pauciozem esse
aquam q̄ multam. Sequeretur fo. q̄ in hyeme
vbi in stufa vel balneo aeris calido. ista administra-
tio aque frigide fieret esset conueniens ⁊ hoc etiā
ē falsū. nec ēt valet q̄ in hyeme esset nimia aduna-
tio calidi. qz iam est adunatus propter hyemem ⁊
adunaretur propter aquam frigidam. Nam tunc
saltem pauca infusio in frigida aqua tantum face-
ret in hyeme quantum multa in estate eo q̄ ad eā
lem coadunationem deduceret. Sed causa q̄ hoc
in estate fieri debet est. qz vt dixi supra particula p̄
ma. spiritus ⁊ sanguis in estate sunt calidiores ⁊
sunt magis dissoluti eoz que dissoluntur a ca-
lore vt est calor absolute. ⁊ humores corporis sunt
subtiliores magis parati dissolui. ⁊ ideo reuocatio
caloris in estate est sufficiens flegma in neruis dis-
soluere. ⁊ non in hyeme. nam ⁊ si sit multus quā-
titatiue ⁊ magis dissolutiuis superfluitatuz tertie
digestionis. est tamen minus absolute dissolutiu⁹
q̄ calor estatis ⁊ humor ipse minus patius dissol-
ui. Ex quib⁹ apparet primo q̄ non semper taliter
spasmatum liberat ista infusio. qz stat causam esse
fortiozem q̄ non possit dissolui per illam reuocatio-
nem caloris. patet secundo. q̄ administratur hoc
remedium cum timore. qz dubitatur ne corpus ta-
le multam habeat latentem flegmaticam materiā
que exprimitur ab exterioribus ad interiora ⁊ in-
de plus sit de nocumento. Dubitatur etiam de
soliditate vel passibilitate nimia nisi ergo bene ex
signis videamus corpus in exterioribus nō abū-
dare flegmate ⁊ p̄cedam⁹ corpus habere solida
membra ⁊ non multuz a frigore percussibilia q̄
habetur per experientiam. talia remedia non ad-
ministrabimus. ⁊ si sit iuuenis carnosus thetanat⁹
in media estate. Considerande etiam sunt con-
ditiones balneandi in aqua frigida posite ab auic:
Tertia primi cap. de balneatione cum aqua fri-
gida. Sunt preter etatem ⁊ tempus quinque pri-
ma q̄ balneandus non patiatur fastidium. secun-
da q̄ non patiatur vomitum. tertia q̄ non patiat
fluxum ventris. quarta q̄ non nimiu⁹ vigilauerit
quinta q̄ non patiatur reumatismuz. ⁊ tu per hoc
collige quomodo quidam squinantici squinantia
frigida. ⁊ quidam qui raucedinem vocis patiunt
per infusionem panni in aqua frigida ⁊ eius posi-
tionem circa collum liberantur et quidam non.

Collige ēt affōi verificationem ⁊ concordiam vtili-
tas at p̄ in actu practico ⁊ extenditur ad spasmiū
Cum frigidum et calidū
Bal. in commento primo continuat. ⁊ patet in fa-
parte ibi. Et hic omne. ampliat affōm ad omne ge-
nus spa. ⁊ p̄. i. tertia ibi. Et media estate verificat

affōz. Et h̄ diuidit in tres. primo ponit affōi sniaz
cum aliquali expōne. fo pbat dictum suuz verifi-
cādo duas p̄ditiones positas i affō. s. q̄ d̄z fieri i esta-
te ⁊ in iuuentute. 3° dat causam q̄ dixit sine vulne-
re. ibi fa. hoc at certificatur. ibi 3° phibetur. Dicit
primo q̄ in media estate ⁊ iuene bene carnos-
so i spasmo vel thetano sine vulnere aqua frigida
multa subito infusa facit q̄ calor redeat interius i
corpus propter q̄ soluitur morbus s̄ aqua frigi-
da non facit istud essentialiter. i. per se. imo per ac-
cidens cum reuocat calidum ⁊ carnosum corpus
nam non est intentionis frigide vntre ⁊ fortificat
calidū s̄z extinguere. S̄z circa hoc cadit dubiū
qz v̄ q̄ frigiduz in frigidando neruos non per re-
nouationez caloris curat spasnum de materia fri-
gida. ⁊ arguitur sic frigidum p̄ in frigidationē ner-
ui siue caloris remotionem. curat palisim a mā fri-
gida pendente. ḡ a pari curabit spasmu⁹. p̄na no.
qz nō videt rō diuersitatis affm̄ v̄o est auic. fa 3. c.
de cura paralisis in fine cum dixit. Quib⁹ vero iu-
uantur plures eoz. s. patientium palisim cuz eis q̄
infrigidant ⁊ p̄fortant ⁊ phibent mām. ⁊ cum me-
dicantur calidis auget egritudo ⁊ illud iō qm̄ mā
subtilis dilatat p̄ ea plurimū. cū v̄o mēbz ifrigida-
tur ⁊ p̄fortatur membrum a frigore minoratur q̄
titas materiei. ⁊ peruenit ad hoc vt euanescat. Cō-
stat hic quod loquitur de membro paciente quod in-
fridatur. ⁊ induratur a frigore. ⁊ forte conclusio ē
concedenda in spasmo ⁊ licet in palisi sit manifest-
stioz modus. sed tu considera. Hoc at certificat
hic pbat dictum suuz. s. q̄ aqua frigida facit dictā
operationem p̄ accidens ⁊ simul verificat dictas
duas conditiones dicens. q̄ hoc certificatur. s. q̄ a-
qua frigida facit hoc per accidēs qz aqua frigida
non iuuat in alijs etatibus a iuuentute nec in oi-
tempore sed in estate media. ⁊ si hoc faceret essen-
tialiter iuuaret in alijs etatibus. ⁊ in alio tempore
causa at est. qz qm̄ frigidum pcutit corpus nostruz
necesse est vt aut vincatur calor nālis aut adunet
propter frigidum circunstant ⁊ vincitur cuz est d̄-
fectus. i. debilis ⁊ adunatur cum est fortis. ⁊ causa
sue adunationis est qz recluditur ⁊ non permittit
dissolui. S̄z contra arguitur si frigus prohibet dis-
solutionem caloris nālis. ḡ etiam prohibet dissolu-
tionem humoris frigidi multo magis ⁊ sic p̄ reuo-
cationez caloris nō fiet solutio morbi. Negat p̄io
p̄na. Prohibet at. dat hic cām q̄ dixit sine vul-
nere dicens q̄ aqua frigida phibet in spasmo vel
thetano ex vulnere. ⁊ si alie effuerint conditiones
dicte. ⁊ cā est qz frigidū mordet v̄nerata loca ⁊ fa-
cit dolorē sine sanie. ⁊ rō. qz spasmus ex vulnere ē
ex apāte neruosi mēbz aq̄ frigida dolorē itēdēdo
m̄ltū obeēt. nec mitigaret dolor nec remoueretur
apā. ex qz p̄ ga. itelligere de vulnere a qz est spal-
mus: licet auic. largius de omni vulnere videatur
intelligere fa tertij. loco allegato.

Alidus saniez faciēs non in oi
c vulnere maxm̄ signū ē ad certitudiez ⁊c.

In isto affo ppo. intēdit nouē pclusiones: et pa
tebūt ptes legendō. p^o p^o. ē illa aqua calida facit
sanitē in oī vulnere q̄ sanies ē maximū signum ad
certitudinē salutis. p^o hz duas ptes. p^o ē. q̄ aqua
calida ē faciēs sanitē in oī vulnere. i. iuuatiua ad faci
endū sanitē in oī vulnere. et pbat: sic. aqua calida
ē vigoratiua caloris nālīs. et multiplicatiua calita
tis sillis calori nālī. q̄ ē iuuatiua ad generādū sanitē
in vlnēribus. assūptū p^o. qz calor aque calide de q̄
hic loqmur ē delectabilis. et suauis. q̄ sillis nro calo
ri. et p pns illius vigoratiua. p^o hā sumit ex gal. 5° d
simplici. medicina. ca. 3° dū dixit. Sicut q̄ alteratio
accis a cursu nālī ppterea q̄ ipsa nō accidit nisi a
caliditate nālī sit q̄ adiuuat: et substētat p calidita
tē simlē caliditati nālī. Sitr et ē res in alteratione
facta q̄n saniositas sit. et sumit ēt ex auic. 3°. 4°. ca.
de regimine maturatiōis ad faciēdū pus in p^ori
vbi inter medicinas hoc faciētes numerāt embro
cha cū aqua tepida. hā ps pclusionōis ē q̄ sanies sci
licet laudabilis de qua supra dictū ē maximū ē si
gnū ad certitudinē salutis vulnēz significādū. q̄
sic arguit hec sanies significat dñitū virtutis sup
mām obediētē. q̄ significat certitudinē salutis p^o hā
ē no. et assūptū colligit ex gal. p^o de dñis febrūm.
et qnto de simplici medicina loco allegato. nā p^ori
d dñis febrūm dixit gal. dñate q̄ certissime q̄ nā op
timū sit pus visu qd̄ albū et. Circa tñ pclusionē
no. q̄ lz aqua calida sit de se factiua saniei mō dic
to in qbusdā tñ vulneribus nō facit sanitē. vt dicit
gal. in p^ometo qz in illis mā ē tā mala: aut virt^o taz
debilis q̄ sanies laudabilis ab hoc adiutorio non
sit sufficiēter. lz q̄ calidū mō dicto sit iuuamētū ad
sanitē faciēdā in quocūqz vulnere sanies fieri pos
sit. aut sit apta fieri. nō tñ oz q̄ sp cū applicat hoc
faciat. Sz p sniaz dicte p^o nīs plures sūt instātie
p^o vt q̄ aqua calida nō sit factiua saniei in oī vlnē
re. qz in qbusdā nō facit sanitē. vt gal. in p^o. fo aliq̄
sūt vulnera cū erisipila in qbus aqua calida appo
sita nō faceret sanitē cū ex illo inflamaret mā. 3° qz
aqua calida nō ē maturatiua medicina. q̄ nō facit
sanitē. tenet p^o hā. qz medicina faciēs sanitē dz ē ma
turatiua. Et ass^o p^o qz in oī medicina maturatiua
ē virtus stiptica. vt fo casū i diffinitōe eius cuz dic
t in ipsa ē virtus ptractiua retinēs humorē vsqz
quo digerat. et nō resoluat laboriose. et sepef humi
dū ipsius ab eius sicco. et ei^o adusto. p^o terea aqua
calida ē medicina apitiua. q̄ nō maturatiua. qz ap
itiua. vt sic resoluit humiditātē supflūā q̄ ē in locis
vacuis. vt 5° de simplici medicina ca. 3° lz matura
tiua dz retinere humorē vsqz quo digerat. et nō re
soluat. vt statim dictū ē. ass^o p^o. 5°. de simplici me
dicina loco allegato. Pro solutiōe ist^o dubij no
tādū ē ex ga. 5°. d simplici loco allegato q̄ triplex
ē opatio inuēta in humoribus qdā nālīs q̄n nutri
mētum digerit. et in subaz mēbroz puerit. qdā
pure pternāz. vt corruptio sillis putredini cadaue
rū. qdā media q̄ sit in mā mala q̄ ē rducibilis ad
benignū. lz sit nā vincēte totaliter materiei malici
am. et ista ē sanitatio: et sit a solo calore nālī. vt sepe

dixi. Et pōt pfortari p medicinā addētē i q̄titate
caloris. et nō in gradu. 2° no. q̄ tal medicina. et si
agat in humorē ipsū resoluēdo. q̄nqz tñ nō resol
uit laboriose: vt faciat sepationē sillis illi q̄ sit i adu
stioe remanēte. cinereo adusto. 1° no. 3° q̄ in medi
cina vere maturatiua dz esse etiam aliqua virtus
p̄hibendi humorē ab exitu. vt humor tolleret di
gestionem vel maturationem. hanc q̄ virtutē auic.
vocat p̄ctiua nō q̄ sit virtus stiptica imo plurimū
ē viscositas aut vinctuositas claudens poros: et sui
corpulentia claudens exitum vaporis. et humoris
1° hīs dicit d^o q̄ aqua temperate caliditatis ē me
dicina maturatiua. Ad primū d^o. q̄ nō in quoz
vulnere. vel vlcere facit saniem. lz in oī est apta iu
uare calorē nālē ad sanitē faciēdā cū addat i q̄tita
te caloris nō in gradu calefca in gradu in q^o d^o h.
Ad hz d^o q̄ tā i erisipila q̄ i alijs iuuat ad sanitē
faciendam nec inflammat materiam vlceris erisip
ilati imo remittit illam. sed non q̄tum oportet: et
ideo medicine frigide iuuant ad saniem in talibus
generandam vt dixi in affo. 20. Ad tertūz nega
tur assumptum. et ad probationem dixit Ga. q̄ su
mendo medicinā maturatiuaz proprie debet eē
stiptica. et certe hoc non est verum. Nam fm gal.
nulla est medicina q̄ temperatus homo applica
tus homini et si manus continue teneretur super
membū in quo est apostema quod volumus ape
rirī citissime aperietur et citissime pus generabitur
manus. tñ et temperatus homo non sunt stiptici:
dico ergo aliter q̄ per virtutem contractiuam nō
intelligit stipticam sed vt dixi in notatis. Ad 4°
negatur p̄sequentia nec vult auic. q̄ medicina ma
turatiua non resoluatur sed vult q̄ non resoluit la
boriose. 2° difficultas. qz nō videtur q̄ sanies sit
maximum signum certitudinis salutis. primo per
hoc q̄ sanies q̄tuncūqz laudabilis in multis vul
neribus est signum malum iuxta sententiam affo
In sanguis sputo saniei sputuz maluz. Sitr sanies
es in empimate q̄nqz est laudabilis nā potente di
gerē. et tñ infirmus moritur. qz nā materiaz expel
lere non potest. Cōfirmatur qz in aliquo vlcere
sanies est malum signum. q̄ ipsa non est maximū
signū certitudis salutis. p^o p^o hā: et ass^o p^o in vlce
ribus oculoz et cornee. vt patet ex mef i suo de ap
propriatis. p^o terea melius esset materiam super
fluum a calore resolui insensibiliter q̄ ipsaz sania
ri. ergo aliquod est maius signum certitudinis in
vlcere q̄ sanies laudabilis. ideo ipsa non est maxi
mum signum ad certitudinem. Pro parte no.
q̄ non est necessarium in omni vulnere ante eius
sanationem fieri saniem. Adulta enī vulnera coa
gulantur et sanantur anteqz sanies in eis generet
Sunt autem quedam vulnera que nō possunt h
modo conglutinari ante saniei generationem aut
propter carnis deperditionē aut qz labia alia cau
sa multum abinuicem distant aut propter alias
causas: et licet illa que consolidantur ante saniei
generationem citius sanentur quam illa que sa
niantur tamen stat eorum que saniantur certior

m 7 par.
q/120. 15

rem esse salutem futuram q̄ illorum: que non sanantur. Nota secundo q̄ sunt ulcera que non sanantur. aut ex debilitate virtutis immutative membri. aut ex materie malicia multitudine. Aliqua autem sunt que non sanantur ppter accidentalia impedimenta consolidationis. et in carnatione sicut motus. et p̄pō rōne cutis sanies a mēbro pulsa: n̄ tñ ab ipso ita recedit qn mēbrū tāgat. aut qz non debita addibet cura. aut si tāto tempore dimittat sup mēbro q̄ ossa putrefaciat magis: vel mēbrū notabile aliqd a mēbro ulcerato. ex quo p̄z q̄ dupliciter p̄tingit eē certitudinē devulnez sanatione vno mō absolute. qz scif q̄ stāte vita deducto alio extrinseco ipedimēto sanabit. hec. n. cognitio et si sit p̄dictionalis. tñ apud medicūz d̄ absolute. qz ista p̄ditio i oi significatiōe ē supponēda. fo° cōtracte. qz. i. ex pte cāz eēntialiter faciētis ad p̄solidationē nō repugnat sanari: imo d̄ducto ipedimēto fieret sanitas ulceris. His habitis d̄ q̄ q̄uis sanies laudabil nō sp̄ absolute significat. et mō p̄. salutē ulceris tñ p̄tracte. et fo° sp̄: et certissime significat. et hāc scōdam p̄tē voluit yp. Ad argumēta i oppositū. Ad p̄m d̄. q̄ sanies q̄tūcūqz laudabil ē malū signū i n̄lcere pulmonis. et non significat absolute certitudinē. et hoc pp̄ pulmonis nobilitatē. et cās alias q̄ ponunt. 14. 3. s̄ illa significat salutē p̄tracte mō dicto. merito. n. immutative virtutis pulmonis. et mēi. deducto alio ipedimēto fieret talis ulceris sanitas. s̄z necessario alia ipedimēta cōcurrūt. et s̄l̄r d̄ ad 2^m. Ad 3^m. d̄ q̄ auctores medicine sepe sumūt vlcus i cornea p̄ pustula: vt fac mēf. et in pustula corneae sanies ē malū signū non qz nō significat salutē futurā illius ulceris. s̄z significat q̄ pp̄ cicatricē oculus avidēdo ipediet. vel d̄ q̄ sanies ē malum signū respectu eius qd̄ ē apā liberari absqz sanie. qz ista ē nā apātis: et directa curatio. cū at sanies sit p̄mutatio ad aliū morbū: et si curat apā p̄viā prime intētiōis. Ad 4^m negat q̄ vlcere faciēte sanie meliū signū sit talē māz resoluū. nā illud significat: aut nimīā caliditatē loci. aut nimīū defectū nutrimentī. aut p̄uersionē humorū ad aliū locū. et iōvt dicit gal. i n̄vulneribus spasmodis nō sit sanies. imo mūditiā talis vlcēz est valde malū signū i n̄ spasmo. Cutē mollit. fa p̄ affōi. ē ista. calidū d̄ctū remollit. et attenuat cutē nō cāndo dolorē. p̄bat tale calidū sui humiditate actuali occurit cuti. et sui caliditate resoluū. aut mollificat humiditatē i n̄ cute p̄tētā. q̄ cutē mollit. et qz si subito p̄ternālez dispōnez. et mālr ip̄imūt nō causat dolorē. q̄zc. aff^m cū p̄na statī declarabunt. et q̄ ad primā p̄tē silis snia habet. 5° de simplici medicina ca. vltio distinctiōis fe. quo at ad faz p̄tē. 4° primi ca. de sedātibus dolorē. et 25. p̄tētis ca. de doloribus. vbi dicit. Dis dolor mittigat p̄ calefactionē. S̄z circa primā p̄tē nota p̄ q̄ cutis mollitur ab aqua calida. s̄t p̄tē caliditatē duobus mōis vno mō ex pte cutis. qz illā sui hūiditate lenificat et fo ex pte p̄tēti sub cute. nā humorē ibi ex̄itē resoluū. et hoc mō euacuādo remanet cutis mollior

2^a conclusio

Ho. fo. q̄ hoc d̄ intelligi vbi corpus fuerit valde repletū. nā corpe ex̄ite repleto p̄tingit q̄ aqua calida pl^o attrahit q̄z resoluū. et iō p̄tingit qd̄ idurat cutē. Circa faz p̄tē. nota q̄ aqua calida mollit si faciēdo dolorē. aut ipsū remouēdo: vel mittigādo. q̄si p̄uēlēt admistrat. nā icipiēte apāte calō i pleura. si mā sit i n̄ corpe pauca calefactoriū resoluēdo mittigat dolorē. Si vero fuerit mā multa augetur apā: et dolor. vt fo regimīs acutoz. et io. 3. de cura pleuresis. s̄l̄r ēt apā vebemēter calidū dolorosum nō indiget p̄sedatiōe doloris aqua calida: s̄z pot^o frigida. et s̄l̄r i n̄ doloribus a mā p̄ugēte scis. et combustione ignis. nō q̄ intelligimus q̄ sp̄ cutē molliat nec q̄ sp̄ dolorē sedet. s̄z deducta plēitudie corpis et aptitudie mē ad curādū. et vbi nō vebemēter sit calida mā faciēs dolorē. tñc aqua calida cutē mollit. et attenuat. Dubitat tñ circa primā p̄tē. qz calidū resoluū subtile. et relinqt grossū. q̄ idurat p̄na no. et p̄z aff^m. qz facilius ē subtile resoluere q̄z grossū. p̄terea resoluū humorē: et dimittit mēbz qd̄ ē grossius. mēbz q̄ debet remanere durius. Cōfirmat qz aqua calida idē opat i n̄ corpibus n̄ris qd̄ i n̄ rebus q̄ elissant. s̄z res q̄ elissant s̄l̄t sicciiores cū sit elissa sicciōra assatis. p̄firmat vltimo. qz mollificatio sit p̄ frigida sicca. sicut acetuz mollificat ossa i n̄ eo posita. nō q̄ sit mollificatio p̄ aquaz calidā. Pro isto no. q̄ duz large sumit pro illo qd̄ nō facile cedit tāgētī. hoc at p̄tingit. aut pp̄ siccitatē. aut ppter p̄gelationē. aut ppter repletionem. Ex^m. p̄. vt cuti posita ad solē. Ex^m si. vt cuti man^o i hyemē a frigo. Ex^m. 3. vt mēbz apātū apāte s̄i guineo. et oia ppter plenitudinē tensa. et hoc sumitur ex gal. 5° de simplici loco allegato vbi dixit. et ppter illud sit q̄ medicine mollitiue nō s̄l̄t vniū sp̄ei. imo qdā eaz mollificāt. ex via qua humectāt et qdā eaz ex via qua leniūt. et qdā eaz ex via qua euacuāt. et qdā eaz ex via qua distrabunt apā acides pp̄ cursū nālē. et qdā eaz ex via qua faciunt istas opatiōes fm p̄binationē. et pilitatē. Ex q̄bus p̄z q̄ auic. fo ca. ca. 4°. describēs medicinā mollitiuā nō s̄l̄p̄sit. ita large. vt gal. dixit. n. Ad medicina fo mollificatiua ē cuius p̄prietas ē. vt ponat eēntiā mēbroz h̄ntis spissos poros leuiorē caliditate et humiditate sua: et accidit ex hoc. vt pori s̄iāt latiores. et expulsio supfluitatis q̄ i eis p̄tinet facilior Ex q̄bus p̄z fo q̄ vtroqz mō aqua calida ē medicina mollificatiua. naz et euacuat: et resoluū. et lenit cutē caliditate: et humiditate sui. Ad p̄m. igif argumētū: negat p̄na. Nā p̄ resolutiōes subtilis reddi cuti mollior: qz nimis tēsa. et humiditate aque reddi ēt mollior. et s̄l̄r d̄ ad p̄firmationē. Nā sumēdo duz. vt hic s̄l̄t sepe remoto subtili hūido: res remanet mollior: vt vesica vacuata vrina: et cutis resoluta sanguine: et intestinū carminata v̄tositate. Ad aliam p̄firmationē d̄ q̄ lz cutis fiat sicciōz q̄titatiue: sit humidior qualitatiue. et ita sunt elissa respectu assatorum. Ad aliam d̄. q̄ acetū mollificat actuali humiditate sua. et tñ argumētū non valet. qz mollificationē. hoc modo sumptam

faciūt euacuātia q̄ si sicca. sicut lapis lazuli mollis
 fiat splenē euacuādo mliāz. Rigor spasmoz. &c.
 3° 2° est ista. Calidum est mitigatiuum rigorum
 spasmoz & thetanoz. pbat sic. Calidum dictum ē
 remotiuum causaz istaz dispōnuz. ḡ &c. assumptū
 statim declarabit. No. ḡ primo vt sumit prima
 4^a & a gal. in libro de rigore. tremore tetigatione. &
 spasmō. q̄ rigor ab intrinseco pueniens est pp māz
 mordicantes motaz sup musculos. Ab extrinseco
 at est ppter occurfū frigidū fortis: vt plurimuz. qz
 ḡ aqua calida. frig^o occurēs extra remouet. & māz
 intrinsecus motā resoluūt. iō remouet rigorū causas
 Quod si querat q̄ in principiis febriuz nō admī
 stramus aquaz calidā dī q̄ plurimuz. tunc mē se
 multe. & plus agitent q̄ resoluēt. & iō nocu
 mentuz esset maius iuuamento. 2° no. q̄ spasm^o
 & thetanus qdā ē pportionatus ad māz de reple
 tiōe. & iste qnqz remouet p balneuz. qz mā resoluūt
 tur. alius est de inanitiōe. & iste remouet p balneū
 tpate caliditatis quod humectat membra. & pfor
 tat ad nutrimentum attrahenduz. naz talis aqua
 non resoluūt vel calefacit notabiliter neruos. lz sit
 apta māz frigidaz in neruis exitem resoluere. vt
 sumit ex gal. 5° de simplicī distīctiōe fa. ca. fo cū
 dixit. Adedicine apitiue exvia qua ipse calefaciūt
 resoluunt humiditatz supflua q̄ est in locis vacu
 is sicut facit aqua calida sicut iā diximus in trac
 tatu in quo dixi rē maligne cōplexiōis differre mē
 bris at simplicīuz ptium q̄ sunt fm cursum natur
 sue nō addunt medicine iste humiditatz. neqz mi
 nuunt itez. de humiditate eoz dīminutiōe manife
 sta quā pprendat sensus. & illud est qm ppterea q̄
 sunt eis similes in p̄ne seruant sup ea subā eoz
 rum. neqz faciunt eis accidere aliqd alteratiōis eis
 Ex quo p̄z q̄ aqua calida nō dī hic a gal. calidat
 qz corpis nri calefactia. lz pplexiōi humani corpi.
 sicut vt loco allegato etiā dixit gal. & h̄ administrat
 ethicis vt qualitatiue humectent. S̄ spasmus etiā
 ad māz nō pportionatus. vt a forti frigore vel pū
 gente mā factus remouet. quādoqz p huius aque
 calide debitam administratiōē. Similiter etiā de
 thetano p̄z. Eoz vero. 4° 2° Calidum remouet
 capitis grauedinem. pbat: qz materiā hoc faciēte
 resoluūt. ḡ &c. Ubi no. dupliciter sumit grauedi
 nē. vno modo p dolore grauāte. qz a materia mul
 ta & graui pendente. fo mō p obtusione virtutum
 capitis tam sensiuaz q̄ motiuaz vel p dīminuti
 ne illaz opationum. No. fo q̄ vtraqz istaz graui
 tatum quādoqz pendet a materia nō multū acu
 ta. neqz multum resistente resolutioni: & corpe nō
 existente alibi repleto. & in isto casu aqua calida i
 fusa resoluendo materiā remouet grauitatez. si
 vō materia parata fuerit fluere calidum hoc attra
 hendo grauedinem auget. Et iō administrari
 nō debet regulariter nisi precedentibus vniuersa
 libus euacuationibus. Plurimuz no. 5° 9°. Ta
 lem calidum plurimum confert fracturis ossiuz &
 maxime denudatoz carne. Conclusio pbat. qz ca
 lidum in istis p̄seruat nālem caliditatez aut illius

extinctionem phibet. ḡ &c. assumptum p̄z: qz cum
 ossa sint pauci caloris: faciliter a frigido ledunt: &
 multo magis cum sunt fracta: et carne denudata.
 Et similem sententiam collige 5°. 4°. tractatu fo. ^{cap. 17}
 ca. de administratiōe aque calide & olei. Nota
 tamen primo q̄ ex ista conclusiōe & sequente pu
 to ego yprocratem non fuisse in hoc loco probabili
 ter locutum de aqua calida. sed de actuali calefac
 tione cum re exteriori non excedēte complexio
 nem habitudinē totius notabiliter. nam omnes
 precedentes conclusiōes de tali calido etiā alio
 ab aqua calida verificantur. & ista & sequens de a
 qua calida non verificatur sicut de alia actuali ca
 lefactione. & hoc pbat ratio gal. in commento. s. de
 calido in communi nō se dearticulando ad aquā
 calidam. vnde etiā in practica videmus q̄ in fra
 ctura ossis non timemus tractuz materierum ad
 locum supponimus membro pānos calidos. & nō
 aquam calidā. Nota sc̄do. q̄ si 2°. particularitē
 intelligat de aqua calida conclusiō nō est intelligē
 da q̄ in omni tempore conueniat aqua calida fra
 cturis ossium. Sunt enim in fractura ossium tria
 consideranda tempora. vnu est ante restauratiōz
 secundum est dum fit restauratiō. tertium est quā
 do iā ē facta. & remanēt qdā restauratiōis. & fractu
 re accidentia vt pruritus in loco ligature. vel duri
 ties aliqua. Aqua ḡ calida in duobus temporibus
 maxime conuenit. vno ante restauratiōez. vt pre
 paret membrum ad restauratiōem suscipiendaz
 qz ipsum mollificat prohibendo eius infrigidatiō
 nem. Alio modo autem post restauratiōem. aut
 ad abstergendum pustularum: & pruritus materi
 am aut ad attrahendum materiā nutritilem ad
 membrum: & spiritum naturalem. aut ad mollien
 dum duriciem. & in omnibus istis temporibus fa
 cit qd nocuentuz quod in probatione 2° nris ad
 duxi. & de quo ga. loquitur in commento prohibe
 re infrigidatiōem: & caloris naturalis in osse ex
 tinctionem que tunc est facilis propter naturalez
 frigiditatem: & accidentalem debilitatem acquisi
 tam ex fractura. In tempore autem in quo fit re
 stauratiō non conuenit eius administratiō. qz im
 pedit restauratiōem: & hoc totuz colligēdum est
 quinta quarti capitulo allegato. In tempore aut
 ante restauratiōem non conuenit cum est timor
 de fluxu sanguinis magno aut apāte calido vt su
 mit ab auic. eadem quinto tractatu primo cap. de
 cura declinatiōis & dislocatiōis. Idorum autē
 maxime. Sexta conclusiō est ista. inter patientes
 ossium fracturam calidum dictum maxime cōfert
 patientibus fracturam cum vulnere in capite pro
 batur cōclusiō. qz in illis magis confert. in quibus
 magis obesset frigus cum impedita prohibet. sed
 maxime obesset frigus fractura existente in capite
 ergo & cetera. maior ē clara. & minor. qz frigus ob
 est capiti ita patienti. & propter ossa. & multo magis
 propter cerebrum. & neruos. & panniculos cerebz
 circundantes vnde auic. eadē 5° 4° in ca. de cura
 fracture cranei vult q̄ caueat frigus etiā in estate.

Et sibi istis p^o n^ois p^o cordia sume. ego at nō memini me vidisse aquā calidā admistrari in fractura ossis cranei. s^z pānos calidos. et tegulā calidā a lōge. et lō vt in pnti dixi. p^o clusioe puto hūc affōm. cōit loq de calido vt pauloan dixi. Et q̄cūq; a frigiditate.

7° p^o clusio ē. Calidū p^o fert oib^o mēbris q̄ ad mortifica tionē tēdūt et vlcera ppter frigiditatē. ista p^o p^o q^o calidū in dictis mēbris remotiū ē male cōplexiōis mortificātis et malas resoluit mās a frigiditate in mēbro p^o pressas. ḡ et c. assūptū p^o et p^o fia silt. Sūt at talia mēbra plurimū extrema: vt digitū et pedes et manus et tu recorderis q^o dū sunt vebe mēter p^o gelata nō d^z aqua multū calida subito ef fundi s^z incipiēdū ē a tepida et paulatī trāseundū ad calidiorē. Et herpetibus comedētibus. 8° p^o. Calidū ē pueniēs herpetibus comedētibus. p^o bas. tale calidū mūdificat mām malignā. et p^o fert. et p^o seruat mēbrū talis nālīs talē calorē. ḡ et c. Circa quā ptē no. p^o inueniri ista noīa significātia dispō nes valde vicinas et quoz vna ē via in alias. s. can crena scachilos et herpestiomen^o. cācrena ē dispō mēbrū. p^o quā ē in via ad mortificationē et corrupti onē innate p^o plexiōis. pp sui putrefactionē adhuc remanēte sensu i mēbro. Scachilos at ē talis mē brū putrefactio vt sensus eius iā sit pditus. s^z her pestiomenus ē putrefactio mēbrū ambulatiua q̄ cō tūte pcedit corrupēdo ptē viuā. et d^z herpestiome nus ab herpet grece qd idē ē qd serpeī. et est iome nus idē ē qd p^o medēs quasi corruptio ambulās p^o medēdo. Quidā at dicūt hec oīa eē apāta. et licet sint vt plurimū cū apāte calido sanguineo sui mē multitudine p^o hibēte trāsitu spūs vitalis ad mem brū et eiusdē male mē putredie corrupēte p^o plexio nē spūs. tū vt mibi q^o alī sint iste dispōnes sū apā te. cū pp p^o p^o sionē et ligaturā aut venenū sine tūo re. p^o ter nāz possint p^o tūgere vt colligē ab auic. 3° 4°. cap. de cācris. De hīs ḡ oibus loq^o hic p^o po.

11°. fo q^o hec dispōnes q̄nq; pēdēt a frigore ac tualī exteriori vt sumit ab auic. loco allegato. q̄do q^o at a mā adusta calida venenosa. q̄doq; a stric tura p^o hibēte trāsitu spūs ad mēbrū. q̄doq; a mlti tudine mē opilātis vias spūs. posset ḡ itelligi ab p^o po. q^o aqua calida pueniat oī herpeti aut referen do ad pticulā pcedētē q^o pueniat herpetib^o come dētibus i mēbris q̄ a frigiditate moriunt et si hoc fo^o intelligat. res nō h^z dubitationē. q^o remouet malitiā p^o plexiōis corrupētis mēbrum et abstergit māz putrefactā. Si at de oī itelligat herpestiome no. p^o stat q^o non pura admistrat s^z salita. vt aqua cineris ad abstergēdū et exiccādū. p^o hibēdo putre factionē. et s^z in qbusdā talibus mā sit calida. mul tū tū frigida multo magis nocet in pingēdo mām malā et mordicādo id pax de spū qd remāsit et aq calida faciēdo illā mām currere et sui humiditate acuitatē remouēdo. et lauādo p^o fert et admistrat embrocādo post scarificatiōes p^o fūdas diuersozū mōz. vt h^z videri. 3° 4°. cap. de cura vlcey putrida rū et corrodētis. Ano pudēdo. Ultima p^o. Ca lidū ē amicū ano pudēdo. vesice matrici. et h^z mem

bra ad sua opa determinās. et frigidū ē eis inimicū et ea occidēs. p^o bat p^o illis mēbris ē calidū pueni ens. et frigidū inimicū q̄ sūt frigida fm p^o plexionē innatā et multo spū p^o sui salute in opatiōe indigē tia. s^z dicta mēbra sunt huiusmōi. ḡ et c. maior patz q^o: talia mēbra p^o frigidū cito ledunt. cuz pax sue i p^o sioi resistāt. et spiritus eoz q^o subtilis cito extin guat. et p^o caliduz dictuz spiritus ad ea attrahit. et q^o ibi ē in suo calore p^o seruat. 11°. igit q^o s^z hec mēbra sint p^o plexionaliter frigida nō tam p^o suat p ap^o p^o ximationē sibi siliuz. s^z calidoz. et hoc pp^o spi ritū cū idiget p^o suatiōe. s^z tu h^z refua ad 3° tegni.

Sicut frigiduz cā spasmū.

Sal. in p^o mēto iudicio meo. exponit nouē p^o clusio nes affōi. illas verificādo. nō tamē oīo ex eo ordie quo ponunt ab p^o. i affō. et s^z hoc p^o mētuz diuidit i nouē ptes. i p^o. pte tertiā exponit p^o clusioē dicēs q^o sicut frigiduz ē cā spasmū et t^o betani. et supple ri goris. et raro ē illoz curamētum. et cā curatiua. ita caliduz nālī ē rarefactiuz. et raro ē. q^o nō sit mē broz mundificatiuz. et ita supple spasmū de reple tione et t^o betani et rigoris curatiuz. et ego dixi mo dū statū supra. Vulnera. i hac pte primā p^o clusio nē exponit. et quatuor dicit. p^o m^o ē qd calidū nō iu uat corrosiua vulnera et humoz ad se currētis sus ceptiua. et h^z q^o trahit. Dicit fo q^o hoc posuit q^o in prima p^o clusioe p^o po. duo simul adiuuant. i. dant i telligī. s. iuuamētū in vulneribus et nō iuuamētuz 3° hoc declarat dī. q^o cāre saniē in vulnere ē magni tudo securitatis. q^o impossibile est q^o vulnus faci ens saniē sit suspectū vel molestū. et ita calidū faci ens saniē in vulnere. q^o bonū signū. et bona cā. et hoc iuuamētū tangit in prima p^o clusioe. s^z vulnus ē cā spasmū: et similiter vulnus putrefactiū vel cor rosiū in circuitu nō faciūt saniē et hoc ē maluz si gnū. et dat intelligi in p^o ia p^o clusioe a p^o rario sēsu s. q^o si calidū nō faciūt saniē in vlnere nō ē bonum signū. nā oīa vulnera maturatiua. i. quoz mā ma turat faciūt saniē. illa ḡ q̄ nō faciūt nō sūt matura tiua mō dicto. Et subdit q^o hec vulnera habēt apā ta noīa. nā qdā dicunt cācrofa: qdā erugiosa qdā bēnt nomē ab illo q^o p^o ea curauit sicut farsa et for micina. et silita. signa ḡ curatiōis vulnez sūt illa q̄ dicta sunt. s. q^o sanies generat. Dicit 4°. q^o idē hoc itelligamus in aqua calida q̄ cū nō iuuat vulne ra nō faciūt saniē in eis. et ita significat malū et sup ple q^o faciūt saniē iuuat. et est signū bonū. Ex quo p^o p^o clusioē primā affō. s^z mētē gal. esse istā. In quocunq; vulnere calidū ē faciēs saniē. s. laudabi lē in eo ē maxmū signū certitudinis salutis. q^o si gnificat vulnus eē digestiū. i. digeri humozes ad vulnus currētes et circa ipsū exites. et ista pax dīt aposita in affōi expositioe et ē certior illa. Post hoc p^o p^o. hic dēclarat faz p^o clusioē dicēs q^o p^o. post primā p^o clusioē nouit vnum iuuamētum caloris quo nos certificam^o eē sp. et ē q^o p^o ipz curā molit q^o est dura. et subtiliat cuz est grossa et mittigat dolor sicut frigidū faciūt oppōita ppter habilitatē nostre

sem sphacelos
in talis putrefactio sit
curabilis no cre
anduz est hyp. de tali
intelligere s^z de illo
e quibus leuissimo
e quo vide gal. 20 de
vte curatiua ad glauc.
initio

nē. i. caloris nālis ad ipsū r h intelligit pti ex dicit
 i affō. 20°. pti3 in fa conclusione huius. r iste calor
 nālis ille quē diximus alibi eē nāz r si tpeate extri
 secus applicet facit illa q̄ diximus. i. mairat non
 maturāda. i. q̄ sine eo nō maturarent r nō bona i
 bona mutat dissoluit r purgat nocua q̄ si ista nō
 facit pfecte aln̄ tñ mittigat dolorē mō supra posito
 in fa p̄clusionē intelligēdo. In passiōe. **Artō 4.**
 declarat p̄clusionē vi. q̄ soluit grauedinē capiti dīf
 soluēdo mām a qua pēdet r digerēdo. Plurimū
 declarat qntā r sextā r pz. Ex hīs q̄cūq̄. nūc d̄
 clarat septimā r pz. Itē puenit calidū. declarat
 octauā dīcēs q̄ calidū p̄fert herpetibus comedētī
 bus q̄ vulnera q̄uis sint calida iuuat. tñ a calido
 q̄ frigidū mordet ea. nā sicut frigidū ipungit r p̄
 stringit in eis malā mām. ita calidū resoluit. r la
 uat. r sepat ab eis. nec hoc ē p̄trariū ei. q̄ a p̄nci
 dī calidū nocere vlceribus corrodētibus q̄ illud
 nō sit dictū nisi de h̄itibus duas p̄ditiōes p̄ictas
 quaz̄na ēvt sint corrodētia. fave suscipiāt humo
 res ad ipsā currētia. nā cū ita ē nocet calidū attra
 hendo. s̄z cū nō ita ē iuuat vt hic dī ēt corrodētia.
 Et s̄tr. declarat vltimā p̄clusionē dīcēs. q̄ cali
 dū ē amīcū ano pudēdo matric. vesice: r frigidū
 inimicū q̄ ista sunt mēbra neruosa. r tō mltō spū
 indīgētia ad sua opa r paz̄ frigi? resistētia r cere
 bro r cōitatē h̄ntia ex q̄bus causis a frigido cito le
 dunt r cōicāt supioribus nocumētū. Calidū at p̄
 p̄trariū iuuat r subdit q̄ cū in sine affōi ypo. repe
 tit calidū eē amīcū r frigidū aduersū intēditv̄liza
 re q̄ nō solū intelligat de aqua calida s̄z alijs cali
 dis tpeate occurētibus.

In his uero oportet.

In p̄nti affō ypo. sex p̄clusionēs intendit
 p̄. ē. oz vti aqua frigida in locis in q̄bus
 ē vel ex q̄bus ē patus eē fluxus sanguinis p̄ternā
 lis. p̄bat p̄ sic p̄ huiusmodi frigidū admīstratiōnē
 p̄hibet fluxus sanguinis. q̄ r̄c. aff̄m pz. q̄ p̄ illeue
 p̄stringunt r sāguis igrossat. r h̄ totū colligit. 5.
 3. cap. de fluxus sāguis cura nariū. **Itō.** tñ circa
 p̄tes q̄ sex mōis in genere retinet sanguis fluxus
 vt eisdē locis colligit p̄t p̄ p̄ diuersionē trabendo
 ad p̄trariū sicut fluxus sanguis ex nare dextra cū
 flobotomia a basilica dextra. r d̄ sinistra opposito
 mō. r cū v̄tosis ponēdis sup epar aut sup splenē
 r fluxū mēstruoz cū v̄tosis q̄ ponūt i radice ma
 millaz. 2. modus ē cū s̄tpticis sui s̄tpticitate p̄for
 tātibz mēbz r ipsū p̄stringētibus: vt galle. balau
 stie: r silis. 3. modus est p̄ glutinātia vt albi oui r
 farina v̄ollatilis molēdini. 4. modus ē p̄ caustica
 escharā sup locū generātia. r t̄bi claudētia: siue sit
 actualia vt ferz cādēs siue potētialia vt arsenicuz
 r attramēta: r colcotar. 5. modus ē p̄ opātia a p̄p
 etate vt stercus asini nigri nati i mēse madij r cer
 bella gallinaz. 6. modus ē p̄ infrigidātia q̄ p̄strin
 gūt viā: r ingrossāt. r hūc modū exp̄ssit h̄ tm̄ ypo.
Itō. fo. fluxū sāguis quosdā eē p̄ternāles quos
 dā nō vt fluxus nālis ē fluxus mēstruus. r ex vul

nere p̄ternālis. p̄ternālitū at qdā sūt cobibēdi r q̄
 dā nō. nā creticus nō ē cobibēdus: nisi multū de
 bilitet r emozoydalis. similt̄ illoz at q̄ idicāt de
 sui remotiōe qdā p̄iungunt cū dīpōne indicante
 de nō infrigidādo locū. nisi eēt vulnus i capite cū
 ossis fractura r sanguis a naribus flueret. **Itōne**
 n. illius vulneris indicamus de nō infrigidādo ca
 put r cū ē ista. indicatio p̄tra infrigidatiōez q̄n̄z ē
 fortior q̄ indicatio de restringēdo fluxū p̄ infrigi
 dationē. q̄n̄z nō intelligamus. q̄ p̄clusionē in flu
 xu sanguis p̄ternālit̄ indicante de sui remotiōe r
 sine indicatiōe fortiori ad oppositū infrigidatiōis
 cū istis. n. p̄ditiōibus frigida sūt applicāda. q̄ vt
 dixi p̄stringunt mēbzū r sanguinē ingrossant sine
 nocumēto. **Itō** sup ea. fa p̄. nō sūt apponēda su
 per ipā pte. p̄ quā sanguis fluit. p̄bat q̄ ex tali ap
 plicatiōe secunt nocumēta q̄ possumus euitar s̄lt
 ex̄te iuuamēto. q̄ r̄c. p̄ha clara. aff̄m pz. q̄ si p̄s ē
 vlcerata locus ipse mordet a frigida aqua vt dī ē
 r eque p̄fert si frigidū ponat circa locū r vitam
 h̄ac mordicationē q̄ r̄c. **Itō** q̄ hanc p̄clusionem
 maxime verificari in fluxu sanguinis p̄p̄tervulnus
 nā sup vulnē applicata legit mordicatio. r multa
 mēbzū in p̄fundū infrigidatiō. r tñ nō aliter fluxus
 retinet nisi q̄ ingrossat. sanguis r p̄stringunt ver
 ne. mō ponēdo frigidū circa locū vulneratū sit si
 mile iuuamētū ingrossatiōis r p̄strictiōis venarū
 a frigido sine illis nocumētis. in mēbris at nō vul
 neratis q̄n̄z sup mēbra ponimus frigidū vt super
 capite r in naso in fluxu sanguinis nariū. Et q̄
 cūq̄. Tertia p̄. oz vti frigido in q̄buscūq̄ p̄tibz
 q̄ habēt flegmōes aut inflamatiōes tēdētēs in co
 lorē rubeū: aut sublinguineū ex recētē sanguine.
 p̄bat p̄. q̄ frigidū remittit apātis in flāmationē
 r māz reputat q̄ r̄c. Et hec snia colligit 3. 4. ca.
 de cura flegmōis r erisipile. **Itō** no. q̄ nomē
 flegmōis q̄n̄z sumit p̄ oi apāte in quo ē infāma
 tio r calor fortis. nā flegmon interpretat̄ incēdiuz
 q̄n̄z at sumit stricte p̄ apāte sanguineo. r hoc mō
 sumit hic. **Itō.** fo q̄ hīs flegmōes q̄n̄z sūt i p̄n
 cipio ex sanguine nouiter r recēter currēte. Et tō
 nundū multo a p̄prio calore alterato r tales sunt
 calores rubei clari aut sub sanguinei. **Itā** q̄n̄ nō ē
 amplius in principio. r ē p̄mutatus sanguis in co
 lore p̄pter mltā opationē quā recepit ab extraneo
 calore mēbzū apātis vt statim dīcēt. nō oz aquā frī
 gidā sup ponere. nec s̄c cōiter rubei coloris s̄z ma
 gis ad quādā liuiditatē tēdūt. **Itō.** 3. q̄ in prin
 cipio apātis sanguineoz puenit aqua frigida multā
 modis. p̄ q̄ mām repellit ad interiora ab apāte
 sui frigiditate p̄stringēdo mēbzū. fo q̄ refrigerat
 mēbzū r remittit malā p̄plexionē calidā. 3. q̄ mī
 tigtat mēbzū dolorē. 4. q̄ remittit de acuitate h̄io
 ris. ex q̄bus pz p̄clusionis veritas. **Itō.** 4. q̄ que
 dā l̄fa h̄z iflatiōes. r ita ē clara. q̄ p̄ iflatiōes itel
 ligamus tumores p̄ternāz. Alia h̄z inflamatiōes
 r ista intelligat de oi mala p̄plexiōe materiali san
 guinis multitudinē r caliditatem consequente
 in mēbro siue fuerit cum apostemate siue non.

5° no. hanc p̄clusionē nō eē verā v̄r. s̄z in illis d̄
ficere casibus in q̄bus v̄t̄i rep̄cussioe in principio
nō lz. nā p^o corpe ex̄ite p̄lectorico d̄z potuz aque
frigide p̄cedere z alioz rep̄cussiuoz euacuatio san
guinis. fo ap̄ate ex̄ite in mēbro em̄ictorio princi
palis nō debēt rep̄cussiuā apponi. 3° mā ex̄ite ve
nosa sup loco nō sūt apponēda q̄ rep̄cutiūt lz a
liqua ifrigidātia p̄cedāt vt dixi i q̄one. 4° vbi ap̄a
fiat p̄ moduz crisis. in h̄is. n. casibus ex̄ite ap̄ate
sanguineo in principio nō p̄uenit aque frigide ad
ministratio. 5° vbi mā sit multa plurimi cursus ad
loca ignobilia vt in podagra vt dicā infra. Qm̄ i
veterata. 4° p^o affōi ē illa. frigidū nō ē applican
dū sup ap̄atibus sanguineis inueteratis. i. nō ex̄i
tibus in principio vel prope. p^o p̄bas. frigidū istis
applicatū plus nocet q̄ iuuat. q̄ nō ē applicādum
ass^m p̄z qz ista inueterata denigrat z p̄uertit ad ni
grū colorē qd̄ nō sit nisi p̄ sui ingrossationez z mē
brū mortificationē. No. q̄ dū mā aut aliquod
mēbrū aut hūoz adhuc ē in venis puis mēbrū ap̄a
ti frigida z rep̄cussiuā p̄nt mām retropellere. z iō
p̄ tūc p̄uenit in casibus supradictis. sed qm̄ iā mā
cōcurrat z trāsiuit a venis puis ad mēbrū porosita
tes p̄ rep̄cussiuā nō pōt mā in venis egredi. z iō p̄
cussiuā tūc nō p̄ueniūt. nā humor indiget matura
tiōe aut resolutionē v̄trūqz. p̄hibet ab aqua frigida
z qz sanguis ingrossat z ab eo spiritus luminosus
p̄ frigidū applicatū exprimit. iō denigrat sanguis
z qm̄qz p̄pter clausiōē vaporis mali multi mēbrū
ad corruptionē tēdit. h̄is igit̄ de causis frigidū nō
p̄uenit i hac hora. Dubiū tñ ē qz in hora p̄uertē
di ad sanā ap̄ata calida p̄ueniūt ex tinctura vt 3°
4° ca. de cura flegmōis i sine. q̄zc. tūc p̄ueniūt fri
gida. hic d̄r q̄ alii hac hora p̄ueniūt qm̄. i. m̄to ma
ior ē timor de qualitate humoris q̄ de q̄titate. v̄n
de tūc extinctiua adiuuāt ad maturādū p̄ accidēs
calorē ad t̄pamētū ducēdo. s̄z nō ex̄stēte idicatio
ne nisi ab ap̄ate calido cōiter occurrēte v̄a ē y. p^o.

Et herisipilā. 5° p^o. Frigidū iuuat in herisipila
nō vulnerata. p̄bas. qz tale frigiduz remittit male
mē q̄litate z p̄hibet cursū noue mē z digerit quo
dāmō p̄ accidēs mām eius q̄ p̄fert. ass^m statī d̄cla
rabit z similit̄ sniaz hētis 3° 4° de cura herisipile.

1° q̄ no. q̄ herisipila ē ap̄a colericū qd̄ plerūqz
sit in cute z ē coloris rubei clari cū pauca citrinita
tis pmixtiōe. z plerūqz ē latū nō eleuatū notabilr
z p̄ p̄pressionē cū digito cito cessat rubedo eius. et
cito redit: cā eius ē mā subtilis q̄do ē pura z cōit
nō ē mā plurime q̄tutatis multū opilās mēbrum.

2° no. q̄ i principio talis herisipile cōuenit aqua
frigida sicut in principio maior ap̄atū calidoz re
p̄cutiēdo mām. z t̄pado calorē. z mittigando volo
rē s̄z i herisipila. qz mā ē pauca vehemēter calida
a suo calore copis lesiua. iō ē in statu p̄uenit frigi
doz administratio in pura. nā pauca ex̄stēte mā cū
nō amplioz ip̄dita mala qualitate eius nā resoluit
illā. z qz subtilis ē nō multū ipedit resolutionē in
frigidatio. v̄nde nō ē sicut in flegmōe dicebat q̄ in
principio z nō qm̄ inueteratus ē debemus v̄t̄i frigi

do. Ita hic i herisipila d̄r: s̄z absolute q̄ in nō vul
nerata. qz p̄uenit v̄lqz ad finē ē in statu. Et tu iste
collige ab aut̄. loco allegato. No. 3° q̄ erisipila
nō vulnerata d̄r illa in qua nō manifesta z magna
solutio p̄uuitatis. z cā cur hic dicat de nō vulnera
ta patebit in sequētī p̄clusiōe. Qm̄ i uulnerata.
ultima p^o affōi. Frigidū nō ē apponēdū in erisipi
la vulnerata. i. sup loco vulneris. p̄bas qz i tali pl^o
nocet q̄ p̄sit. cū frigidum sit v̄lceribus mordax.

Ubi nō erisipilā qm̄qz v̄lcerari ex mē acuitate q̄
corrodit cutē z cōburit ptē. qm̄qz at̄ v̄lcerat̄ vel vul
nerat̄ alia cā. z in v̄troqz casu qz frigidū facit dolo
rē. iō mām trahit ad locū z nocet. nocet ē calorēz
mēbrū nālē extingūdoz māz ipinguēdo corrosiuā

Dubitat̄. v̄trū affōi sit v̄us. z arguit q̄ nō p^o sic
sup mēbris a q̄bus sanguis fluit nō debēt poni il
la q̄ extingūt similiter calorē nālē. q̄ nō d̄z apponi
aqua frida. ass^m p̄z. qz v̄traqz talia nocēt. z p̄ha p̄z
qz aqua frigida applicata mēbro facit istoz altez
nā aut vincit frigiditas caliditate. z sic extinguit ip
saz. aut nō vincit z nō v̄nit. z p̄ p̄his auget calorēz
mēbrū. 2° sic sanguine fluēte p̄ vulnus ponit̄ fri
gida in vulnere. q̄ p̄a p^o fla. p̄z p̄ha. z Ass^m ē ex cōl
medicoz v̄su q̄ albumē oui frigidū ponit̄ cū stuell
lis intravulnera. Cōfirmat̄ magis infrigidāt mē
brū in p̄fundo. z claudūt vias z sanguinē ingros
sāt frigida posita in vulnere q̄ incircuitu. z p̄pter
hoc sua corpulētia opilāt capita venaz. q̄ m̄to me
lius sanguinē restringūt. q̄ ponēda sūt frigida sup
loco v̄lneris. v̄n sanguis fluit. Cōfirmat̄ qz in inci
siōe vene magne aut artarie magne stuelli aut bu
telle medicīnaz retinētū sūt ponēda i ipsa p̄ca
uitate vene aut artarie ut 4° 4° ca. de cura fluxū
sanguinis. 2° principalr sic frigidū nō ē ponēdū
sup flegmone vel herisipila nō vulnerata. q̄ qd̄ fla
Ass^m p̄z. qz frigidū repellit māz ap̄atis de exterio
rib^o ad iteriora. s̄z h̄ repulsiō ē p̄hibēda. q̄ zc. ma
ior ē clara. qz non altomō sit rep̄cussio ab exteriōz
bus. z minor p̄ ea q̄ dicunt̄. 7°. huius illo affō. l̄de
erisipilā exterius factā. Cōfirmat̄ qz frigiduz extra
positū nō pōt mām ap̄atis repellere cū impossibi
le sit eā māz q̄ ē in medijs regionibus retroduce
re in venas. nā tūc rep̄cussiuā in declinatiōe ap̄at̄
calidi eēt p̄ueniētia Si q̄ nō pōt repellere intra
cū nō ob v̄llā aliā cām sint applicāda. se^o q̄ n̄ p̄ue
niūt. p̄terea frigidū nocet in herpetibus comedēt
bus. q̄ z in erisipila. qz z s̄l̄r calida mā p̄uenire vi
dēt. z ass^m p̄z. qz calidū illis p̄fert vt p̄cedenti affō
dictū ē. v̄ltimo aqua frigida applicat̄ sup locū v̄lce
ratū ab igne vel aqua seruētī vt 4° 4° ca. de cura
p̄bustiois aque. q̄ zc. In op^m ē ypo. Pro solui
tiōe dubiū no. p^o. q̄ sanguinis fluxus qdā ē nālīs
qdā p̄ternālīs. nālīs vt fluxus mēstruoz moderat^o
z in t̄pe suo: p̄ter nālīs vt fluxus vulneris. De nā
lī nō ē sermo hic. p̄ternālīs qdā indiget p̄strictiōe
z qdā nō. nā dū p̄ fluxū p̄ternālē euacuat̄ supflui
tas mala plurimū nō sūt restringēdi vt cretici z il
lis similes. Dū vero p̄ eos virtus debilitat̄ z eua
cuat̄ plurimū de sanguine bono. z parū qd̄ de su
perfluitate

perfluitate sunt restringendi. in affō. g̃ vt predictis
solum de preternāli loquitur ⁊ restringendo vel i
digente restrictione artificiali. Et qz talis quidā
sunt cum vulnere aut vlcere manifesto quidā non
iō ypo. loquitur in fa conclusionē maxime de hijs q
sunt cum vulnere vt gal. in commento dicit. **¶** Ad
fo. qz cum p̃trarie p̃iungātur indicationes o3 seq
fortiorem altera non neglecta prima primi ca. vlti
mo. **¶** Ad 3. qz reditus mē ab exterioribus ad in
teriora quandoqz est ad vnum determinatum mē
brum sicut ad vnu3 principale vel nobile membz
qñqz est reditus in ambitum totius ⁊ venaz. item
qz mā est qñqz vehementer corrupta venenosa de
cuius parua q̃titate timef ne magnuz inferat no
cumentum vt in bubonibus pestilentialibus qñqz
non est hoc modo maligna sed pue malicie. **¶** Tūc
sit prima conclusio in omnibus membz a quib⁹
fluit sanguis p̃ter nālīter fluxu restringendo ar
tificialiter p̃uenit positio aque frigide circa locum
vnde fluit sanguis deducto contrario indicante.
hanc conclusionem voluit ypo. in principio affō.
⁊ probatur vt supra. 2. conclusio in nullo vul
nere nobili regulariter sūt apponenda frigida ad
fluxum restringendum. probaf qz in quolibet tali
vulnere est indicatio fortis ad oppositum. qz frigi
dum est mordax vlcerebus. 3. qñqz pro maio
ri iuuamento p̃fido. frigida sunt apponenda in vl
nere patet vbi maior ⁊ fortior eēt indicatio fortior
multum de constringendo q̃ sit indicatio prohibi
tionis frigidoz ⁊ ypo. voluit fam conclusionem.

4. conclusio nō i quolibet apāte sanguineo exi
stente in principio p̃uenit frigidoz appō p3 i apā
te emunctorij ⁊ venenoso ⁊ facto per modum crī
sis vt supra dicitur. ⁊ sūr corpore multum plecto
rico. 5. qñqz apāte sanguineo exīte in principio nō
i mūtorijs principalium ⁊ non de venenosa mā.
nec alio exīte p̃trarium indicante fortiori frigida
sunt super ipsum apponenda. ⁊ hoc voluit ypo. in
affō. ⁊ pbaf vt ibi. qz frigida reperiēdo apāta
minozāt ⁊ maliciā p̃plexionis corrigunt ⁊ dolorē
mittigant. 6. qñqz post principium ⁊ maxime in de
clinatione talia frigida pura non sunt apponenda
merito talis apātis. pbatur qz tunc intenditur re
solutio que per frigida phibetur. 7. qñqz ⁊ si aq̃
frigida super non vulneratā erisipilam deducto p̃
trario indicante sit ponenda. tñ non est regulari
super vulneratā manifestovulnere applicanda. fa
pars patet qz tempat maliciā complexiōis mēbri
⁊ humoris q valde excellenter est calidus. **¶** Ad
argumenta rñdes ad primū dicitur qz in casu no
stro frigidum quodāmo vñcit caliduz s3 nō ex to
to remittit ipsum ⁊ non simpliciter extiguit. **¶** Ad
fm dī qz tales medici errant nisi fortior valde sit i
dicatio fluxus q̃z vlcere aut vulneris. ⁊ sic p3 ad
p̃firmationez p̃mā 2. argumētū ⁊ ad 3. nā dī qd
illa que glutinando ⁊ sūpticiū faciendo p̃stringūt
sunt apponenda intra vulnus. s3 vbi sit valde fortis
indicatio restringendi deberet poni calida ⁊ non
frigida secus vbi sit valde fortis talis indicatio restri

gendi deberet poni calida ⁊ non frigida. secus vbi
sit valde fortis talis indicatio. **¶** Ad 3. dī qz non sp
talis repulsio ab exterioribus ad interiora est phi
benda. nā vbi tā cessauit plectoria p euacuationez
precedentem. ⁊ mā non multum est maligna cum
redit in ambitū totius n̄ multū ledit. ⁊ mēbz apā
tū multū iuuat. **¶** Et p̃cedit tñ qz erisipilā extra fa
ctā malū ē p̃uertī itra erisipilā fac itra. s3 māz tal
erisipilēti nō est malum p̃uertī in venas nisi corri
gitur. **¶** Ad p̃firmationem dī qz sufficit qz tale frigi
dum repellat illud quod est in venis. s3 nō repel
lat id quod est in poris. **¶** Ad 4. negatur p̃sequē
tia vtraqz. **¶** Ad 5. negatur assumptum s3 appli
catur ante vesicationem vt loco allegato.

Rigida sicut iuxta 24

Intendit ypo. docere

in hijs. **¶** Gal. in p̃mento facit tria. primo verificat
duas p̃clusiones ptinentes fluxui sanguinis. fo du
as sequentes ptinentes ad flegmones. 3. vltimas
ptinentes ad erisipilā. ibi fa. **¶** Dicit g̃ oī. ibi tertia
iuuat etiā. in prima dicit qz ypo. intendit docere in
istō affō. in quibus iuuat frigidum siue frigida aq̃
⁊ dicit iuuare illos vnde fluit sanguis aut fluxit.
nō ponēdo sup loco vbi est vulnus a quo exit san
guis. sed circa illa loca vnde exit ⁊ sup loco a quo
exit aut venit ad calida membra vulnerata. In fa
pte dicit qz ēt ypo. dicit frigidum iuuare in oī calido
apāte. ⁊ in locis comestiuis. i. in illis calidis apāti
bus deducitur ne fiant cancrene aut hēpetes. intē
dit. n. istis membris succurere qñ sunt intensa pp
suam calorem qd sit a frigida aqua. **¶** Nam ad hec
loca sunt p̃uenientia gescencia. i. sistentia cursum
humoris ⁊ frigida temperantia malam qualitātē
⁊ iō aqua frigida est p̃uenientī pp ambo. ⁊ hoc ma
xime cure qñ cum videntur cernuntur esse ⁊ ab ea
sicut sanguis recens. ⁊ iō frigidum suppositum fa
cit liuescere ⁊ ad nigrum tēdere. ⁊ iō si prius eēt
denigrata pse. qz vertuntur tā ad cārenā. frigidū
nō p̃ueniret. qz disponderet mēbrū ad corruptionē
⁊ p̃pterea dixit ypo. ex recēti sanguine. **¶** De 3. pte.
dicit qz frigida aqua iuuat erisipilā nō vulnerataz
qz in vulnerata nocet. nā frigidū mordicat loca vl
cerata. ⁊ dolorē facit in illis vt supra dicitur. mō
q̃cūqz loco sint q̃ paciant dolorē. dolor ē illis cā
qñ trabaf ad ipsa humorū pessimitas. i. magna ma
licia. nā mēbra poti⁹ malos q̃z bonos mittūt. ⁊ ēt si
bōi mittūt volēte ⁊ apāto mēbro i vald mal mutā

Rigida ut supra 25

Intēdit hāc p̃clusionē. res frigide ad mor
dū niuis ⁊ cristalli sūt inimicā pectori. p
baf 2. sic talia frigida p̃mouēt tusses. faciūt sāgui
nē ad pectus ⁊ cataros faciūt. g̃ sūt inimica pector
zi. p̃na ē clara. ⁊ aff. declarabit statī. **¶** Ad 3. p̃tio
qz p̃ frigida velut nix ⁊ cristallus intelligunt oīa
excessiue multū actualiter frigida ita qz valde pl⁹
sunt actu frigida q̃z aq̃ vsualis i potu. sic ē glacies

et sicut aer in hyeme hora rabiosi frigoris et flatul
 bozee et aqua frigidissima que in quibusdam fontibus i
 uenit et infrigidata in niue. et ideo dixit sicut nix et c. et
 non dixit de niue et cristallo solummodo: ex quo patet quod
 si in niue sit aliqua malicia ex parte proprietatis. de illa h
 non intedit. Solus. n. intedit de nocumeto frigidorum
 actu multum excessiuorum et hoc modo aqua resoluta ex
 niue bona dum ipsa est actu excessiue frigida pectori. et
 neruis est apta facere nocumetu ut dicitur 3. p. ca. de re
 gimine aque et vini. **¶** No. 6. quod pectus hic sumit
 per membro hante in se precauitate continet spualia mem
 bra. et hoc modo pectus est constitutum ex cute pinguedie
 musculis cordis. cartilaginibus paniculis. ossibus
 uenis neruis et artariis et sunt in eo paniculi mul
 ti sensibiles ut pleura dyastagma. mediastinum. et
 quod pectus ordiatum est ad tutelam spualium. et maxime
 cordis et ad seruita eius. ideo oportet quod sentiat ea que in ipso
 nocua continentur. ut excites ex illo virtus expulsua
 ad expellendum cum tussi. **¶** Appet fo ipsu esse obediens in
 dilatatione et restrictione ad hoc ut facilliter pellatur
 anhelitus. **¶** No. 3. quod uehementer frigida occurren
 tia membris neruosis potest seruiunt ut modo dicatiua et di
 couentia. fo phibet resolutionem humiditatum in
 eis preterea et addit in eorum viscositate et grossitie. et
 sic manus difficiles ad exitum reddunt. **¶** No. 4. quod cum
 uehementer frigida occurrunt et coactas eorum qualitas
 capiti infrigidant multi vapores que resoluunt. et
 exprimunt humiditates extranee versus pectus
 et plures partes immediate puerunt que a forti frigore
 phibent pueri in nutrimentum et resoluunt. Et ideo augi
 mentat fluxus humiditatis a capite ad pectus. Ex
 hoc apparet verificatio potestis et antecedentis. in pba
 tione affo. na primo hec talia frigida inspissando hu
 miditate que est in neruis ea hoc modo desando et similit
 musculos ipetus faciunt in motu pectoris. et quod me
 bra illa neruosa a frigore excessiuo facilliter altera
 tur a proprio tepamento cum sint pauci caloris. ideo est
 in alijs opationibus ledunt. deinde patet quod faciunt tuf
 sez. s. pp mala sensatione. in neuosis partibus. et p
 pter manum quam multiplicat catary at ad pectus au
 gent ex causa dicta. s. sputum siue fluxum sanguinis faci
 unt pp tufsem ut appet. i. o. 3. maxime quod frigus forte
 ingrossat sanguinem in uenis et facit ipsu retineri
 in uenis unde non mittit ad alia loca ut mitteret eo
 suphabundate et non ingrossato. unde tadem tument
 uene et rupunt. et fit fluxus sanguinis et hoc dixit
 auic. loco allegato ca. de sputo sanguinis. **¶** Prepa
 rationes autem continentes manum sunt pp frigus restringes eaz
 et facies dilatatione eius difficile que non obedit vir
 tuti laborati in illo cum dilatatione. **¶** No. 5. spaliter pp
 auic. quod nix cum sit vapor congelatus a quo si non aliter
 per uiam resolutionis prae dulcoris ut dicitur ypo. in lib.
 de aere aqua et regionibus per uiam expressiois satis
 de humido emissu est. ideo aqua eius non solum est frigida sed
 grossa. Et ideo est si resoluat et resumat ita frigida si
 cut alie aque nocet non solum frigiditate sed terrestri
 tate. et si sumat aqua ex niue contuncit bona per
 carentiam malicie rei sup quam cadit. et hoc modo uult
 auic. quod ledunt que tali aqua utuntur aut subito aut in

processu etatis ut dicitur fa primi. ca. regimine aque et vi
 ni. **¶** No. 6. quod cristallus fm com opinionem ut nar
 rat ab ysidoro. i. 3. etimologiaz nascit in frigidis
 finis motibus asie ex gelu siue glacie et est valde fri
 gida sed si per cristallu intelligamus gelu valde duru
 siue glacie clara ut cristallus. non erit error in affo
 snia. **¶** Concordia autem habet quo ad aquam ex niue 3.
 primi. cap. de regimine aque et vini et ab ysaac in pri
 bus dictis cap. de niue et est utilis ut patet.

Hucusque de calida aqua

et frigida. **¶** Sal in pmeto facit duo. potest ponit habi
 tudine istius ad immediate pcedente. fo exponit. ibi
 fa. **¶** Sunt autem pectori. **¶** Dicitur potest. quod hucusque ypo. veteri
 minauit de frigida et calida. s. aqua. hic nunc in fuit
 frigida sicut niue et cristallu et hoc quod sunt frigidiora
 aqua coacta. s. tato sunt nocibiliora alias nociuora
 in suis. s. nocumetis. **¶** Sunt autem. verificat et patet.

In articulis dolores.

¶ Conclusio affo est illa aqua frigida sup ef
 fusa copiose articulis dolentibus et vulne
 ribus sine vlcere refrigerat eos et detumescere fa
 cit et sedat dolorem. potest pbat. aqua frigida remittit
 calorem mei apud talia et repercutit manum intus et me
 diocriter stupefacit. g. facit hec oia dicta. potest clara.
 et ass. declarabit statim. **¶** Circa affom no. primo
 quod per articulos intelligimus puos artus siue parua
 membra siue artuum terminos et sunt iuncture. et ideo se
 sus est de doloribus et tumoribus iuncturaz. **¶** Na
 ista loca quicquid dolent absque tione. et quicquid cum tumor.
¶ No. quod licet isti dolores quicquid sint a manum frigida tui
 plurimum in principio cursus mei est ibi manum calida
 colerica aut sanguinea. et ideo ista aqua frigida in frigi
 dis non pueniat tui quod in calidis puenit ut ostendat et
 ista sunt que plurimum accidit. ideo affo verificat ut in plu
 ribus. **¶** No. 3. quod aqua frigida multa alterat talia
 membra ad frigidu. et ideo id quod in membro est de inflama
 tione tollit et merito huius dicitur quod refrigerat. manum autem
 uenis exite repercutit intus. et ideo attenuat tumores
 sicut diximus in affo par ante istu de flegmonibus
 et quod sui frigiditate tollit spuum sensitiuorum et neruoru
 debitum tepamentu. ideo quodammodo membra stupefacit. me
 brum autem stupidu diminuta sentiendi virtute remissius
 sentit. et ideo dolor mittigat. et per hoc patet verificatio.
 patet quod dixit sine vlcere. fuit. n. ex eadez causa que sup
 de erisipila. et patet quod mordificandus est affo in ap
 tibus recetibus non antiquis ita quod intelligat dum ap
 est in principio articulorum vel augmento **¶** Sed diceret
 pra in doloribus et apatibus iuncturaz. manum exite
 plurima et fortis motus non debet fieri repercutio. g. non
 in principio. tui. n. est amplior et magis mobilis que in
 processu. **¶** Dicitur negando piaz. na prima exite manum
 corpus est plectoricu. et debet prius euacuare ut habet
 3. tegni. vñ non solum. quod non est residu corpus patum
 recipe per repercutioem cuz sit plenu quaz cam assi
 gnat gal. loco allegato. s. pp duas alias causas posu
 tas. 22. 3. cap. de cura doloris iucturaz. vna est quod
 manum ingrossat et fit inobediens motui. et quod multa est

et prohibet resolutio que pro parte alleviat. id est tunc dolor intendit. facta est quia quicquid recurrit ad principale membrum illa que ad illud locum curabat in manum aut non multe effusionis. quia quantitas est minor. iste tres esse cessant.

Frigida sicut dixit apate.

Secundum apate pro verificat conclusionem quo ad attenuationem tumorum. pro quo ad doloris minutionem. ibi facta unde fit. Dicit in prima quod frigida ut dictum est supra pervenit et apate calida rubicunda et sanguinolenta. id est loca apata et hoc quia repugnant membrum mitentibus sanguinem ad haec loca. Sicut igitur intelligat haec de apatibus articuloz. et hec est causa que mitigat dolorem non solum ut statim dicitur sed propter ablatam causam que dicitur sit quod frigida aqua supposita hijs membris facit stuporem. quia repellendo sanguinem et spiritum membrum sit pauca sensus et tunc cum tollit virtutem sentiendi minuit dolorem.

Qua que cito

conclusio. Ego autem dico notate ut plurimum quia non video quod repugnet quod una aqua sit subtilis. et ideo facilliter calestat et facilliter infrigidet. sed tamen hic habeat proprietatem malam merito cuius resistit multum calori naturali humano sicut esse aqua transiens per aliquam malam terram. et hec non esset leuissima ad modum loquendi pro. Si tamen intelligant cetera paria in compositione erit conclusio utilis. Sed forte videbitur quod aqua que cito calefit non cito infrigidat ita quod ducatur ad terminum infrigidationis. Nam si cito calefit et cito frigeat erit rarior iuxta dicta: et per consequens calidior. nulla enim alia causa videtur in aqua quod sit rarior nisi quia est calidior. sed si est calidior et rarior. non citius infrigidat ad sensum dictum quam et. Quod autem aqua calidior et rarior non citius ab eodem agente ducitur ad eundem frigiditatis terminum. sed ad ultimum probatur: quia si ducitur ad ultimum probatur. quia si ducitur ad ultimum frigiditatis. ergo pro ducitur ad disponere omni simile cum dispone aqua frigidioris et densioris sed cum erit ad illam dispositionem deducta precipue eque cito infrigidabitur cum alia. ergo totum tempus sue infrigidationis erit maius quam tempus infrigidationis aque frigidioris per tempus quantum ipsa stabit antequam ad frigiditatem frigidioris deducatur. Hic breuiter negatur quod omne quod est rarius sit calidius. nam constat quod multoties in hyeme aer est aqua quadam valde frigidior ut apparet ad tactum. et tamen non est densior nec aqua aere illo est rarior. et si dicatur quod saltim in rebus eiusdem speciei est hoc verum. dicitur quod non. nam constat quod aqua a debili calore resoluitur in vaporem peruenit et multoties bullit. do non resoluitur a forti calore. imo remanet sub forma aque. et tamen valde calidior est et densior dum bullit. et est in forma corpulenta quemadmodum a tepido calore iam est facta valde vicina ne vaporis. Dico ergo pro maius argumentum quod dato quod aqua que cito calefit respectu alterius aqua sit calidior et cum hoc rarior. tamen citius congelatur ut constat apud aristotelem de aqua calefacta quod citius congelatur ex occursum forti frigoris congelatur. et cum arguitur antequam congeletur ista calidior deducatur ad disponere omni simile disponi aque frigidioris et densioris nego hoc. et cum haec dicitur modo est calidior et rarior. et in fine erit frigidior et densior. ergo aliam in intermedio tempore

non quia parum distat. et velociter calefieri et velociter infrigidari extrinsecis paribus est pro puritate resistentie. ut supra dicitur. 4.º no. quod cum calefieri et infrigidari sint motus contrarii. id est illud quod uterque illorum motuum parum resistit ut plurimum hoc facit pro causa que facit corpus absolute pure resistentie non solum respectu unius termini. et ideo aqua que cito calefit et cito infrigidatur ut plurimum respectu aliarum alterationum possibilium in ea dicitur esse pure resistentie. ex quo sequitur quod plurimum respectu aliarum aquarum facillime transmutatur. et vincit a nostro calore naturali. et sic per verificationem assumptam in probatione conclusionis affirmati. 5.º no. quod per aquam esse leuissimam. Duo possumus intelligere unum quod sit parum ponderis. et hunc sensum non vult galienus in commento esse. quia nimis vilis. pro modo leuissima quia non grauius digestiua virtutem humani corporis bibentis illam et hoc modo intendit pro. et constat quod plurimum ita est quod aqua que cito calefit et cito frigeat facilliter patitur a nostro calore ut est naturalis et ideo est leuissima. Ego autem dico notate ut plurimum quia non video quod repugnet quod una aqua sit subtilis. et ideo facilliter calestat et facilliter infrigidet. sed tamen hic habeat proprietatem malam merito cuius resistit multum calori naturali humano sicut esse aqua transiens per aliquam malam terram. et hec non esset leuissima ad modum loquendi pro. Si tamen intelligant cetera paria in compositione erit conclusio utilis. Sed forte videbitur quod aqua que cito calefit non cito infrigidat ita quod ducatur ad terminum infrigidationis. Nam si cito calefit et cito frigeat erit rarior iuxta dicta: et per consequens calidior. nulla enim alia causa videtur in aqua quod sit rarior nisi quia est calidior. sed si est calidior et rarior. non citius infrigidat ad sensum dictum quam et. Quod autem aqua calidior et rarior non citius ab eodem agente ducitur ad eundem frigiditatis terminum. sed ad ultimum probatur: quia si ducitur ad ultimum probatur. quia si ducitur ad ultimum frigiditatis. ergo pro ducitur ad disponere omni simile cum dispone aqua frigidioris et densioris sed cum erit ad illam dispositionem deducta precipue eque cito infrigidabitur cum alia. ergo totum tempus sue infrigidationis erit maius quam tempus infrigidationis aque frigidioris per tempus quantum ipsa stabit antequam ad frigiditatem frigidioris deducatur. Hic breuiter negatur quod omne quod est rarius sit calidius. nam constat quod multoties in hyeme aer est aqua quadam valde frigidior ut apparet ad tactum. et tamen non est densior nec aqua aere illo est rarior. et si dicatur quod saltim in rebus eiusdem speciei est hoc verum. dicitur quod non. nam constat quod aqua a debili calore resoluitur in vaporem peruenit et multoties bullit. do non resoluitur a forti calore. imo remanet sub forma aque. et tamen valde calidior est et densior dum bullit. et est in forma corpulenta quemadmodum a tepido calore iam est facta valde vicina ne vaporis. Dico ergo pro maius argumentum quod dato quod aqua que cito calefit respectu alterius aqua sit calidior et cum hoc rarior. tamen citius congelatur ut constat apud aristotelem de aqua calefacta quod citius congelatur ex occursum forti frigoris congelatur. et cum arguitur antequam congeletur ista calidior deducatur ad disponere omni simile disponi aque frigidioris et densioris nego hoc. et cum haec dicitur modo est calidior et rarior. et in fine erit frigidior et densior. ergo aliam in intermedio tempore

quoniau sicut est
la aqua maior in
tur ut puaat ad
maiores frigidit
si q hoc sine va
tis est facit pue
is ab aere fridit
ie aut illa que est
fior & sic facilius
videtur s ppter
vires affimatione
his ad passu

erit eque dēsa & eque frīgida. nego p̄nam s̄ bene
segtur q̄ aliqñ erit eque frīgida & aliqñ erit eque
dēsa. sed non o3 q̄ simul. imo non erit rarior. & iō
valde velocius infrigidabit̄ s̄ cū erit p̄prie infrigi
datiōis termīni fere subito. qz in valde pauco tpe
p̄gelabit̄ in quo tpe. & si alñ sit grossior q̄ i prima
tñ ē tāta frigidior q̄ ē tñc velocius infrigidat̄ & h̄
est vera solutio. & tu etiā ex dictis p̄sidera moduz
fm quem p̄tingit qñqz aquā infrigidari & tñ eadē
pro eodem tempore continue rarefieri.

Nunquam oportet nos

intel ligere
Sal. in p̄mēto quatuor facit. p̄ illū terminū leuif
sima exponit tacite q̄oni. fo r̄idet 3̄ affōm verifi
cat. 4̄ narrat signo dicta eē sufficiētia. ibi fa. neqz
solū ibi 3̄. Que cū adsint. ibi 4̄. q̄cunqz ḡ. De p̄
dicit q̄ nō debemus credere p̄po. intendit hic leuif
simā in ponderē & hoc p̄pter duo. p̄ qz nimis vilē
intentionē habuisset ad medicinas. fo qz hoc non
potuisset inuestigare lōgo labore & magno tpe cū
vt plurimū in multis fuerit oportunū facere expiē
tiā. s̄ iō dixit leuissima vt intelligamus illā q̄ nō ḡ
uat stōm s̄ digesta cito trāsit. De pte fa. dic q̄ nō
solū hoc ē signū q̄ aqua sit bona. s̄ yp. posuit hic
signū bone aque quod erit obscurius. nā primū si
gnū aque bone ē q̄ sit clā s̄ q̄ nō appareāt in ea
imagines. 3̄ q̄ malo odore & sapore careat. 4̄ ē
illud q̄ ab yp. posuit ē. s̄ q̄ cito calefit & cito infri
gidat̄. De 3̄ pte dicit q̄ qñ aqua habuerit hanc
virtū p̄ditionē q̄ cito calefit & c. ipsa cito digerit̄. ex
cā dicta in expōne affōl. & sicut cibus cito digestus
ē bon̄. ita aqua cito digesta suo mō ē bona. De
4̄ pte dicit q̄ q̄ voluerit tentare vt cogitare aquas
bonas ad bibēdū nō querat alia signa certiora ist̄
qz ista sūt certa & alia sūt fallentia. Circa tamen
predicta cadūt plurima dubia primū qz nō videt̄
q̄ aqua aliqua cito calefit & cito infrigidat̄ nisi qz
rara ē. & iō ex affō videt̄ seq̄ q̄ aque rariores sunt
meliores cū ḡ pluuales aque sint rariores segtur
q̄ ipse erunt alij meliores. p̄ns tñ ē flm. qz ipse sūt
parate putresceri vt in libro de aere & aqua & regit̄
onibus vult p̄po. & auic. fa primi ca. de aqua. 2̄
dubiu. qz aqua magis seruās aque nāz est melior
sed illa q̄ difficulter calefit magis seruat aque p̄p
am nām. ḡ ista est melior. maior p3 ille aque s̄ me
liores que cum alijs paribus magis possūt sibi cō
mirta ad sui nām conuertere. vt p3 fa primi. h. n.
est cā q̄ que est multa est melior. Constat at̄ q̄ ta
les sunt magis p̄prium nām seruantes. 3̄ dubi
um qz ex dictis sequitur. q̄ aque fontium nō essēt
alijs meliores p̄ns p̄tra auic. fa primi ca. de aqua
dicente. Aque v̄o que sunt alijs meliores sunt aq̄
fontium. & p3 p̄na. qz aque pluuales sunt cito ca
lesfactibiles & infrigidabiles illis cum sint subtilio
res. 4̄ dubium qz videt̄ q̄ aque currētes ad oc
cidentem essent meliores aquis ad septētriōez tē
dentibus contra auic. fa primi ca. allegata & p3 p̄
sequentia qz ille magis a sole subtiliantur. & leuif
gantur. & iō sunt facilius apte pati a calore & frigo

dec. 2. cap.
18

re. 5̄ dubium. qz sequeretur q̄ aque currentes
suis fontibus propiniores essent meliores. qz ibi
sunt subtiliores cum minus distent a nām vaporis.
vel aeris ex quo sunt genite. p̄ns tñ p̄tra auic. loco
allegato cū dixit erit melior aq̄ & q̄to magis cuz
multum a suo elongabitur principio. & p̄firmat ex
aueroy. 5̄ colliget de flumine q̄ erat melior in cor
duba iuxta suū originem q̄ in sibilis valde longe
ab origine. 6̄ dubium. qz tunc aque ex quibus
vinum ampliozem tollerat mixtionem essent meli
ores. Nam ille sunt que facilius vincerent a vino
& iste sunt subtiliores p̄ns tñ est falsum. & p̄tra auic.
ca. allegato dum dixit & neqz vinū tollerat vt ex ea
commisceat nisi paz. 7̄ dubium. circa cōmētū
qz ex cōmēto videt̄ q̄ aqua digeretur. contra aq̄
non nutrit. ḡ non digeritur. tenet consequentia. qz
digestio p̄sertim in iuuatūo non est nisi prepara
tio ad nutritionem. & assumptum est auic. prima
primi capitulo de generatione humoz. & secunda
primi cap. de aqua in principio. Pro istis ḡ oi
bus est notandum primo q̄ aqua vt est potus ab
solute non ordinatur in corpore nisi ad liquefaciē
dum cibum & faciendum ipsum penetrare. naz ex
ea nō queritur q̄ nutriat nec alteret corp̄ ad hāc
intentionez. sic. n. esset medicina. & ideo h̄ respectu
quo habet misceri cum cibo. illa aqua dicitur abso
lute melior per quam intemperato corpore melius
hec duo p̄ficiuntur alijs nocuentis deductis.
No. secūdo. q̄ hec aqua qua vtimur. & si sit sim
plicitati valde vicina. tñ nō est omnino simplex ita
vt cum illa non sint commirta corpora aerea & ter
rea & quedam alia mucilaginosā multotiens. S̄
illa quoz commirtio magis perseuerat sunt gros
sa. nam aerea pars cito stellarum & solis virtute e
uaporat. & ideo illud q̄ plurimum est commirtuz
cum aque suba. est grossum terrestre aut viscosum
& hoc potest colligi ex modo loquendi auic. secun
da primi cap. de aqua vbi contra torpidos medi
cos arguit qui dicunt per decoctionem aquam in
grossari. Constat. n. q̄ si resoluētur pars aerea si
esset ita inconueniens q̄ per decoctionem resolu
ta parte aerea aqua fieret grossior. quēadmodum
videmus fieri in lisciuio p̄ commirtionem partuz
fumosaz. 3̄ no. q̄ partes terre grosse. qñqz ita p̄
tinentur in aqua vt misceantur uē vel quasi uē cū
aqua sicut vaporose aut fumose. vt p3 in aqua ma
ris & lisciuio. quedam autem nō sunt in aqua hoc
mō p̄mixte. vel facilius p̄mixtibilis sicut ille q̄ sūt
in forma corpulenta densa & si sint valde pue & at
tomi qui sunt i radio solis. nam videmus q̄ aqua
padi & rheni & si sint turbulente cum a flumine ve
niunt tñ cum coquuntur magis seperantur partes
ille & in lisciuio. & i aqua cui admisceat caliditas vi
demus q̄ sūt grossiores & magis turbide. ex quo
p3 q̄ non vltiter quelibet aqua per decoctionē sub
tiliatur nec vlt̄ p̄ decoctionē meliorat̄ vep̄ qz in aq̄
potabilibus terreum p̄mixtū est vt plurimū gros
sum nō vehementer adherens. iō p̄ decoctionem
plures rarificantur. 4̄ no. q̄ pura humiditas a

quea si daretur velvalde depuritati vicina p pua / rionē p̄mixtionis aliaz rez. Ista v̄ p̄uentēssima sub dicta rōne dūmō p̄pter d̄niuz frigiditatis nō valde grossa. aut p̄pter actualē tepiditatē nō sit roboris relaxatiua ⁊ cū inest i hac puritate ⁊ frigida p̄ster q̄to ē subtilior tanto melior qz h sine nocu mēto ē illa p qz tpatū corpus melius seq̄ in potu intētum. s̄z aque q̄ ab huius bonitate recedunt. iō recedunt: aut qz in qualitatibus actualibus ita s̄ disposita vt offēdāt aut qz in mō sube sunt nimiaz grosse aut p̄pter maliciā rez p̄mixtaz habēt aliq̄ nocumēta facere. Ihs̄ igit̄ habitis n̄r ad dubia Ad p̄mū r̄idet. Thadeus in glosa huius affōi. p̄cedēdo q̄ aqua pluuiālis ē melior qz subtilior.

Ad ratiōnē in p̄trariū dicit q̄ lz ad extra sint aq̄ pluuiāles citius putrescētēs. tñ in corpe n̄o nō qz nō t̄. diu stāt sub forma aque q̄ putrescere possint ⁊ iō remanet b̄ficiū subtilitatis sublato timore ⁊ maliciā putrefactiōis. huc tñ mō expresse p̄tradit̄ auic. fa p̄mū c̄ de aqua vbi dixit. S̄z tñ aque plu mali cito aduenit putredo. lz sit aque melior. p̄p̄ ea q̄ ē valde subtilis. ⁊ qz in ipsa corrupēs terreus ⁊ aereus cito opaf. ⁊ sit eius putredo. cā cōputre / scēdi humores ⁊ impedit pectus ⁊ vocē. p̄stat igit̄ q̄ loq̄ de putredine acc̄te in ea. qñ est intra cor / pus. iō dico q̄ aque fontiaz cū alijs suis laudibus sūt meliores aquis pluuiālib̄. Et qñ arguit̄ plu uālis ē subtilior. q̄ melior. nego ar̄. qz ibi sūt alia nocumenta ex p̄mixtiōe p̄tū d̄uersaz prepantiū ad putredinē. Ad fm̄ negaf q̄ aqua magis ser uās aque nām ē melior plures p̄ditōes in ea lau data regrunf p̄ quas recedit a sui nālissima dispō ne. Ad at̄ laudaf aqua cū est multa cū alijs bo nis p̄ditionibus est. qz ad p̄ditiones bonas quas bz facile trāsmutat alias q̄ secum miscēt. Ad 3^m p̄z ex dictis i primo dubio. Ad quartū d̄. q̄ cur rentes ad occidentem habēt p̄mixtionem sube v̄ē ti occidētalis q̄ est deterior q̄ p̄mixtiō venti septē / trionalis. Ad q̄ntum d̄. q̄ anteq̄ a fonte scatur riant sunt p̄mixte p̄tibus terreis que in cursu de / scendunt ⁊ ita aque p̄ potum purificanf. ē multo tiēs subtilianf. lz sit possibile alfi esse q̄ sunt purio res ⁊ subtiliores in exitu ⁊ ē raro. Ad sextum ne gaf. prima p̄na ⁊ negatur q̄ ille quaz ampliozem tollerat vinū mixtionez facilius vincunt a vino s̄z b̄n minus facilius vincunt ⁊ alterant vinū qz sunt grossiores nō tam bene miscibiles. Ad septimū dicitur q̄ aqua improprie digeritur ⁊ non p̄p̄ie.

Bibuscunqz desiderium ⁊c.

q̄ p̄clusio talis ē. q̄buslibet h̄sitibus biben di intensū desiderium de nocte bonū ē dormire. p̄clusio p̄bat sic. Sōnus talis desiderij cām remouet q̄ ⁊c. assūptū cū p̄na statim patefiet ⁊ h̄c collige sniam 3^a p̄. ca. de regimie aque ⁊ vti litatē p̄ te p̄sidera. Mo. igit̄ p̄ q̄ sitis cum sit de sideriū frigidū ⁊ humidū q̄dā sit p̄pter defectū hu midū irrorātis os stomachi. q̄dā propter ebullitiōē ⁊ acuitatē eiusdē humidū nō obstāte q̄ de h̄uido

sit multū ⁊ ista cōiter d̄ p̄ternālīs pōt esse ēt s̄it aliqua voluptuosa p̄ns delectatiōis potus imagi nem vt dictū ē supra de fame. In affō maxime in / tendit̄ de siti p̄pter ebullitiōem humidū in ore sto maci. 2° no. qz huius humidū ebullitiō. qñqz sit a cā primitiua sicut cibo calido ⁊ acuto aut salso qñ qz a cā coporea. ⁊ hoc aut p̄pter h̄iores putrescē tes vt in febribus aut p̄pter cordis vel pulmonis caliditatem aut p̄pter colericā mām aut salisā vel eoz fumos ori stōi cōicatos. qñqz ēt p̄tingit ex cibi indigestione a quo vapores multi eleuant̄ cū pati tur a calore mō magis vt actuale q̄ vt nāle. ⁊ isti vapores ori stōi occurrētes calefaciūt ipsū ⁊ suuz roridū humidū. ⁊ de hac ypo. intellit. nā qz de ill dicit qbus bibendi desiderū ē in nocte. Cōstat q̄ loq̄ de eo mō nocturne sitis q̄ plurimuz p̄tingit. nūc at̄ qz nocte p̄rimū p̄cedit cena cū potu suf ficiēt. ⁊ in ipsa aer ē frigidior. ⁊ hoies q̄scūt ⁊ va cant somno. q̄ oia habent humectare. iō si sitis in ea accidat p̄stat q̄ plurimū nō ē p̄ defectū humidū ⁊ iō qz plurimū ēt nō est ex cibis. aut calido aere. nec ex humoribus calids. h. n. oia magis excitare tur in die. iō restat q̄ illi quoz maxime notaf nocturna sitis sunt q̄ p̄pter indigestionem sitiunt.

3° no. qz in somno calor nālīs reuocat sup in / teriora. ⁊ p̄fortaf. iō certe digō melius in eo p̄ficiē ⁊ tales calidi vapores resoluunt. ⁊ p̄ p̄ns p̄ sōnuz cā sitis remouet. ⁊ hoc modo limitando p̄ nez. p̄ eius veritas. sed dubitatur.

Utrum sitis

nocturna p̄ sōnū suffi cienter remoueat Et arguitur q̄ nō primo sic. Sitis factam a caliditate remouent vigilie. sed plurimū sitis nocturna ē a caliditate qz est a vaporibus calids cibi indigesti q̄ ⁊c. assumptum sūtur ex auic. prima quartū ca. d̄ succurrendo siti se. acutaz vbi dixit. Et sitis qñqz sit a frigiditate ⁊ eā somnus sedat. ⁊ qñqz sit a ca liditate ⁊ eā sedat vigilie. 2° sic sit nocturna ma xime de qua hic loqmur sit a fumis cibi vel vapo ribus actu calids. q̄ somnus nō sedat eā. tenet ar gumētū. p^o qz p̄ sōnū magis calefaciūt cū ad stōz calor in sōno trahaf. vnde vigoraf digō. fo qz siti factā ex calidoz ciboz comestione sōnus auget. q̄ ⁊ istā cū fiat a rebus actu calids. ⁊ assūptū ē auic. i 3^a 3° cap. de siti in fine vbi numerādo ea q̄ p̄mo uent sitis dixit. ⁊ sōnus sup cibos calidos. 3° a multis causis pōt p̄uenire sitis i nocte q̄ nō sedā tur p̄ sōnū sed augētur. q̄ nō cuilibet nocturne siti p̄uenit sedari p̄ sōnū. sicut qñ sit ab humoī colico in ore stōi qñ a causonidis incēdio. qñ a morlu vi pere vel potu vini infusidīs v̄spe. aut pp̄ apā epaf aut pulmonis calidū ⁊ multis alijs mōis sat̄ noī.

In oppositū ē ypo. dicēs q̄ q̄buscūqz talibus bo nū est si dormierint. In dubio p^o notādū qd̄ ali qua ē sitis nālīs mere. sicut ⁊ aliqua ē fames nāl ⁊ ē illa q̄ p̄seq̄ nālem ⁊ p̄uenientē humidū roridū in ore stōi p̄sūptiōē. qz facta a causis mere nālī occurrentibus. Illa at̄ d̄. nō nālīs siue p̄ternām q̄ accidit a cō p̄ternālī inprimēte p̄ q̄to p̄ter /

huic. 2° cap. 1° de p̄uocis de p̄uocis 2° cap. 2° huic. 2° cap. 2°

nātr ipmūt. 7 ē multoz modoz vt sumit. 13. 3. ca. de siti. 7 hic maxime loq̄ de siti preternāli. nā sitis nālis v3 sedari potu nō somno tm̄ vt pōt p̄prehēdi ex p̄mento a gal. 2.º no. q̄ l3 multis: 7 varijs mōis possit accidere sitis in nocte. tñ id qđ cōtter p̄tingit de sitientibus in nocte in hora nō p̄sueta. est p̄pter cibū ampliorē sumptū in cena. q̄ cū non bene regat̄ a calore nāli plurimū eius sumi eleuantur a calore accidētali q̄ sunt actu calidi 7 occurrētes ori stōi calefaciūt humidū roxidū ibi exis aut p̄sumūt 7 resoluunt 7 hoc satis in huius affōi. nō tatis declaratū est. 7 iō p̄prie de hac intelligimus 3.º no. q̄ sitim sedari plurimis mōis intelligi pōt s. duobus vno mō q̄ remoueri aialez appetituz. 7 tristē sēsationē in siti existentē siue remaneāt cause factiue sitis siue sit: 7 hec sedatio ē ip̄propria sicut stupefactiua ip̄proprie dicunt̄ sedare dolorē. 2.º mō dī sitis sedari q̄ remoueri cū remotiōe cē preternālis loq̄ndo de siti preternāli. aut generaliter dīponēdo. vt stāte aptitudine p̄uentēti sentiēdi obā sitis factiua ita dīponāf. vt nō sufficiāt facere eaz sicut dicimus sedare ea q̄ cām remouēt. 7 ista ē vā p̄pria sedatio. 7 de hac loquūt̄ doctores i ista mā. Nulli. n. dubitū q̄ p̄ sōnū ipediunt̄ sēsationes exteriorz sensuū. 7 iō ēt sitis remouet̄ duz actu hō dor mit̄ ex quacūq̄ sit cā. s3 tñ nō dicūt̄ oēm talē sitim sedari a sōno cū dicāt̄ excitari. 7 p̄moueri illā q̄ sit calido. 4.º no. q̄ q̄ in sōno calor intus reuocat̄ iō fortior 7 melior sit digō p̄ quā sumi 7 vapores q̄ a cibo resoluunt̄. sūt p̄uentientiaz qualitātū q̄ si ab actuali calore nō agente vt nāli eleuant̄. imo plurimū sumi q̄ a tali digōne eleuant̄. aut vapores sūt mulcebrez. 7 sōnuz inducētes. Huius bitis sit ista prima 2.º large sumendo sedare sitim. Sōnus vnāquāq̄ sitim ē aptus sedare p3. q̄ quālz q̄tuncūq̄ fortez sensationez exteriorē pōt somnus remouere. 2.º 2.º. nō qlibet sōnus sufficit ad q̄tuncūq̄ bet intensā sitim remouēdā. h p3 q̄ nō qlibet somnus sufficit oēm sensationē remouere. imo multoz tiens sensatio. 7 sitis euigilat dormiētē. 3.º 2.º. p̄prie loquēdo de sedatiōe nō quālibet sitim nocturna sufficit sōnus sedare. ista p3 de siti nāli. 7 de siti p̄pter defectū humidū in vacuitate stōi. 7 de siti p̄pter cibū. 7 medicinas calidas 7 de siti p̄pter indigōnez talē q̄ sōnus eā corrigere non possit. 4.º 2.º. pluri mā sitim p̄tingentē in nocte ex cibi nimia q̄titate sufficit somnus sedare. aut multis in se 7 in cā minuire. hec ē quā ypo. in affō intendit. 7 p̄bat̄ vt ibi Ad argumēta. ad primū dixit gentilis q̄ sitis fieri a frigiditate intelligit̄. q̄ a caliditate diminuta indigerēdo. 7 istā sedat sōnus. q̄ tñ sit p̄pinquus a caliditate actuaz vaporz. Sitim vero factā a caliditate humoris i stō sedat̄ vigilie ad exteriora mouendo. 7 iō nō dixit auic. q̄ sp̄ sitim a caliditate sedat̄ vigilie s3 q̄ q̄q̄. 7 ita de siti facta a frigiditate nō dixit q̄ semp̄ sedat̄ somno. s3 q̄ q̄q̄ nō. Ego at̄ puto q̄ frigus aeris attracti multoties exprime do roxidū humidū. aut ita ingrossādo vt nō penetrēt in poros p̄fundos. q̄q̄ facit sitim q̄ sōno seda

tur sicut multoties accidit q̄ sumi multi calidi eleuati a mā putrida in sōno retracti causāt sitis q̄ sitis resolutis 7 extra pulsus illis p̄ vigiliā sedat̄. ita q̄ autc. in loco illo solū qdā p̄tinuo posuit. Ad fm̄ dī q̄ illi sumi p̄ somnū resoluti. Ad p̄firmationē negat̄ similitudo. q̄ q̄tuncūq̄ bona digō a cibis calidis vapores eleuat̄ calidos non sit ab oī cibo multo. Ad tertū p3 in determinatiōe.

Non ypo. hic dicit ^{vt ficiētī 7c.} Sal. in commento facit tria. p.º remouet vnū sensuz ab affō. 2.º dat generalē intellectū affōi. 3.º rñdet qōnī q̄ ad p̄positū posset moueri. ibi fa. S3 iuuabit. ibi 3.º oz tñ p̄cul. dicit p.º q̄ in isto affō ypo. nō minuit q̄ sitientibus in nocte sit dandus potus. nec q̄ non sit dādus. ita q̄ q̄ intelligūt̄ ex affō q̄ sitientes in nocte nō debēt bibere nō bñ intelligūt̄. De fa pte dīc q̄ yprocratis intentio ē q̄ sitientes in nocte iuuātur p̄ somnū. 7 hoc q̄ sōnus facit dīgeri māz que erat cā sitis vt p3 in qōne. De tertia dicit q̄ si q̄ nimis sitireint. oz p̄culdubio potus eis def. q̄ hic talis sitis fuit aut ex vīno paz mixto. aut ex pauco potu nā ex multo cibo indigesto nō sit talis intollerabilis sitis. Et hic p̄vīnū paz mixtū cū aqua dātur intelligi alia calida 7 sicca vt aromata 7 aleuz: 7 silia. Cōstat at̄ q̄ si paz potauit potus ē dand. 7 si nñ ista calefacientia 7 siccātia sunt i stō calor eoz est extinguendus potu aque precipue. 7 iō ad p̄seruationem sanitatis ē oportunū q̄ si paz humiditatis sumpsit cōpleat̄ potu. Si vero sit minus calor extinguat̄ calor potu. si at̄ sitis sit in nocte pua non sp̄ oz dare potum imo distinguendū ē. nā si ē p̄p̄ pauca potū tñc oz dare. 7 supple si eēt ex vīno parum mixto aut alia re sibi p̄portionalī. sed si sit ex nimio vīno mixto aut supple ex nimio cibo p̄ modū supra dictū in qōne. tñc oz q̄ nō def. s3 q̄ dormiat q̄ ē p̄pter indigōnē q̄ somno remouet̄ qđ ḡ dixit thadeus q̄ lra ē diminuta nō video q̄ hic dīcat. vbi no. q̄ hec sunt intelligenda i regimine sanoz 7 vbi nō sit aliqua p̄ditio p̄rū idicās. 29

Aliebria menstrua 7c.

In p̄nti affō ypo. duas intēdit̄ p̄clusiōes fa ē ibi. Multoties. p.º 2.º talis ē. calefactio cum aromatibus educit menstrua. p̄bat̄. illa subtiliat̄ sanguinē. 7 mām cū eo mixtā. Apit opilationes venaz. 7 virtutē expulsiuā irritat̄ ḡ. p3 p̄na. 7 ass̄ statim declarabit̄. Ho. ḡ p.º circa litterā q̄ p̄ muliebria debemus intelligere hic fm̄ gal. sanguinē menstrū l3 possit ad alias ampliari humiditates pellēdas a sanguine p̄ matricē. 2.º no. a muliere in etate qua est apta ad p̄cipiēdū. deducta cā impeditiua. nātr vt plurimū emittit̄ sāguinē de mēse in mēse. 7 iō sāguis iste q̄ hoc mō pellitur dī a mēse mēstruus vel a mēne qđ ē luna. 7 nō solū de sāguine q̄ hoc mō pellit̄ dī hoc nomen. s3 de illo q̄ ptu pellit̄ 7 de oī sanguine apto pellic̄ vel q̄ p̄ orificia interiora pellit̄ venaz matricis. aut eiº colli. nisi. n. dicere de sāguine q̄ nō expellit̄. nō dice

remus q̄ mēstrua retēta cānt p̄focationē matricis
 quū retēta nō eēt mēstrua. neq; tū intelligat. I3
 mēstruū dicat a mēse q̄ p̄pter hoc nō dicat men/
 struū nisi de eo q̄ de mēse in mēse pellit. nā q̄nq; di/
 cunt mēstrua de hijs q̄ p̄ annū. 7 de hijs q̄ ordinē
 nō seruāt vt infra dicet. 3° no. q̄ talis sanguis 7 si
 bi siles supfluitates iō vocāf muliebria. qz magis
 multiplicāf in muliere q̄ ē semina hōis q̄ in alia
 nō tū q̄ i nulla alia semina sit mēstruū. vñd arist.
 6° de aialū historijs dicet de q̄busdā brutis. 7 acci/
 dit eis mēstruū cū nō f3 modū q̄ accidit mulierib/
 bus. qm̄ nulli aiali accidit qd̄ accidit mlieribus. 7
 oues 7 capre mēstruant ante coitū 7 sitiūt modi/
 cū humidū. 7 paulo post dicit. 7 accidit mēstruū i
 vaccis 7 equab^o p̄cipue 7 cessat quatuor mēstibus
 7 p̄ sex. I3 hoc scire ē difficile nisi a pastoribus 7 p̄
 pter hoc opinant hoies q̄ nō mēstruant. p3 ḡ ar.
 velle 7 q̄ multiplicat 7 emittit mēstruū in aialib^o
 alijs ab hōie. 7 q̄ magis a mliere q̄ ē semina hois
 cuius cā ē qz plus h3 sanguinis 7 qz talis supflui/
 tas nec in pilos: aut rostra: nec p̄pter labores. nec
 cū vrina i ea egredit sicut in brutis. 4° no. q̄ cā
 generalis i feminis habētibus sāguinē q̄ mēstru/
 ant. i. finalis ē. vt in eis tpe p̄cipiēdi inueniat mā
 generatiōis 7 in multis nutritiōis fetus supflu/
 ens ab eo q̄ matri necessariū ē. S3 cā q̄ facit ta/
 lē sanguis abūdatiam in femina spālē. 7 nō iueni/
 tur i masculo ē frigiditas p̄plexionalis q̄ nō tū de/
 ficit a caliditate maris q̄ nō possit nutrimentū i sā/
 guinē p̄uerrere. nec tū abūdat vt possit totū sāgui/
 nē genitū in subam corpis 7 p̄tū suā cōuerrere.
 aut insensibiliter dissoluere. 7 hec cā a gal. explica/
 tur. xiiij. de vtilitate p̄ticularū sic dicente. Qd̄ p̄cep/
 tū est in p̄gnāte. ad primā qd̄ p̄structionē 7 aug/
 mētationē totā q̄ p̄nter mā indiget copiosa. q̄ ne/
 cesse ē et duoz aliez vel rape ipsius p̄gnantis nu/
 trimētū vel eo abūdatez assumere ide posse. Si i/
 calidius eēt certitudinaliter q̄ seminā dyasozaret
 neq; id exiccaret facilliter. Frigidius ḡ id fieri meli/
 us fuit in tātū vt qd̄ digestū 7 elaboratū nutrime/
 tū nō possit totū dyasozare. Qd̄. n. plus ē frigidū
 neq; digerere ē sufficiens. Qd̄ at p̄fecte ē caliduz si/
 cut digerere. ita et dyasozare ē forte. qd̄ ḡ deficit si/
 valde multū totaliter calido digerē sufficiens ē seu
 nō ad huc frigidius 7 reliquere aliqd̄ supflū seu
 nō ita vehemēter existēs calidū. hec gal. 5° nōq̄
 fluxus mēstruoz nō dz eēt in oī etate. neq; in qualz
 de etate i qua dz eēt. nā qz multū cōicat cū mā sp/
 matis. iō fere in eadē etate incipit mēstruū i mulie/
 re 7 sp̄ma i mare. 7 nō ē idē numer^o annoz in quo
 incipiūt mēstruari. I3 qdā. x^o. anno vt vult aliebas
 9° theorice. 7 q̄ vltra. i4^m. nō tardat plurimū tū i
 fo septēnario incipiūt vt vult arist. 9° de aialū hi/
 storijs. 7 silt̄ oesinūt d̄nt̄ fm̄ nāz mēstruari. qdā
 n. in. 35. 7 qdā vsq; ad. 50^m. mēstruant vt auic. di/
 xit. 21° 3°. S3 aliebas voluit q̄ aliqua vsq; ad. lx.
 mēstruant. Pro quo notādū 6° q̄ q̄nq; fluūt in
 mulieribus nālīter. 7 q̄nq; p̄ternāz. Tūc dicimus
 fluere nālīter cū fluxus sit a nā p̄pter finē nālem

nō p̄currēte ad talē fluxū faciēdū dispōne p̄ter/
 nām. Cōtingit at̄ hoc tribus modis. vnus modus
 ē. cū mulier multiplicauit sanguinē vltra illū q̄ si
 bi p̄ueit p̄ se. 7 iā q̄ntitas auera est. ita vt moueat
 expulsiua mēbroz ad illū p̄pellēdū per venas ad
 matricē 7 et̄ ad extra absq; hoc q̄ penitus aliqua
 p̄ternālis dispō in sanguine. vel toto. ad hoc p̄cur/
 rat 7 ē hoc ita possibile sicut possūt feces: 7 vrina
 nālīter expelli. 7 hic ē modus purificatiōis mulie/
 rū inculpate sanax a quo hec tota sanguis maner/
 ries 7 ois defluēs eius d̄ mēstruū 7 menstrualis
 fluxus. qz sit plurimū de mēse in mēse. 7 plurimū
 deficiēte luna. 7 hūc eēt nālē p3 ex auic. 21° 3°. ca.
 p^o tractatus 3°. Et sit a nā p̄pter finē nālē. vt p3
 ibi. scd̄us modus quo currit vel fluit nālīter men/
 struū ad p̄cauū matricis ē muliere exite p̄gnāte.
 nā tūc aut a matrice: aut a sp̄mate vel fetu q̄ puto
 verius trahit sanguis naturaliter. aut p̄ generati/
 one. aut p̄ nutritiōe. 7 augmēto fetus in quo et̄
 nō oz aliq; p̄ternālē dispōne p̄currere. d̄tia tū ē in/
 ter primū modū. 7 hūc fm̄. nā in p^o mō mēstruū
 pellit a mēbris grauatū illo sāguine vt colligit 5°
 de simplici medicina a gal. ca^o de medicinis men/
 strua p̄uocātibus. 7 in fo mō trahit a sp̄mate aut fe/
 tu aut virtute informatiua q̄ ē in sp̄mate. 7 iōvnu/
 istoz motū ē tractus 7 alius pulsio. 7 ambo apd̄
 arist. dicunt violētū. I3 hic dicunt nāles fm̄ medi/
 cos. pvt distinguunt p̄tra p̄ternāles. 7 nō dicūt nā/
 les sanguini euacuato. I3 mulieri a qua euacuatur
 d̄nt fo q̄ primus modus euacuatiōis ē p̄dicus
 d̄ mēse in mēse vel circa. scd̄us incipiēdo adie 6°. vt
 7° receptiōis sp̄matis in matrice. ē post cōtinuus.
 D̄nt 3° ex pte finis vtz. d̄nt 4°. qz primus ē plu/
 rimū ex pte inepta ad nutriēdū 7 pte bona. 2° est
 plurimū ps purior. 3° modus ponit a multis mo/
 dernis. 7 illum dicūt fuisse in mēte arist. 7 ē q̄ tpe
 coytus quo sit p̄ceptio trahit sāguis ad testiculos
 mulieris 7 ibi dealbat 7 ad p̄cauum matricis mit/
 tit. vt sit mā generatiōis mēbroz sp̄maticoz 7 p̄ri/
 cipaliū. I3 hoc q̄uis nō sit vey sp̄ma nec actiue
 p̄currat ad generationē fetus. tū ē mā appropria/
 ta. quā isti dicūt arist. vocare mām mūdā. 7 hic 3°
 d̄nt a p̄cedētibus mōis mltipliciter. vt ex dictis p3
 Et tu p̄sidera q̄ in fluxu nālī mō p^o includit flux^o
 q̄ sit in ptu nālīssimo sepe in quo expellit sanguis
 supfluus 7c. Cōsidera et̄. q̄ multi sūt tales fluxus
 mixti ex nālī. 7 p̄ternām. q̄ tū dicunt nāles. 7 sūt i
 qbus tā leuis p̄currit dispō p̄ternām q̄ nō suffici/
 at denotare totū p̄ternālē recte. Sicut dicimus q̄
 nō ql̄bet p̄ternālis dispō reddit hominē non sa/
 nū. qz eēt piculū irepe dogma sempiternae passiōis
 Et sicut rari sūt hoies inculpate sani. ita rari sūt
 fluxus mēstruoz inculpate sani. imo in pluribus
 p̄currūt aliq̄ leues dispōnes p̄ternām. vt p̄stat
 expimēto dispōnis muliez q̄n mēstruant. 7 iō diffi/
 nitio nālīs fluxus itelligat q̄n d̄ nulla dispōe pre/
 ternām concurrente. i. nulla dispōne p̄ternāz ita
 p̄currēte vt sufficiat denotatiōe nālīs fluxus tol/
 lere. I3o. vterius q̄ p̄ternālīter fluūt mēstrua

*De his apud arist
 in 7° p̄tis. ap.
 1° tract. 2°
 in sanguis ex oīa
 natura nō moue
 atur*

pluribus de causis. in genere autem sunt. aut ex parte membrorum mittentium sanguinem in matricem. aut ex parte membri recipientis. aut ex parte sanguinis. aut ex re sanguini mixta. aut ex extrinseco trabente vel impellente. Et tu intellige auctores cum dicunt terminos incipiente et finire de menstruationis intelligere de naturali cursu non preternaturali. Nota septimo. quod in etate in qua merito etatis mulier est apta ad menstruari. retinent menstrua quandoque naturaliter impregnatione. et tempore multe lactationis quandoque preternaturaliter.

Preternaturaliter autem retinentur multis modis et causis quibusque. n. propter dispositionem membrorum ut nimiam macilentiam. quibusque propter matricis dispositionem ut opilationem vel apam. quibusque propter dispositionem que est in sanguine et hoc est eius grossities vel viscositas. aut tamen propter retentionem que est propter membrorum mandas. dixit esse propter causam in virtute. Et ex hoc patet quod retentionem que est propter apam matricis calidum. aut propter paucitatem sanguinis. aut propter siccitatem non solueret calefactio ex aromatibus quod adderet in causa: et ideo intelligendum est cum retentio est propter grossitatem sanguinis a state. vel coagulatione frigidam. aut ab opilatione propter humores grossos frigidos. quod tunc fit provocatio fluxus cum calefactione aromatum de qua tam loquendo. ideo propter absolute protulit assom. quod plurimum ab illa causa pervenit retentio preternaturalis sanguinis mulieris sed sit frigidus. et plerumque multo flatu mixtus.

Nota. 8. quod aromata dicuntur contra res boni odoris. que sed plurimum sint calida. tamen quibusque inveniuntur frigida ut camphora. quod muliebria non educuntur per aromata frigida. ideo dixit calefactio ex aromatibus. Nota. 9. quod aromata calida cum hoc quod sunt calida habent partem subtilem aptam evaporare siue exalare et subtiliare. et ideo ista exhalata vel approximata eliquant coagulata et subtiliant ea que hoc modo erant grossa et capiunt opilationes. et propter hoc quod calidum magis irritat quam frigidum. ideo etiam stimulant virtutem expulsivam. et quod ista virtus membrorum expulsiva sopita excitatur calido. ideo omnibus istis causis calefactio talis educit muliebria. Et hoc intelligatur non solum sumendo in potu sed in fumigationibus balneis natalibus suppositoriis fomentationibus epithimatis et similibus.

Ex quibus patet verificatio prime conclusionis. Sunt autem calida per os applicata provocantia menstrua et delicata cynamomum et cassia lignea et decoctio calamenti et pulegij et carui agrestis fortior est decoctio savine. aut pulvis ipse in potu sumptus. et fortior est decoctio enule. In fumigijs administrat colloquenda sola. et est fortis provocans in dispositione et opponacis et assa et sunt suffumigia illis positus super carbonibus bec. n. magis movent quam si in aqua vel vino bulliant. h. n. eadem supposita sunt fortia sed debet involui in lana infusa in oleo sambuci et tselmini. et sunt suppositoria ex ruta sicca. et passulis que consciunt cum felle vaccino. et etiam si fiat farina eo. et perficiat cum melle crudo ad modum paste et in pano ligato super

ponatur quantitas nuclei multum facit. sed causat in vulva mordicationem et dolorem sicut plurima istorum. et ideo oportet quod non teneat per vice ultra horas tres et postea iteret. et melior est istorum approximatio plurimum facta purgatione flatu aut malencolici humoris. Adulotiens vero. ha conclusio afforsim est ista. Calefactio cum aromatibus esset utilis ad multa alia. preter provocationem menstruorum nisi si capitis faceret grauedinem. 2. continet virtutem liter duas partes. et prima patet per hoc quod talis calefactio cum aromatibus est aperitiua subtiliativa confortativa virtutum membrorum principalium et sibi subseruentium membrorum maxime in mulieribus quarum complexionem et humores abundantes sunt frigidam. Secunda pars probatur quod talia calida faciendo vaporizationem calidam ad caput faciunt capitis grauedinem. id est dolorem.

Abi primo notandum quod si per gravitatem intelligimus dolorem grauatuum. tunc aromata faciunt hunc dolorem non solum per vaporem. sed quod humores calefacti citius petunt caput. ideo illa calefactio est causa implendi caput sanguine calido. et ad hunc sequitur gravitas. ut prima tertij. c. de signis materierum que sunt in capite. Sal. tamen in commento per gravitatem videtur absolute dolorem intelligere. Ex isto patet. quod ha calida aromata sunt grauativa capitis valde repletis. et calefactis. patet hoc quod quibusque gravitates remouet resoluendo cum materia est pauca. et corpus mundum. ex quo patet quod maxime pertingit eorum administratio pro eua cuationem. et cum si adest febris. Circa predicta tamen non pauca cadunt dubitationes. prima est quod non videtur quod mulier debeat plus emittere de menstruo quam aliqua alterius animalis. nam non mittitur a femina nisi illud quod abundat. sed in multis alijs animalibus plus debet in equali tempore superabundare. ergo et plus emitti. assumptum est clarum per ea que dicta sunt de causa exitus et fluxus. nam tantum debet naturaliter abundare in tempore quantum est necessarium conceptui. sed in multis feminis aliarum animalium multo plus sanguinis in equali tempore est necessarium conceptui. quod maior est clara ex dictis minor probatur. quod in equali tempore imo in minoribus plures fetus et maiores habent gubernare et intra se accipere. sicut patet in sue cuius fetus in tribus mensibus maior est valde. quam puer trium mensium et gestat multitudinem. 2. dubitatio. quod non videtur quod propter frigiditatem propter in muliere respectu viri multiplicat sanguis ultra illud quod est necessarium pro tota profructuone. tunc. n. sequitur quod magis oportet superabundare sanguis in homine tendere ad frigidum. et humidum quam in homine tendere ad calidum. et humidum. et sic magis icurreret fluxus sanguis ex aliquo loco corporis spontaneus et magis idigeret flobotomia. nam flobotomia est necessaria pro sanguine superabundante non pro illo quod est perveniens corpori. et patet prima quod si frigus propter inale non multum est causa quod sufficit digerere et non vaporare. Calidum autem sicut auget digonem. ita aut addit in resolutionem. sequitur quod in frigidum et humidum patet a temperamento distantia pertingit illud.

quod dicitur calefactio
et aromatibus in
retentione menstrui

+ mares pueri si differant ad sanguines accun-
tant plurimum talis humoris propter illud non
dent ad genitalia ut femine in est robur genit-
lium in mavis et illo propter humiditas in femine
ut in de femine.

Tertia difficultas qz sequeretur qd viri flegmatici deberet magis sanguine emittre qd mulieres sanguinee cu i eis sit ca fortior multiplicadi z emit tedi huiusmodi sanguine. 4. difficultas qz vñ qd sit nãliter possibilis ipregnatio aliqz pdeat menstrua z et postqz desinerit nãliter defectu. nã sanguis tepore pregnatiõis trahit a spmate ad mificẽ Non obstante qd non sit supra illum qui est utilis corpis nutrimento. cu potest ad illã trahi z fieri coceptus. sicut videmus i hñs q i conualescentia in pregnatur z lz inundã pdiderint z tã desierint et stat tñ impregnari ymo p hoc vñ manifeste cã quare quedã sunt mulieres z produciunt fetus pfectos q tñ nũqz nisi i ptu menstruat. Quinta difficultas qd saltem in mulieribus sanguineis mēstrua deberent augeri in principio. prime senectutis cu tñc incipiat corpus minorã nutrimento indigere et non incipiat ita minus pportionaliter posse de sanguine generari. sicut minus pot resolueri. quia calor non sit nisi paruz minor. sequeret etiã qd tardius inciperent menstruari sanguinee qd flegmatice cum tardius incipiat superabundare sanguis genitus ultra illum qui est per eas necessari. plerqz alie etiãz hanc materiam circũstãt. que qd sunt nãles z non medicinales dimittuntur hic. sicut etiam solutiones predictorum. sed tamen hic moui ad excitãdum mentes zc.

Aduliebria sanguinem.

Ha. in cõmento exponit vocabulum vnum. secundo ostendit i quibus casibus nõ est vera ps pma. tertio limitãdo i quibus est vera. pbat illã. 4. declarat fam ptem 2. cõclusionis dimittẽdo primã pte tãqz notã. ibi 2. Qui mēstrua. ibi 3. Sed si sint. ibi 4. Si aut grauitas. De prima pte pz. De secunda dicit qd menstrua qñqz retinentur ex apate vulue z matricis. qñqz ex alia constipatione venaruz z ex alijs causis similibus. i. in constingẽdo hñc fluxum. z singule cause singulis sunt medicationibus curande quia istarum aliqz per aromatum calefactionem non remouentur vt apostema calidum. nõ non vniuersaliter ex quacũqz cã auferãt cõuenit ex aromatibus calefactio. Dicit de tertia qd si menstrua decidantur. i. retinentur sine istis pcedẽtib. i. sine clausura venaruz ex cicatrice vel ex nimia siccitate sanguis qd ista puocantur p calefactionem cum aromatibus. z cã est qz qñ ita retinetur. tunc cã est aut sanguinis grossicis aut constipatio venaruz. i. ex humoribus grossis viscosis exhibitibus. aut angustia orificij venarum sine cicatrice sed propter cozzugationem matricis z quodcũqz horum fiat tunc conuenit calefactio cum aromatibus. quia sanguinem subtiliat. z sic remouet causam primã z aperit opilationes quando sunt ex coagulatione humorum. z aperit orificia venaruz constricta frigore. De quarta parte dicit qd ad multa effet utilis talis calefactio nisi grauedinem capitis faceret z per grauedinez videtur intellige

re dolorem absolute. Grauantur autem ab istis capita maxime in febribus. z hoc confirmatur ex perimento. z etiãz ratio dicitur quia omnia aromata pter pauca sunt calida. Et ideo necesse est ex suo calore qd grauent capita maxime etiã hoc modo dolorem faciunt cassia. i. cassia lignes costus z cinamomũ z amomũ. z est semen calidum z similia que sunt calida.

Alier in utero

In ypo. duas intendit conclusiones. secundam ibi. Sed magis. Prima talis est Flobotomia facta in muliere pregnante est causa abortus. probatur 1. flobotomia in pregnate subtrahit fetui nutrimentum. ergo est causa abortiendi consequentia z asis in nobilibus patebit. Sz magis. Secunda conclusio. Adulier cuius est fetus maior magis abortit ex flobotomia qd illa cuius fetus est minor. probatur qd illa magis abortit cuius fetus pluri indiget nutrimento. ergo 2. vera. Et similem sententiam ponit auic. tertio. 21. tractatu de abortu z ab almanfore i quarto z septimo colliget Auerrois Circa affozismum nota primo qd mulier z femina hominis synonima sũt z dicitur a mollicie z corporis z animi vnde etiãz viri animo molles mulieres dicuntur. Femina autem dicitur a femore. qz in eis est apertum femur Est enim femur illa pars que equitando equis incidimus aut femina a feditate quia sedas superfluitates emittit. legatis ysidor. xi. etimologiaz poetrie qd veridice dicentem de mensuris qd corum p̄actu fruges non germinant. z multa arescunt. z arescunt herbe. z amittunt arbores fructus. z sēz rubigo consumit z era nigrescunt. z canes comedendo rabidi fiunt. z aspalti glutium quod nec ferro nec aqua dissoluitur odore ipso soluto sponte dispergitur. Nota secundo qd hoc nomen vterus proprie dicitur de matrice mulieris. quia in vtraqz parte potest fetum concipere tam dextra quam sinistra. habens autem in vtero pregnans dicitur quia in vtero habet fetum. aut sperma agens ad fetus generationem firmiter tenet. Grauida autem dicitur a grauitate fetus. Et ideo pregnans non statim dicitur grauida. sed cu fetus ita est magnificatus vt grauet z grauiter incidere facit. Nota tertio qd cum sperma post spumificationem quam trahunt a corpore matris sanguinem ad generationem fetus. aut ad ipsius nutrimentum. z hoc per venam vmbilicalem que per ramos suos in secundina dispersos terminat ad orificia venarum matricis mediantibus quibusdam carculis que catholidones dicuntur supra particula quarta. Quod si sanguinem nõ inuenit attrahendum non potest fieri membrorum generatio in principio nec post nutritio vnde si deficiat sanguinis cursus ad matricem ante generationem fetus nimium resoluitur sperma z spiritus eius z deficit a generando z eicitur

30

quædã femina

vide p̄ncipuz lib. 7. cap. 15. de mēstruis

tandem. Si vero post fetus formationem tunc de-
 sciat fetus nutrimentum. et eo deficiente moritur
 aut agitur. ita ut tandem pellat ex matricem.
 Ad quarto qd aborsus e exitus fetus vel spma
 tis pns cocepti a matrice an complementu fetus
 vnde no ois pternatural ptus vocat aborsus nec
 oz ad hoc vt aborsus dicatur fetu vel aliqua eius
 ptem fuisse formatam. na auic. in cao de causis abor-
 sus enumerat saltim ad posteriora aborsum qz fa-
 cit egredi spma. Ad qnto qd stomia subtrahen-
 do sanguine d venis matricis reddit venas auaras
 z retinetes sanguine que hnt. Et io fit difficile sp-
 mati vel fetu trahere sanguine sufficiete. z qnqz
 impossibile e. Et io illo deficiente fit aborsus vt pdici-
 tur. Ex qbus pz pmo affo. viscatio quo ad pmax
 ptem. pz 2o qd no oz semp ex stomia in pgnate seq
 aborsum vt qn mulier sanguie nimio abundaret
 tuc stomia potius caueret ab aborsu. vt pot collu-
 gi 2i. tertij cao de cautela ab aborsu. Sequitur tertio
 qd stomia facta i euacuata vel q dum ieiunant ma-
 gis puocat aborsum. Ad sexto qd no semp sub-
 trahedo nutrimentu solu mo sz pcpitari faciendo
 sanguine ad matrice pot stomia causare aborsuz.
 na stomia de saphena mouet sanguine cu fortitu-
 dine ad venas mestrue. Et dicit auic. 2i. tertij cao
 de cura retetionis mestrue. z forcius hoc facit il-
 la q est post curuatione pollicis si tn pcedat floboto-
 mia basilice z abstinencia ista flobotomia venaru
 est fortis in faciedo aborsum fetu nutrimentum. z
 hoc voluit auic. in causis aborsus vbi dixit tale flo-
 botomia ee factua aborsus ppe pcedete floboto-
 mia vene basilice. Ultimo no q vbi e maior nu-
 trimenti necessitas p equalem subtractione cito mo-
 rit z fetus maior aliis paribus pluri nutrimento
 indiget. io magis e apta flobotomia face aborsuz
 fetu exnte maiori qz minori. z hoc voluit 2o pclusio
 Ex qbus seq q fetus calidior etiā citius p floboto-
 miam moritur qz frigidior. na pluri nutrimento
 indiget vt sumit pma pticula affo. 13. Senes faci-
 lime zc. Circa pntem affo. tria cadunt dubia.
 pma vtru i pgnate copetat flobotomia in quo du-
 bio no vident mibi moderni doctores rndere fm
 antiquos. tn hoc dubiu e dicere. vtru pgnas i qn-
 tum pgnas est indigeat flobotomia alia ca indi-
 cate deducta. Et ad huc sensum nemo dixit q pre-
 gnas indigeat flobotomia. Et q h sit sensus anti-
 quoz in similibus qstis. pstat ex ga. li. 2o z 3o. de
 vifna. Adoderni aut laborat ondere qd in ali-
 quo casu pgnas oz flobotomari q ypo. non nega-
 ret ymo doceret face. Et hoc voluit auic. 3o. 2i. ma-
 xime cu sanguis mris e abundas z malus. Idē in
 forti pcussioe i capite vbi timeret de morte matris
 z in piculosa z forti pleuresi z multis similibo ca-
 sibus. Et ymo aliqui flobotomia e necessaria vt ex-
 cuset ab aborsu. sz tamē ca facieda est cum quiete
 remoto timore. z multis vicibus coplendo euone
 supflui non in vna vice. z no pot forte abstinencia
 z minus de saphena presertim de pcedente minu-

tionem ex basilica z mino maiore exnte fetu z mino
 qz in no pgnate. Secudu dubiu vtrum magis
 faciat aborsuz stomia i maiore fetu qz eo exnte mi-
 noze z arguitur q magis facit aborsum eo exnte
 minori qz fetus minor e debilior z minorem tolle-
 ras impressione. 2o qz minus potest caree nutrim-
 to. ita. n. se hz ad maiore fetu sicut infas ad puez.
 et constat q infas difficilius tollerat ieiuniu qz pu-
 er. z 3o qz tempore quo puus e fetus vt esse in ma-
 tre nauseā faciens z ciboz fm ventrez indigestio
 z flegmatis crudi abundantia maior qz fetu exnte
 maiori. In oppositum est ypo. in affo. In hoc
 dubio rndet quida notado q prouocationes que-
 da faciunt aborsum per se quedap accidēs. Exm
 primi vt venenum farmacum stomia. Exepluz 2o
 vt dolor fortis. Ita et distinguunt q no cumento-
 rum ex stomia prouentium quedā sunt per se
 quedā sunt per accidēs. Exepluz primi vt sub-
 tractio nutrimenti virtutis debilitatio. Exepluz
 secundi sicut fetus prouocatio z humorz frigidoz
 incrudatio qz non sunt a flobotomia nisi merito
 dispōnum i pgnate inuentarum non qz floboto-
 mia sit per se istozum factua. Ego autem primā
 distinctionem cum exemplo nescio intelligere. na
 dicere q farmacum faciat aborsuz per se video q
 intelligatur nisi qz in corpore pgnatis nulla ex-
 te alia dispositioe pternaz. farmacuz est factua
 aborsus. ita q sola farmaci administratio sufficit
 totuz ita comouere vt inde sequatur aborsus sine
 concursu alterius cause pternam existentis. sed
 tunc non video quare dolor no similiter possit ee
 per se ca aborsus. Simili modo dico q per se z p
 accidēs in 2o distinctione ad propositum no pit
 aliter intelligi. Et io sufficit in questione ac vt in
 pcedenti per no verba ita dicere q deductis dispo-
 sitionibus accidētali i pgnate viuētis ad aborsu
 tuuātibus i pgnate ex fetu maiori e magis puoca-
 tiua aborsus stomia qz in minori. z pbat vt i affo.
 fo pcedēdu est q fiat aliqua accētalē dispōne co-
 iungi cu fetu minori pp qua equalis stomia citius
 faciet aborsum i minori qz sine illa in dato maiori
 z hoc vificatur i multis casibus z pcpue vbi cum
 minori fetu sit vel colere apte ebulire abundātia vl
 flegmatis icrudabilis q no sunt i maiori. Item ter-
 tio puto aliqua ee dispōne q sit p similia in maiori
 z minori fetu magis ex stomia seq aborsus in mi-
 nori. na si sint hūiores pati fluē ad iferiora. tuc flo-
 mia sca de saphena magis puocabit aborsu i mi-
 nori fetu puta debiliori. sz ypo. ad sensuz pme loq-
 tur z ad sensu 2o z 3o. Tertiū dubiu q e euacua-
 tio piculosior i pgnante an stomia an farmacia q
 stomia i pgnate sit piculosior. vt ex modo loquēdi
 ypo. i pticula 4. z h p siderati q farmacia pcedit
 a 4o mese vsqz ad 7m. z h i. 5. pticula dic absolute
 stomia puocat aborsuz. Preterea illa euacua-
 tio piculosior q phibet debili exnte vtute qz illa q no
 phibet. sz stomia phibetur debili virtute no autē
 farmacia ex toto vt 4o de regimine sanitatg zc.

In pgnate
 stomia sequitur
 sus

In pgnate
 stomia sequitur

ut dicitur de farmacia an p flobotomia p...

Ita dicitur cū ibecilla virtute nūq̄ ē iminuedū. moderate vero purgādū. 3° qz p flōmā euacuat sanguis et spūs et nō p farmacū s3 hūores alij inepti ad nutrītionē fetus. Qd̄ aut̄ periculōsior sit farmacīa arguit̄ primo qz id qd̄ ē absolute grādīs timoris et periculi d3 ē piculōsior i pgnāte farmacū aut̄ solutū est huius. ḡ et c. Adīnoz p3 2° regīnis acutoz. Cōfirmat qz i ope farmacīi necessario agit̄ fetus. et p̄mīe siue vomitū siue secessu opef nō sic aut̄ i flōmā vt cōstat. S3 talis agitatio ē cā aborsus vt infra illo affo°. Adulterū i vtero hñtī.

Præterea farmacīa sunt dissolutiua et humorū coagulatoz liquefactia. et cū hoc venenosa. qbus modis necessario alterāt fetū qd̄ nō facit flōmā. et p̄ter hoc debilitat virtutē euacuādo sicut flōmā ḡ et c. pbat qz in flōmā possumus cōstringere statim cū volumus in farmaco aut̄ minime. ḡ piculōsior farmacū. Et p hac pte est Buerrois 7° colliz postq̄ recitauit ypo. dicta auctoritate p̄pa subdit Dico q flōmā qñ est repletio qua embrio nō indiget nō ē mala. s3 farmacīa non credo ad bonū finē puenire et assignat tres rōnes qz farmacīa h3 i se subam venenosa. et qz hūores malos facit ad ebriōnē fluere et qz puocat mēstrua qbus tribus si dantur supra dictaz relīque erunt fortius.

Cōfirmat qz stante multitudīne sanguis vltra illum quo indiget fetus et mī flōmā non v̄ nocu mētū nōbile facit. si qd̄ enī eēt maxie esset subtractio nutrīmentī. Sa. hāc cām assignat i cōmento s3 cōstat q nō subtrahit̄ fetui nutrīmentū cuz subtrahat̄ solū abūdās a nutrīmento fetus et mīris ḡ et c.

Cōfirmat qz fluxus mēstruoz si fiat semel aut par nō facit fetum infirmari. ḡ nec flōmā in abūdāte sanguine. t3 p̄na et assumptū p3. 5°. affozīmo rū p̄mēto. 6°. galī dī. Sed si rara vel pua veniunt vel semel. s. mēstrua nō necesse est fetuz infirmari.

Pro solutiōe huius dubij. Cōclūtor dīa. 166. ponit tres cōclūsiōes. Prīma ē q vomitū ē piculōsior secessu et alijs euōnibus ceteris paribus.

Secūda cōclūsiō. Solutio vētris ē piculōsior flōmā. Tertīa cōclūsiō. Flōmā i pgnāte ē piculōsior farmacīa. p̄mam cōclūsiōnē pbat ex causis et auctoritate ibi. Cause sunt. p̄mo qz vomitus est euacuatio magis p̄ inclinationē nature. cū stoma cus magis sit deputatus attractiōi. Intestina magis expulsioni. et qz secessus pficitur motu v̄sus inferiora ad quā inclinationē ē stoma cus. 2° qz act⁹ q vnico pficit̄ instrūmēto ē piculōsior eo q sit pluribus. mō vomitus sit p solā extrīnsecā tunicā stomachi. s3 secessus duabus intestīnoz tunicis nālīū.

Tertīa auctoritas aut̄ ē galī 2° affozīmoz cōmēto illius in oibus morbis ea q̄ circa vmbilicuz et c. h3 pbat ex ga. 2° regīmīnis acutoz. p̄mēto. xi. cū dicit̄ p̄mo in euōne p flōmā aliqd̄ timoris. In solutiōe. n. accidit timor multoties et fortificat qz farmacīa participāt venenositate. et qd̄ earū nā est p̄ria n̄e nature. et maxie cordī inimicā et nocīue sunt vētri et ori eius in quo recipiunt. et qz v̄tus eius postq̄ opari incepit si exorbitz nō pōt ad libi

tū cōmpesci. s3 bene flōmā pōt statiz phiberi. nisi forte ex magnis arteriis et venis. Pro tertīa cōclūsiōne p̄bādī p̄mittit̄ cōclūtor tria. p̄ est qz farmacoz quedaz sunt fortia piculosa multa venenositate p̄cipantia. et iste dicuntur medicīne laboriose soluentes sicut mezereon et actis et camo actis et luf et feseera et similes quedaz aut̄ sunt bñ dicte euacuātes plurimū leniendo aut̄ lubricādo aut̄ cōp̄mēdo s3 aliquam vīm hēant exsoluendi vt viole rose reubarbarū p̄ria mirabolant̄ et siles alie vere sunt in medio istaz manerīez. sicut a garicus turbith aloes et similes. Secūdū ē quod tempus p̄gnationis p̄ quāto proposito spectat diuiditur in tria. nā qd̄dam est partui vicinum et est vltima tertīa in qua ligamenta quibus colligatur fetus matrici. minus fortiter ligāt. et grauitate fetus facilius abrupitur. fm̄ est tempus in quo fetus est vicinus conceptioni et in illo ista ligamēta sunt fragilia et debilia vt sup̄ius dictum ē p̄tīcula quarta. tertium tempus est medīū in quo ligamēta sūt fortissima et fetus mediocris magnitudinis. Utrū aut̄ hec tria sunt equalia nō multū interest proposito nostro. et debēt ita cogitari distincta i tria respectu septē mensium in fetu qui in illo tēpore cōpletur sicut respectu nouem v̄trobīqz ptes proportionales tēpore capiēdo. Tertio presupponit qz s3 multis modis diuersificentur cause aborsus adinūcem. tamen maxime due sunt nostro proposito p̄tīnētes. vna est subtractio nutrīmentī et sit maxime flōmā que sanguinē euacuat. et hec fetus impeditiua. 2° est agitatio fortis quaz causare docet aborsum Sa. in cōmento 49. huius p̄tīcule i qua causa farmacīis flobotomiam superat. Istis suppositis līmitat̄ cōclūsiōnē tertīā suppositam. hoc mō oibus inuicem compatīs. flōmā est v̄lter periculōsior qz farmacīa. et v̄ innuere i p̄mo mō p̄bandi cōclūsiōnem qz intelligat in pluri et maiori pte p̄gnationis periculōsiorē esse flōmā farmacīa qz econtra. hoc modo intelligendo. p̄batur sic cōclūsiō. In p̄ma pte p̄gnationis est securi⁹ flōmare qz farmacare p̄sertim paulatiz et in vicib⁹ ex̄hendo qd̄ o3. cū tūc fetus nō multū postulz nutrīmentū. et nō multa hoc mō fiat agitatio. s3 i 2° est piculōsior flōmare cū tunc securius solutiūz detur qz ligamenta sunt fortiora et flobotomia sit piculosa. qz fetus est magnificatus nutrīmento satī multo indigens. In tertio aut̄ et si taz flōmare qz farmacare sit piculōsum. tñ piculōsior est flobotomia qz fetus tūc plurimo idiget nutrīmento et p farmacū nō euacuat hūoz q nutriturus fetū s3 bñ p flōmā et maxie v̄ h° v̄ficare itelligēdo de farmaco p̄mi modi qd̄ tēpore ypo. fuit qī solū cognituz. nā bñdicta et me⁹ farmacīa. aut̄ si fuerūt nō. aut nō fuerūt i v̄su pp fortitudinē nārū q̄ tūc erat maior qz nūc. s3 tñ mirādū q an̄ dixerat i eadē dīa q fl̄ v̄ior fiat p̄patio n̄ min⁹ timēdū farmacā qz flōare s3 hoc possit multiplic̄ gloriari saluādo p̄dictā p̄nē

Cōtra hāc fam cōclūsiōnē etiā līmitatā ad sensum dictū sic arguit̄. In medijs mēsi bus piculo

stomachus est pharmacia quae stomacho in praegnantibus. quae positio falsa per praesentiam ex modo ponitur. **Assumptio.** probatur. nam pharmacia est periculosa stomacho in non praegnantibus aut quae per nimiam evacuationem aut per nimiam agitationem. aut per sui venenositatem. nam non videntur alij modi notabiles per quos est periculosa pharmacia stomacho. **Item** et quae non potest cooperari. et quae stomachum alterat et alia membra sua praeter formam esse praenumeranda. sed constat quod inanitas est periculosa in praegnantibus quae in non praegnantibus et agitatio et venenositas et caliditas nimia. **omnia. n.** ista abortus per vocantur in 21. tertij loco allegato et fetus multo minus potest ista tollerare quam viri g. **et c.** Si forte dicatur quod ratione aggregati ex omnibus istis sit periculosior viri quam si propter unum quodque per se est periculosior pharmacia quam etiam propter omnia simul sunt etiam nimia inanitas. et nimia agitatio et nimia calefactio et venenositas potius provocant abortus quam mortis matris ut per experientiam. **Item** si ista sunt periculosiora pro morte in non praegnantibus erunt et periculosiora ad abortus in praegnantibus. **Ista** argumenta sunt probabilia tamen. **Præterea** autem quærimus de stomacho utrum sit periculosior pharmacia. **id est** utrum periculosa stomacho et copiosissima evacuatio sanguinis cum incisione vene est periculosior in praegnantibus quam maxima purgatio per ventrem et in hoc non cadit dubitatio quod utraque est certissime mortis. **Aut** quod minus de stomacho et pharmacia per quam consistat virtute solus superfluum ut possibile est euacuamus et hoc modo loquendo constat quod in stomacho est minus periculum. **Nam** si solum superfluum euacuatur non tollitur multum de fetus nutrimento. et periculum non est ex alio capite. **sed** in pharmacia est periculum agitationis et venenositatis et alterationis cum praeritate. **Aut** tertio quærimus supposito quod virtus sit equalis constanti et arbitrio iudicis in una praegnantibus sit tanta necessitas stomachandi quanta in alia pharmacia cadit statibus paribus quantum est possibile in qua est maius periculum. **Et** viri quod si necessitas stomachandi sit propter sanguis augmentum in quanto periculum ut plurimum sit in pharmaco maius praecipue si stomacho paulatim et non subita fiat. **Item. n.** maius quod euacuatur sit alia ex qua vel sibi simili fetus est nutriendus tamen remanet satis ad fetus nutrimentum. **ubi** autem non sit necessitas stomachandi propter peccatum spatiale quantitatis sed propter alia quibusdam temporibus et quibusdam casibus est maius periculum in stomacho et in quibusdam magis in pharmaco venit. **Item** puto bene demonstrabile quod casus plures contingant. **Item** viri mihi quod multo plures ex pharmaco quam ex stomacho illi proportionaliter contingit periclitari fetum aut matrem ex causis supra assignatis. **quod** si dicatur quod quedam sunt solutiva benedicta que quasi solus leniendo euacuatur de quibus dicitur quod possunt exhiberi pueris et praegnantibus. **dicitur** quod etiam sunt quaedam tam lenis stomacho ut in quibusdam partibus venis quod ille etiam possunt admitti in praegnantibus et pueris non obstante quod in praegnantibus lenitiae et clisteria aliquo modo suspecte sunt ad abortum. **Item** et balneum dulcis aque lenificando et mollificando est periculosum ad abortum ut. **xxi.** ubi allegato ca. **Et** quibus ego ponam conclusionem praeriam conciliatori probabiliter quod alijs paribus quantum est possibile plurimum in praegnantibus periculosior est pharmacia

recte et arbitrario boni medici iudicio administrata quam stomacho recte et arbitrario boni medici iudicio administrata. **Et** ut conclusio intelligatur. **Constat** primo unicuique medico quod indicatione supra a praegnatione nec pharmacum nec stomacho debent administrari in praegnantibus sed quibus sunt indicationes ad omnia tales ut medicus operans artificialiter ut bonus medicus debet stomachare et quibus pharmacare. **Dico** quod in istis casibus stomachando et pharmacando semper quod debet ex regula de praeris indicationibus maius est periculum plurimum in pharmacia quam in stomacho. **utrobique. n.** est equale periculum inanitionis saltem spirituum. et in reliquis multa praestant pericula pharmacia ut dictum est periculis stomacho. **Et** adde quod si pharmacum exorbitat. nam medicus non potest semper certissime vitam cognoscere non est in potestate nostra retinere operationem et agitationem eius sicut possumus costringere venam videntes principium debilitatis in stomacho. **Considerandum** tamen est multum quod in stomacho nisi fiat valde paulatim quod cor cito retrahit ad se facta tali evadere est magnus periculum abortus etiam si remaneat quantitas sufficiens pro fetu quod illam subito cor attrahit simul cum spiritibus. **Et** quibus debilis erit fetus subito morietur aut valde magnus sequitur nocumens. **Et** id non audeat super ea nisi modo dicto. **Ad** rationes autem principales et conciliatorias per solutio.

Fetus si nutrimento careat

at. **Haec** primo exponit primam conclusionem. 2. fam. ubi quanto ergo. **De** prima dicit quod si fetus careat nutrimento necesse est ut pereat. **Et** id cum sanguis quo nutriendus per flobotomiam educitur sequitur quod periclitetur. **Secundo** ampliat et dicit quod non solum ex flobotomia perit. **sed** etiam si maior aliquid diu a cibo abstinere ex eadem causa. **De** 2. parte dicit quod id magis perit quam maior est fetus quod dimittitur sibi quantitas ciborum quam plus est comesturus. **id est** quod pluri nutrimento indiget.

Alieni in utero

Alieni in utero **et c.** Conclusio h. affo. **et c.** talis est. **Ad** mulierem praegnantem egrotare acuta egritudine est mortale. **probatur** quod acuta egritudo plurimum praesternit virtutem. et substrahit cibum fetui. et in ea non potest seruari regimen conueniens fetui et sibi. **quod** si subtiliatur dieta moritur fetus defectu nutrimenti. **Si** autem amplius deficiente morbo moritur mater. **Item** omnia acuta egritudo est mortal' aut fetui aut matri et per praesentiam est mortale quod fuit intentum. **Assumptio** per de se et in primo et 21. tertij ca. dicitur quod casus abortus. **Circa** affo. non primo quod sit egritudo acuta supra pericula 2. affo. 19. acutorum morborum **et c.** **Et** est quod cum accitum uehementia et periculo diu te teriat'ois siue fuerit se. siue alia. **Item** 2. per modo tale habet intelligi ut supra dicitur in hac pericula quod est periculoso ad mortem non tamen quod necessitate mortem indicat nam ego plures vidi praegnantes acutas pati egritudines. et non mori nec abortiri. **Et** in parma vxore nicolai fornasij quae erat et ipsa praegnas mense. 4. quod passa pleuresim veram satis difficilem tamen liberata fuit et gestauit puerum usque ad perfectionem.

maxima
laboriosa sit
maxima
negatione

maxima
laboriosa sit
maxima
negatione

maxima

Ad tertio q̄ mulier pregnans debilioꝛe h̄z vir-
tute non pregnate. ⁊ fetus tenellus adhuc nec for-
tes alteratiōes. nec abstinētia a cibo pōt pati. egri-
tudo at̄ plurimū alterādo ⁊ fetū resoluēdo ⁊ pau-
cificāda suū nutrimentum ⁊ ipsum incōueniēs red-
dendo. ⁊ agitādo fetum aut interficit aut ad abor-
sum deducit. Mater ē̄t maius piculū facit q̄ si
nō. esset p̄gnas. ⁊ qz aborsus ipse ad quē parit tal'
egritudo ē̄ piculosus. ⁊ qz m̄ minus pōt molesti-
as egritudinis tollerare. Accidit ē̄t q̄ i p̄batione
p̄clusionis dictū ē̄ q̄ diēta qualiscūqz ordinet. aut
est piculosa fetui. aut m̄i ⁊ hoc collige 2i. tertij tra-
ctatu. p̄mo de signis ip̄regnatiōis cū dixit. ⁊ simili-
ter ē̄ dispō cui ex magno accidit febris acuta. In
sicut enī fetū ex hoc qd̄ facit possidere de malicia
p̄plonis. cū ipse sit debilis nō tollerās illud. ⁊ ex
hoc q̄ nutrimentū cuius corrupit ex pte p̄plonis
eius. ⁊ ex hoc q̄ cū m̄ debilitat nō nutrit fetus. ⁊
cū nutritur debilitat ipsa. Ultimo nō acutam
egritudinē supueniētē p̄gnati esse signum ⁊ cām
mortis. aut fetus. aut m̄i. aut vtriusqz quod veri-
ficatur vt in pluribus nō semp frequētius. tñ con-
tingit inde mori fetum qñ aut mulier est partui vi-
cina multotiens matrem piclitari vt dicā illo affo.
55° huius quecūqz in vtero habentes ⁊c.

Quod hic dixit ex necessi-

tate. **Ha.** in p̄mēto affo^m solum v̄sificat p̄ cām ot. q̄
necesse ē̄ cōsequi ad ea que dicuntur in p̄mēto il-
lud qd̄ dixit p̄po. et hoc declarat. qz egritudo acu-
ta. aut est cū febre. ⁊ tūc necesse ē̄ se. esse p̄tinuam
⁊ calidissimā. qz hec ē̄ nā acute egritudis. Et tūc
sequit q̄ si ē̄ acuta egritudo cū febre q̄ est mortal'
duobus modis vnus ē̄ ex essentia febris. q̄ certū ē̄
fetum mortificari. qz est valde intēsus calor. 2° est
cū cibis. i. p̄pter regimē cibi. aut qz necesse est atte-
nuare cibū matri febrē h̄iti. ⁊ supple mori fetus
aut p̄pter respectū ad fetus quē volumus saluari
⁊ tenere multū cibū damus facimus piclitari ma-
trem qz inde augetur febris. ⁊ tñ sequit̄ postea vt
fetus pareat. Si aut sit acuta egritudo sine febre
sicut epilēsia appoplexia thetanus ⁊ similes certe
vt mortalis qz m̄ grauitatē morbi ⁊ fetus simul
nō poterit ferre ⁊ tu vide q̄ epilēsia d̄ hic morbi
acutus ⁊ hoc quātū ad vnū paroxisimū faciendū
forte enī inter medio tēpor̄ nō sunt egri. **Ad**
fo q̄ appoplexia p̄ quāto tollit aiales operatiōes
anhelitum vt supra hitum ē̄. Ablato anhelitu mo-
ritur mater. vñ si fetus nō sit p̄pletus mori p̄ter
fetus. Si aut fetus ē̄ cōpletus cōtingit q̄ ex secta
matre viuat qz aliquātū viuit post matris mortem
ex hac cā nō obstāte q̄ remota euentatione mater
ni caloris calor pueri i vtero nō debite euētes ⁊c.

Alieri sanguinez

Ad menstrua superueniētia mulieri vomē-
ti sanguinē soluit. i. curāt vomitū sāgui-
nis. p̄bat qz per mēstrua diuertit ⁊ euacuat mā
vomitū sanguinis. **Conclusio** vera p̄na cū ante

patent ⁊ cā v̄sificans affo^m qz cū vomitus fiat per
motū sanguis versus superius fluxus autem mē-
struorum per motum ad inferiora. tunc hic tanq̄
ad contrarias s̄sistit p̄imum.

Cum sanguis

Ha. p̄mo affo-
rismū v̄sificat per
cām. ⁊ p̄z. 2. vbi. **Oporet** aut. **Docet** medicū
cogitare artificialiter mutare naturā que ad inferio-
ra mittendo s̄sistit superiorem motum ⁊c.

Alieri menstruis

Con-
clusio
m̄ **Passo.** ē̄ tal'. Bonū est sanguinē fluere d̄ na-
ribus mulieri in qua deficiunt mēstrua
s. p̄ternāliti. p̄bat per talē fluxū sanguis euacuat
mā retēta p̄ternāliti q̄ posset morbos causare vt
causat. **g** ⁊c. **Assumptū** p̄z qz sanguis retētus ho-
ra mēstruoz est mā huius. ⁊ ill e fluxus sanguinis
nariū euacuat. **Ad** tñ q̄ si intelligit vbi mēstrua
retinent p̄ternāliti. ⁊ hoc v̄sificari nō solū qñ mē-
strua sūt ex toto retēta. s̄z qñ valde p̄ternāliti dimi-
nuta ⁊ hoc nō p̄pter defectū sanguis in quāto. ⁊
verificatur non soluz de fluxu narium s̄z emoroy-
dalī. nec propter commixtionem flegmatis crudī
cuz eo. sed hunc pro exemplo posuit ⁊ ex causa di-
cenda in cōmento.

Hoc autem certum.

Sal. in
p̄mēto
p̄mo ponit verificatōnē affo. 2° r̄idet tacito dubio
3° alteri. vbi 2° loco aut. vbi 3° **Quoz** aut. **De** p̄ma
dicit qz qz fluere sāguinē ē̄ bonū. tō ex hoc habem⁹
certū signū q̄ rectificari sanguinē mēstruū ē̄ ma-
lū. sed si menstrua deficiant iuuat fluxus sanguis
ex alio loco ⁊ p̄ nares vt emoroydas. qz hoc tollit
nocumentum qd̄ facit retētio mēstruoz. **Dicit** d̄
2° pte q̄ q̄uis multa sint loca p̄ que fluxus sāgui-
nis iuuat retentis mēstruis. tñ ipse minus picu-
losuz nominauit. ⁊ in alijs locis q̄uis sint piculo-
sa. in fluxu tñ quedā magis. ⁊ quedā minus. Et tu
nota hunc locum q̄ minus periculosus fluxus sā-
guinis excepto fluxu mēstruorum est p̄ nares ⁊
raro alibi. **De** tertia dicit q̄ si etiam in locis alibi
a naribus sit non periculosus in fluxu sanguinis
tamen non fuit p̄po. falsus indiciente dicens de
fluxu per nares ⁊ maxime qz ipse consuevit vnuz
ponere ⁊ multa notare. vnde cōceditur q̄ si fluat
p̄ emoroydas est bonum q̄uis ga. reticuit.

Alieri in utero

Conclu-
sio ē̄. **Adul-**
tus fluxus ventris est piculosus ab abor-
sum i muliere pregnate. ⁊ p̄z per ea que
dicta sunt particula. 4. affo. 2°. **In** hoc loco.
Cōmētū vtriusqz translationis clarum est.

Alieri que a matrice

Con-
clusio talis est. Sternutatio super-
ueniens mulieri suffocationem matris-
cis patienti. aut difficulter parienti est bonum.
probat̄ conclusio per sternutationem est apta
remoueri causa suffocationis matricis ⁊ fetus

33

37

37

39

35

nota tñ nō esse
sternutationē
capio nisi crasse
nō ḡficiunt ne a
ma ḡis noccat ut
ca. de suffocatio ne

appellat ad ex g̃ ꝛc. ꝛia cũ aſcedēte patebit i nōſt.
 Circa affo^m nō p̄mo duas eē diſpōnes i qb^o h
 ypo. laudat ſternutationē vna ē ſuffocatio m̄ricis
 Alia ē difficultas ptus. p̄mo g̃ declarabit d̄ mole
 ſtatōe ſiue ſuffocatiōe m̄ricis. poſt d̄ ptus difficultate
 Nō g̃ q̄ lz matricis moleſtatio poſſit dici oīs p̄
 ternām diſpō matricē moleſtās aut i matrice exiſ
 moleſtās totū. tñ hic ſumit p̄ pticulari diſpōne q̄
 d̄ ſuffocatio m̄ricis. ſ. cũ ex mala diſpōne matricis
 auferi anhelitus mulieri aut q̄ auferi ſicut i vere
 ſuffocatiōe de qb^o ſupra dictū ē illo affo^o. Si a febre
 hito ſuffocatiōe repēte ꝛc. Et ſm quosdā matricis
 ſuffocatio ē illa anhelitus ablatio pp̄ dictā cāz ſz
 alios at ē illa matricis mala diſpō ꝛnōndo q̄ ab
 ea anhelitus auferi aut multū ipeſit. v̄m tñ auic.
 p̄ma tertij vult q̄ p̄focatio m̄ricis ē ſpēs epileſie
 cũ ſic dixit. Eſt qdā modus epileſie cōpoſitus ex
 ſincopi qm̄ forſitā medici ex̄bunt de capitulo epi
 lēſie. v̄m i ipſo ē. ꝛ ē ſpēs ei^o. ꝛ pp̄ ip̄z noīat p̄foca^o
 matricis. ꝛ ē q̄ q̄nqz accidit mulieri: vt ei^o mēſtrua
 retineat: nō i ſua hora ꝛ ſm hoc p̄foca^o m̄ricis nec
 eēt mala diſpō m̄ricis nec anhelit^o p̄uatio ſz mala
 diſpō cerebri p̄dēt a mala diſpōne m̄ricis. ꝛ aqua
 p̄det p̄uatio v̄l quaſi anhelitus. Tu g̃ itellige q̄ i
 p̄focatiōe m̄ricis ꝛiſg̃ſ plura. primū ē mala ma
 tricis diſpō. ſm mala diſpō in cerebro q̄ ē epileſia
 3^a mala diſpoſitio i corde q̄ ē cā ſincopis. v̄n auic.
 dixit q̄ hic modus epileſie ē p̄mixt^o cũ ſincopi. 4^m
 ē anhelit^o p̄uatio ei^o totalis aut valde multa mīno
 ratō. ꝛ epileſia ꝛ p̄uatio anhelit^o ꝛ mala matricis
 diſpō. q̄lz eaz q̄nqz analogice d̄ p̄focatio matricis
 Et ego nō inuenio q̄ auic. vocz p̄focatiōne matri
 cis illū anhelitus defectū ſz egritudinē. v̄n. 2i. ter
 tij ca^o p̄po dixit de ea hec egritudo ē ſimilis epile
 ſie ꝛ ſincopi. Et i eodē ca^o poſt mediū ca^o dicit et
 qm̄ hec egritudo ē fortior ſincopi pura. tō aſcedit
 eā ſincopis. ſicut debilius aſcedit fortius. Qui
 g̃ dicit hāc diſpōne q̄ ē p̄focatio m̄ricis eē accūs
 ꝛ nō egritudinē nō ſecūtur auic. q̄ eā dixit egritu
 dinē. Sz ga. q̄ hic v̄l itelligere ablationē anhelit^o
 pp̄ m̄ricis paſſionē ꝛ aliebat^o 9° theorice ca^o d̄ h.
 Nō 2° q̄ cā i p̄focatiōe matricis ē mā mala in
 matrice ꝛgregata. aut in uenis ei^o aut i vallis ſper
 matis. aut i qbusdā iſtoꝝ locoꝝ aut i oibus ibi p̄te
 ta. ꝛ p̄hibita egredi. ꝛ h mā ꝛgregat aut pp̄ reten
 tionē mēſtruoꝝ p̄ternālē aut pp̄ retētiōne mē ſper
 matice mote ad teſticulos mulieris ꝛ nō expulſe.
 ꝛ ſm qd̄ innuit. Serapio. 5° breuiarij magis acci
 dit mulieribus ex retētiōe ſp̄matis q̄ ex retētiōne
 mēſtrui p̄mo v̄l ip̄i q̄ nō accidit niſi a ſp̄mate retē
 to. Et ponit ſignū ſub hijs v̄bis. v̄m tñ ego vidi eā
 ſz plurimū accidere viduis q̄uis nō abſciſa eēt
 eaz mēſtrua ꝛ nō vidi eā accidē virū h̄ntib^o q̄uis
 abſciſa eſſent mēſtrua eaz ſi g̃t i g̃t nobis hoc qd̄
 euētus ei^o ē ab abſciſione ſp̄mat. p̄pe. h. Serapio
 Sed ego q̄uis ſerapio dicat ſe nō vidiſſe credo ex
 ei^o dictis q̄ pluries accidit ex retētiōe ſp̄matis. et
 pax ex retētiōe mēſtrui. ꝛ hoc qz oēs alij auctores
 vt raiſ i diuiſionibus ꝛ auic. loco allegato ꝛ alij

quos vidi dicit hoc accidere q̄nqz pp̄ mēſtrui re
 tētiōne. Nō tertio q̄ mēſtrua ꝛ ſp̄ma retēta nō
 cauſant p̄focatiōne niſi cōicato cordi nocuīto. ꝛ
 cerebro p̄ ſumū venenofuz ad illa mēbra aſcendē
 tē. v̄n ſi ſiſt epileſia ꝛ ſincopis vt auic. vult vel aliq̄
 ſimile vt dicāt alij. ꝛ tō i hora p̄focatiōis ē egritu
 do i matrice. qz a p̄a pp̄ qd̄ matrix ſp̄matur aut re
 pletio eius ſiue ſm venas totius matricis ſiue ſz
 venas ptis vnus v̄n ſequit p̄ctio aut extenſio aut
 ad ſurſuz aut ad aliq̄d lateꝝ. ꝛ iſtius cā ꝛiſta eſt
 mā que eſt in matrice. Alia aut eſt egritudo i cor
 de ꝛ cerebro a ſumo malo venenofuz ꝛ facit egritu
 dinem cōplexionalē ꝛ q̄nqz ꝛpōnalē p̄ ꝛctiōne al
 terius eozū vel amboꝝ ꝛ has cordis ꝛ cerebri egrit
 tudines ſequitur ablatio anhelitus aut illa pluri
 ma mīnoratio. pp̄le autem ſm modum auic. p̄fo
 catio d̄ de egritudine cerebri cōnotādo q̄ habeat
 cōiunctam ſincopim ꝛ illā matricis malā diſpoſi
 tionem. Nō quarto quecunqz mā que eſt ſub
 forma cāe aūtis nō diu durat egritudo qz vapor q̄
 eleuatus fuerat etiā eſt cā cōiuncta cito reſoluē
 ꝛ ita cā cōiuncta remota non remanet amplius
 egritudo. qz iſta egritudo eſt ſiens ꝛ a cā depēdēs
 ꝛ ideo cauſe per quas remouetur aut euacuatur
 mā a matrice aut a cerebro ꝛ corde ſunt cauſe cu
 ratiue huius morbi. Nō quinto q̄ ſternutatio
 cum ſit vehemens motus cui in excutiendo ſer
 re totum corpus cōmunicat. v̄nde ſingultum ſol
 uit excutiendo cerebrum ꝛ cor ꝛ matriceꝝ facit iu
 uamenta plura. Primo enī malum ſumum a cor
 de excutit ꝛ cerebro. ſecundo qz virtus obſeſſa ab
 illo venenofuz ſumo erat quaſi ſopita excitatur in
 forti motu. ꝛ propter forte ſenſibile applicatum.
 Tertio etiā a matrice excutit humores adherētes
 cuius ſignum eſt q̄ ſecundinas exprimi facit. Et
 quibus p̄z cā verificās afforifmum quātū ad mo
 leſtationem matricis. Nā ſternutatio eſt cā cura
 tiua. ꝛ loquitur ypo. ita de ſternutatione euenien
 te ab iſtrinſeco. ſicut ab extrinſeco per appropi
 mata naribus. Bubiū tamē videtur quomo
 do propter malos humores in matrice ꝛ contrac
 tionem eius ſequatur cerebri leſio. cuz tamen ma
 trix non ſit notabiliter cerebro alligata. qz ip̄a nō
 multos habz neruos ꝛ membra capiti cōmunicā
 tia que videntur neruoſa eſſe. Reſpondēt aliqui
 negādo conſequentiā. Nā licet pua ſit colligātia
 tamen ex maligna materia poteſt nocumentuz cō
 municari toti non ſolum capiti vt p̄z in puncturis
 venenofis in quocunqz membro factis. Dicunt et
 aliquā eſſe colligātia propter neruos. Sed iudic
 io meo non reſpondent ad intentum. Querit
 tur enim quare ex mala diſpoſitione matricis ma
 gis cōmunicat cerebrum ꝛ caput q̄ alterius mē
 bri habentis plus de neruis. v̄nde in teſtina magis
 neruoſa exiſtentia non ita cōmunicant capiti. Se
 cūdo Itē qz ex mala mā in matrice magis cōical
 aūriozū p̄ti capitis q̄ poſteriori vt p̄z a cōmētatoꝝ
 ſexti epileſie ꝛmēto p̄mo ſup pte illa. ꝛ ſz bregma
 dolores. videtur enim q̄ ſi propter colligantiam

cōicat q̄ maxime cōicat p̄ti cui magis colligat et ista ē posterior aqua oriunt̄ nerui sui. dicēdū ḡ aliū s̄z p̄mētatorē libri sexti ep̄lēsie p̄mēto 1°. q̄ matrix pp̄ plurimas venas et artarias apta ē mala exīte ī ea mā cōicare sumū capiti et vaporē p̄ venas ascē dētē. et iō ī oī repletōe ei⁹ venarū nōbili q̄i semper aliq̄d nocumētū capiti cōicat. aīriori at̄ p̄ti magis q̄ ad illas magis ē nālīs vaporū d̄riua° cū sint ibi plures p̄missure et cranēsi porosi⁹ et subtili⁹. et q̄z ibi sūt plures pellicule p̄ quas dura mī alligat̄ craneo magis sentit̄ nocumētū et tu vide p̄mētū illd̄.

Secūdū dubiū q̄i ī q̄busdā matricū nocumētū sit sincopis ī q̄busdā spasmi. In q̄busdā anhelit⁹ ablatio. v̄r̄ enī ex mā p̄tēta ī vna mēbro cōicari debere nocumēta ei⁹dē nō diuersis. et nocumēta cōicata eē et vitas dubij p̄stat expto ī arte Sa. sexto ī terioz ca° 4°. S̄z hic assignat ga. loco allegato satis cōez cāz. et ē diuersitas materiei faciētis passio nē q̄ ē magis apta ledere vñū mēbrū q̄z reliquoz et pōt eē diuersitas aptitudinis mēbroz ad paciēdū. vñ p̄ ga. vult ex frigida valde corpus fieri frigidū. et pulsū et anhelitū deficere ex melācolia trīstitiā ex corosua spasmū. Tertio dubitat̄ vtruz ī p̄focatiōe matricis anhelitus p̄uef̄ q̄z matrix ex tēdit̄ ita vt cōprimat̄ dyafragma. Ad p̄tē affir/ matiuā ē atiquoz opio nārata a ga. 6° īterioz ca° 4° cū dixit q̄dā dicit̄ q̄ vulua pp̄ desiderū hūmē cratiōis circa viscera mouet. Ad si p̄ corp⁹ mouetur icidēs sup̄ dyafragma p̄hibet anhelitū. et pōt argui q̄ ī suffocatiōe matrix surūz trahit̄ vt p̄z ex aliebate nono theozice. et q̄z auic. dicit̄ q̄ sentiunt̄ aliq̄d ascendere a pectine s̄z hoc nō v̄r̄ necessariū nisi pp̄ cōpressionē dyafragmā ḡ et. In p̄riū est ga. 11° statiz allegato dū dixit. q̄z q̄uis vulua sup̄ ascēdat p̄z tū salire. v̄r̄ nō. n. mō vsq̄ ad stomachū quāto min⁹ ad dyafragma. Pro dubio puto p̄ mo q̄ ad causandā p̄focatiōē matricis nō oīz ma trice cōprimere dyafragma. p̄z q̄z stat malā mā m vaporosā cōicari capiti. vñ p̄uabit̄ q̄i anhelit⁹ ab q̄z matricis eleuatiōe vsq̄ ad dyafragma. P̄u to 2° q̄ cōp̄ssio qua faceret matrix ad dyafragma nō sit sufficiēs cā p̄focatiōis. et hoc vult exp̄sse ga. loco allegato p̄ hāc enī cōpressionē. et si anhelitus q̄dāmō īpediri posset. tñ sincopis et spasm⁹ et stu por ī māibus et pedib⁹ q̄ p̄comitatur p̄focatiōez nō sequerēt̄. sicut nec seq̄ p̄pressionē dyafragma tis a pharmaco nimis repleto. Tertio tñ dico q̄ ī plurib⁹ p̄gnātib⁹ vsq̄ ad cartilaginē sup̄ os sto maci. s. vsq̄ ad pomū grauātū plures fetus senti et cū illo vidī q̄nq̄ p̄focari q̄nq̄ nō. Et hoc pluri es sum exptus. q̄d ḡ dixit ga. in libello de anotho/ mia matricis ca° de magnitudine ei⁹ q̄ matrix s̄z sup̄iorē p̄tē sui p̄pe vmbilicū ē intelligit̄ illa q̄ cō moderate se h̄z vt p̄z ī l̄ra. et ita puto intelligēdum sexto īterioz ca° allegato. Dubitat̄ 4° quare nō sit p̄focatio matricis ī tēpore p̄gnationis vlti mis p̄pe mēsisbus cū tūc sint plura mēstrua et cor rupta retēta. et similit̄ tēpore partus cū tūc sit illo rū plurima cōmotio. et ita nō sit ibi fetus presentia

hic d̄r̄ q̄ mēstrua dū fet⁹ ē ī m̄re regulāf̄ et pro hibēt a putrefactiōe mala. et ī hora part⁹ motus et exp̄ssio vñdīq̄ sūt ad īferiora. vñ p̄hibet̄ humorū ascen° ad sup̄iora. Tertio nō q̄ nō semp̄ puenit̄ ex tali mā ad integrā p̄focatiōē. s̄z plurimum ad hoz accētū p̄ticipatiōē vt anhelit⁹ difficultatē et p̄ctōes aīietates et getudis et aliēatōes et mollitiē q̄nq̄ lateris vni⁹. ac si eēt palitica et curat̄ cura p̄/ focatiōis. S̄z de difficultate gnādi p̄z p̄mo q̄ nō itellexit̄ difficultatē p̄cipiēdi. nā stranutatio pot̄ īpedit̄ p̄ceptū q̄z adiuuaret s̄z p̄ gnār̄ itelligit̄ pare

Ad fo h° nom̄ p̄t⁹ q̄nq̄ īportat̄ tñ exitū embrio nis a matrice plurimū tñ īportat̄ exitū fetus et mū dificationē p̄ matricē a sup̄fluitatib⁹ retētis tēpore p̄gnationis pp̄ fetū. vñ auic. 21. terij tertio ca° de dispōnibus. Enixē dixit p̄tus nō extēdit̄ ī mascul̄ vltra tres et ī feminis vltra. 4. dies et plus p̄z nō ī tendit̄ nisi mō dicto. hic aut̄ loq̄ de p̄tu mō p̄mo. Ad tertio q̄ cāe difficultatis partus sūt plures vt p̄z 21. terij ca° de difficultate partus. Sunt. n. ex p̄te matrix stricte debil̄ in suete nimis sensibilis ī paciētis timide multe ad pariēdū et stricturnā ossi um pectinis aut ex p̄te fet⁹ debilis. aut mortui. aut male figure. aut ī magnitudine. aut mō mēbrozū peccātis. aut ex p̄te matricis. q̄z ap̄a v̄l vlcera. aut aliā egritudinē paciētis. aut stricturnā oris. aut ni/ miā puitatē. aut ex p̄te secūdie. q̄z sit minis mollis vt nimis cito frāgatur et aqua egrediat̄. aut ex p̄te egritudinis mēbrozū magnoz. sicut ītestinoz ve sice et musculoꝝ vētris. aut pp̄ cās p̄missuas sicut v̄bigra vētus septētrionalis spissans aut frigus cō gelās aut calor dissoluēs. aut accēs ai. et similia si cut multū olfacē aromata q̄d facit matricē ad su/ p̄iora leuari. Ad p̄stat̄ q̄z nō ī oībus istis sternu tatio pueniat̄ tñ q̄z ī ipsa sit fortis p̄cussio versus īferiora. iō ī plurimis ē iuuatiua. q̄z conatus mem broz ad pellēdū īferius additus facit vt facilius egrediat̄ cū faciat ei⁹ īferiores meatus magis di/ latari. et sic p̄z secūdā p̄tē v̄ficari vt ī plurib⁹. et nō q̄ nō ī qualz hora difficultat̄ p̄tus p̄fert̄ sternu tatio s̄z q̄n̄ īcipit̄ ap̄iri os m̄ricis et hūiditates effun di īcipiūt. vt p̄z ex auic. ca°. de regimine etus ī qua p̄tus sit difficilis. 21. terij et.

Hunc afforismum obscu

rat. Sa. ī p̄mēto facit quatuor. p̄mo dādo cām ob scuritat̄ affo. ponit̄ vñā falsā op̄inōē. 2° aliā cū sua īprobatiōe. 3° īprobat̄ p̄mā expositionē. 4° po nit̄ expōnē verā assignādo cāz. ibi 2°. Alij itelligūt ibi 3°. Qui v̄o. tbi 4°. Ablatio enī. De p̄ma dicit̄ q̄ hūc affo. facit obscurū h° vocabulū molestia m̄ri cis vñ alīqui putāt̄ p̄po. intelligere oēz molestatio nē matricis et nō solū illud accēs q̄d vocat̄ mole statio matricis. q̄d accidens aī ablatio anhelitus vt patuit quarta particulacōmento. 33. De 2° p̄te dicit̄ q̄ alij p̄ matricē itelligūt̄ secūdinā. et est cā q̄z secūdia cōicat̄ noīe greco cū matrice. s̄z isti 2° errant̄ p̄mo q̄z de secūdina parū aī dixerat. et iō si oīz q̄ repetat̄. fo q̄z nō oīz q̄z sibi cōicat̄ ī noīe ma

trix et secundina quod pro hoc quod quicunque loquitur de egritudinibus matricis intelligamus de secundina. In parte 3^a dicit quod primi manifeste errauerunt dicentes intelligi omnem passionem matricis. et ratio quod manifestum est quod in flegmone quod est aqua calida. et in sclerosi quod est aqua frigidum in matrice sternutatio non est bona sed mala. De 4^a parte dicit quod intelligendum est de profocatione matricis quod ablatio anhelitus. proculdubio iuuatur per sternutationem quod non est quasi sopita vel mortua et congelata et per sternutationem quasi euigilatur et excitatur. et per motum forte sternutationis magna necesse est quasi quod expellat quod dicit plenius in libro quem fecit de demonstratio. unde sternutatio in singultu valet. quod ex impetu commotionis frequenter ptus et secundina que non de vulua egrediebatur emittuntur et sic per quod valet difficulter generati quod erat 2^a pars conclusionis affo!

36

Alieri menstrua

2c. Conclusio h

m est menstrua facta in muliere semper sine ordine in tempore et sine colore significat mulierem indigere purgatione. probatur hoc significat abundantiam aliorum humorum a sanguine in ventis tantum quod sine purgatione non sicut bene regulare et ad bonum deducere. ergo significat indigentiam purgationis. prima est clara et assumptum in nobilibus declarabit. Non primo quod menstrua fieri sine ordine in tempore intelligit quod inter unam et aliam menstruationem non interuenit tempus equale aut quasi vel etiam si non interuenit mensura temporis quod debet esse mulieris naturalis de qua mensura dixi supra aut si in sua duratio permutetur a mensura consueta. Exemplum primum si inter primam et secundam menstruationem sunt 24 dies. In secundam et tertiam 28. et sic proportionabiliter. Ex 2° ut si semper iter unam menstruationem interessent solus 10 dies. hec non est minor mensura naturalis. Ex 3° tertium ut si prius duraret 5 diebus postea duraret 8. et quomodo 13 modo dicimus menstrua fieri diuersa ab ordine. aut non secundum se. id est non secundum ordinem et mensuram in tempore naturalem. Secundo non ut predicat quod secundum varietatem generis sanguinis ultra mensuram requisitam per conseruationem individuam aut paucitatem resolutionis. aut fortitudinis virtutis expulsiue venarum aut acuitate aut subtilitate sanguinis aut debilitatis contentiue. aut tarditate alterationis sanguinis menstrui deducta particulari matricis disponere variat ordo interpollationis fluxus sanguinis menstrui et mensura temporis inter unam menstruationem et aliam. 13 etiam hoc fieri potest a causa primitiua sicut constellation vel motus nimius vel suppositio medicinarum puocantis vel prohibentis fluxum menstruorum et similia. et ideo quod non seruat naturalis modus consuetus in fluendo deducta causa primitiua et non particulari disponere in matrice vix esse potest hec variatio quare expectato in sanguine quod peccatum est per mixtionem aliorum cum eo si non fuerit debitus ordo. Tertio non quod mixtio malorum humorum cum sanguine non soluar variat ordinem quo ad mensuram temporis inter unam menstruationem et aliam exiunt. 13 quo ad tempus durationis fluxus menstruorum. quod facit quicquid pluri quicquid pauciori tempore durare. et quo ad quantitatem. quod quicquid maior sanguinis quantitas in una purgatione menstruali quam in alia. et hoc valde nobiliter Hippocrates. tamen solum mutationem temporis vix intellexisse. ut patet ex Galieno in commento forte vult quod per hoc intelligamus mutationem in tempore. Quarto non quod menstrua esse sine colore non intelligitur quod sint menstrua multum habentia colore. 13 quod non habeant colore naturalem menstruorum mulieris illius. verbi gratia quod sint aut magis citrina aut nigra aut magis viridia aut magis subalbida quam debent esse in illa muliere. Non quinto quod causa mutationis talis coloris 13 posset esse sanguis in sua suba variata complexio. tamen quasi semper et per mixtionem humoris cum sanguine tale colore habet vario modo ab eo quod fluuit misceri. et ideo si prior modus erat naturalis. hoc secundum significat preternaturalem abundantiam talis humoris in sanguine. Nota sexto quod permutatio in tempore. aut in colore intelligit respectu coloris naturalis illi mulieri. cuiusmodi sunt menstrua. nam non omni mulieri naturalis color menstruorum est similis omnino 13 quarundam est rubicundior quarundam citrinior. et sic de alijs. et medicus debet habere respectum ad colore illi muliere naturali. Ex istis patet modificatio affo! quod menstrua facta in non debito tempore quod non sunt a causa primitiua nec per particulari matricis disponere et similia sine colore naturali quasi semper sunt per abundantiam preternaturalem humoris alterius a sanguine multum exire in corpore. talis aut abundantiam indiget euacuari cum pharmaco purgante tale humorum. aut vomitu. aut secessu cum humorum alteri a sanguine debet purgatio secundum exigentiam humoris. et quod accelerat mixtio aquosa vel acuta et secundum varios colores variis humorum significat debere purgari. Contingit autem retineri in lactate et non lactate per quosdam menses post partum et in pregnante 13 iste retentiones sunt naturales et de istis non intendit Hippocrates. Contingit quicquid ex nimia dissolutione ut in longis febribus retineri per sanguinis paucitatem. aut non venire secundum consuetam et naturalem interpollationem et hoc est raro et tunc nisi malus humor sit permixtus non sunt absque colore. contingit et frequenter fluere per sanguinis abundantiam. aut mutationem regiminis aut per nimiam quietem aut quod menses aliquod mulieri fuit absentem et si solum in quanto peccaret sanguis non oportet fieri flatumia. et ideo quod antiqui per purgationem intelligunt vix omnem euacuationem. Ego autem quod video Hippocrates. duo coniungere quorum unum est non venire secundum tempus debetum reliquum est absque colore. ex istis duobus coniunctis indigemus purgatione. ideo nomen purgationis sumptimus prope. et si quis quod sunt debita tempora fluendi dictum est in illo affo. et 2° huius particule. s. Adulterbia. Si vero quare quod est debitus color menstruorum dicitur ab aristotele 9° de animalibus et ab alicuius. similiter quod debet esse sicut sanguis arietis nouit decollati. quod partem albiorem sanguine qui per flatumia mulieris euacuaretur quod in tempore in quo retinetur permutatur et est ycorus.

Hunc afforismum multis

Haec in commento primo ponit aliam litteram et exponit eam ampliando. 2° exponit litteram ut iacet modo. 2° per incipit ibi. Si autem in libro. De prima parte dicit tria prima est quod hunc

hunc affo^m i qbusdā libris inuenit. Ad menstrua si sint dña et nō fm tēpus veniētia purgatiōe indige re significat. Et pstat q h lra itelligit q deficient in tēpore i quo debēt venire. Et iō expō galli ad b° solū vadit in ista pte. 2° dicit q hec diuersitas pōt itelligi in tēpore veniēdi qz nō i suo tēpore veniāt et de istis ē vñ q mundificādi ē corpus ab illa mā q phibet mēstrua venire. 3° dicit q nō sola purgatio ē faciēda s; ē ordināda diēta. i. attenuante q dicit se ostēdisse i pmo libro de mēstruis. et cū hac ē necessaria calefactio aromatica. i. ex aromatis tā aff^m qz suppositū p varios modos assumptionuz et suppositionū. et ē vtile calamētū quo pfueuit vti in mēstruis puocādis. Et rō ē qz in hac dīspōne habemus duas itentiones quaz vna ē sanguinez subtiliare mundificādo ipsum de grossis hūorb° alia ē apire venas veniētes ad matrīcē que dñ hic vulua. Si aut. In hac fa pte vīscat lram cōit inuentā et suprapositā et diuidit i duas. pmo verifi cat p̄mum inclusuz in affo°. i. q mēstrua sine colo re significāt indigentiam purgatiōis. 2° fam quia scā non fm se significāt indigētia purgatiōis. ibi 2°. Quod vero. In pma dicit q si i libro inueniat sine colore itelligit diuersoz colorū a nālī. et certū est qñ ita inuenit corpa debet medicari. i. farmaco purgari. s; colores mēstruoz nō solū mutat ex sta tūis humoribus. s; colericis et melācolicis. Et iō vñ q fm hūoris peccātis exigētia. faciēda ē purgatio et subdit qd ypo. i. libro de colore mulierū mon strauit quō itelligamus quales sunt humores corpi dñantes. et h p̄cipit mundificari p̄dictas mu lieres cū farmacia vomitu. Et hoc v̄buz galli facit me sumere purgationē in expōne affo°. p euōne cū farmaco. Qd vero. Declarat fam ptē dñ. q il lud qd dixit et nō fm se semp scā purgatiōe indige re p̄sonat nostre expōni de sine colore dicto ac si ambo p̄iungerem mulierū si menstrua sint sine co lore et nō fm se semp facta significāt indigere pur gatiōe. Et rō ē qz qñ malī huores dñant i corpb° nō solū sunt cā malī coloris et mutatiōis ei°. s; et corrupūt interpolatū tēporis manatiōes. qz si hu mores sint grossiores debito sūt i cursu tardiores si vero subtiliores sunt velociores ergo etc.

Alieri in utero

et. Conclu sio est ista.

M Gracilitas mamillarū subito scā i mulie re pregnāte significat abortuz. p̄bat h° significat defectū nutrīnti fetus q̄ etc. p̄ha cuz añ cedēte declarabūtur i nōtis. P̄mo q nō q ma milla ē mēbrū organicū ex cute venis neruis arta rijs et carne mollī spongiosa cōpositū ad lac gene rādū vel cor tegēdū p̄ncipaliter a nā institutū. et isto mō et in v̄ris possumus dicere esse mamillas. auic. aut qz solas muliebres. xij. tertij mamillas vo care voluit. iō descripsit eas p hoc solū q sunt mē bra ad lac generādū finalit ordinata. Ad scdo q mamille et matrīx i muliere cōitatē magnā hñt p̄cipue pp venas et artarias q a ptibus supioribus orze sanguinē ad matrīcē deferūt et eō reflectūtur

et i mamillas ingrediunt a matrīce sursum vsqz ad eas plongate. In qbus venis ē hoc singulare q sole hñtes originē supra dyafragma descēdūt infra et sole euntes ad mamillas de locis orze infra dya fragma ascēdūt supra dyafragma vt dicit ga. xiiij. de vtilitate p̄ticulariū ca° octauo. Quidā aut ad dūt tertiā societate p riuos. vñ assumūt cāz q ma trīx p̄mouet ad venerea. qñ muliez mamille tāgūt tur vt nōt exptentia et n̄. xxi. tertij ca°. de cura steri litat. S; ego nō legi ab aliquo auctore spālē col ligatiā neruoz. Fortassis. n. nō minus cōmouetur cū suis manibus tāgūt virilia aut cū vidēt. s; d p̄ ma colligatiā p̄z p auctores et i anothomia. Ad tertio q sanguis q i tēpore p̄gnatiōis fert ad ma trīcē nō totus trāsit in nutrīntū feti ymo aliq̄ue ptes reseruātur pellende i ptu aliq̄ue trāsmittūt ad mamillas cōuertendo in hac vt dñ p̄ma primā ca° de mēbris. et iō i tēpore p̄gnatiōis plerūqz ma mille maiorē hñt tumorē qz in tēpore quo non la ctant et nō sunt p̄gnātes. et qñqz hñt lac ymo plu rīmū post 4^m mēsez. Ad quarto q gracilitas et diminutio pōt accidere mamillis p̄gnatiū multū mōis et d̄ causis. nā p̄mo si exp̄ma lac i eis existēt et qz i p̄gnāte nō lactate nō multū ē lac. iō ista nō est multū nōbilis. nec de ista itendimus. et qz mul tus fluat sāguis a matrīce et euacuerent p̄nter ve ne mamillarū q sunt magis colligate. tertio qñ ac cidit i matrīce dolor vel ap̄a pp qd sanguis ad ip sam trahat subito a mēbris magis colligatis. aut pp aliō nocumētū. 4° qz deficiat fetū nutrīntū 5° qz maī ieiunat. aut egrotat. s; qñ paulatiz sit d̄ minuto vel gracilitas nō o3 abortire qz stat pau latiz fetū fieri necessitate attrahēdi ex eis et posse durare et stat p resolutionē aliū de factā qz p fetus attractionem detumesceri. Si vero fiat subito non est nisi pp multā attractōne subito factā ad matrī cē. Ad hoc aut ē trib° modis. vnus vt dñ multa subī ta euacuatio sāguis a venis matrīcis. vñ euacuāt vene secūdine et vene fetus p̄ncipales p colligatiā et vene mamillarū hoc addito qz cuz hoc fetus trahit ab illis. et in isto cāu fetū deficiit nutrīntuz intrinsecis. quia sue vene subito sunt multū ina nite. Et iō virtus sua deficiit et agitat. et aut morit aut expellit et ita fit abortus. Secundus est qñ matrīci esset valde forte nocumētū vt ap̄atis. aut doloris. aut vulneris. et in hoc fo casu pstat q plu rīmū abortit. Tertius ē qñ ex alia quacūqz cā fetū subito deficeret nutrīntū vel qz diuerteref sanguis ad aliū locū vel fieret op̄latio subita ve nax ad matrīcē veniētū vñ ppter quecūqz modū multe subite euōntis. et in isto casu etiā debilitatur fetus. quia subito non tantum traheret a mamill q ipse fierent graciles. talem autem subitā fetus debilitationē sequit et agitatio sua et debilitatio p̄ culosa ad mortem eius. vnde sequitur abortus. et ideo quando mamille sunt subito graciles signi ficatur abortus q fuit cōclusio affo°. Et nō q licz ita sit vt plurimū et quasi semper tñ forte i aliquo p̄iungeret p̄ris sicut videmus multoties sāguinez

currere ad matricē. et tñ nō sequitur abortus. Ego enī curavi vxorē neronis florentie q̄ passa fuit fluxuz mēstruoz i maxia quātitate vt quasi sincoparet et fetū nullo mō sentiebat et putabat ipm mortuuz vñ querebat abortire mēse octauo cōpleto. et cū medicinis cordialibus et sanguinē restringentibus. et debito vite regimine restituta est. et tandem cōpleto nono mēse pepit filiu3 qui vixit. Sz tñ circa istā materiā cadūt aliq̄ue dubitationes. p̄ma pp̄ quid mulieres habēt mamillas i pectore. et reliqua aialia hñtia mamillas hñt eas intra costas i ventre. vñ. n. q̄ debēt eē i vētre i muliere. Mā similes sunt cause p̄pter quas debēt eē inferius i muliere et aialibus quadrupedibus filii generātib⁹ qz cā que ponit ab aristotele 4° de partibus aialium est q̄ cremētū aialis est i pte supiori et qz loc⁹ circa vētrē est locus cibi. modo ista sunt ita i mulieribus sicut i alijs aialibus. q̄ ita debent habere mamillas circa vētrē sicut reliqua. Cōfirmat ibi debēt esse mamille ad quē locū breuior est via nutrimenti. sed breuior est ad ptus circa vētrez. q̄ ibi debent esse. Assumptum et p̄tia patient. propterea qz ibi optime sunt vbi maxie supabundat et amplior est nutrimentū supfluitas. sed hoc est prope epar vbi est fons nutrimenti. q̄ ppe epar debent esse. et assumptū est gali septimo de vtilitate piculaz vbi assignās causas quare in muliere sunt mamille i pectore quas posuit et dixit. Et tertio qm̄ supfluitas benigni nutrimenti vbi plurimuz euacuatur.

Secūda dubitatio quare i hoibus maribus mamille sunt etiam possite in pectore cū non habeāt lac generare. videtur. n. q̄ nā nō deberet hoc facē cū nā nihil frustra facit et mamille non generātes lac sunt frustra. Tertia dubitatio quare in quadrupedibus duas mamillas habentibus tñ non inueniuntur nisi raro in marib⁹ mamille vt asinis et bobus et camelis. In quadrupedibus aut multas hñtib⁹ inueniunt etiam in maribus vt pz i cane et catto et porco vt ponit de vtilitate a ga. ca^o vltimo. Quarta dubitatio quare inter quadrupedia duas tñ mamillas hñtia magis i equis aliqñ mares habēt mamillas quā in alijs et veritas huius sumitur. quarto de ptibus aialium ab aristotele. vbi dixit et mares quorūsdā aialiu3 nō hñt. equi vō quādo assimilātur matrib⁹ hñt mamillas. qñ assimilātur patrib⁹ nō hñt. et hoc etiā ga. dicit auctoritate aristotele. septimo de vtilitate capitulo vltimo.

Ad primā dicitur q̄ nā in eligēdo locū generationis mamillaz nō solū itendit ponere vbi min⁹ crescit corpus. sed vbi plus abūdat cibi digesti supfluitas. et qz hic locus est homi familiarissim⁹ et aptissimus ad p̄bēduz nutrimentū infāti. et qz ex mamillis fit cordi magnū iuuamētū in reflectēdo calorem et conseruando cor. sed in quadrupedibus non fuit loci familiaritas i pectore presertim tanta quāta iter costas nec tāta fuit necessitas custodie cordis qz hñt dorsum supra ad custodienduz et tutelā et prohibendum plus extrinsecus occurrētia. Et ex hoc patet solutio ad confirmatiōes et ad se

cundā principalem dubitationē. Ad tertiā dicitur animalia pilotodia mirach vētre hñe nālem magis tenue quo ad musculos vētris et parietes pectoris iuxta vētrē iterum tenues vt possint in pregnatione ex multis satis extendi. Et ideo ad interiorum tutelā etiā i maribus nā fecit mamillas sicut in hoie ad cordis defensionem econtra autē in magnis et monotachis. Ad quartuz vñ q̄ ex teriores ptes eq̄ si passibiliores q̄ aialia aloiz sibi p̄portionabiliū et virtus assimilatiua fetus ad ptes fortior q̄ in alijs monotachis quadrupedibus. Et ideo qñ virtus qua assimilatur fetus matri dominatur facit mamillas non sunt in alijs aut virtus non hoc mō potest imutare. Et ideo ga. dicit loco allegato de oibus q̄ non hñt mares mamillas in quadrupedibus talibus vbi si non seruiunt similitudinē ad ptes Aristotele. in equis p̄parauit et c.

Hic afforismus precedit qd fet⁹ hñ. in cōmēto facit tria. primo ponit intētionē gnālē. 2° verificat affo^m p̄ cām. 3° declarat cām interposita auctoritate ypo. 2° vbi. vulua enī. ibi 3° Sicut ypo. p̄testat. In p̄ma dicit q̄ hic afforismus innuit qd parit fetus de minoratiōe cibi. i. pp̄ defectū sui pp̄ij cibi q̄ ē sanguis quo nutrit. De 2° dicit q̄ q̄ vene sunt cōmixte value et mamillaz. i. matricis et mamillaz de quibus venis dictū est in expōne et qñ sāguis minoratur in venis matricis minoratur etiam in venis mamillarum propter colligātiam et necesse ē tunc macellari. i. fieri macras et graciles. et iō quādo sunt graciles significāt minorationez semper valde notabiles et subitā in cibo fetus. Et ideo necesse est fetum mori aut compelli et ad exeundum et vtroqz modo ē abortus si egrediatur. In tertia pte dicit q̄ accidit sicut ypo. est protestatus in li^o d nā fetus vbi dicit q̄ cum cibo qui cā est augmentādi fetus nouē mensibus exactis non sufficit ad nutrienduz fetum. qz fetus capit nutrimentum. i. dulciorem sanguinem et saporosoz et subtilioz cum iam magno facto non tātus sit qui sufficere possit ad nutriendum recalitrāte fetu et nimium mouente r̄spuntur pellicule quibus ligatus tenebatur et semper sit partus. Idem igitur est facere cum non inuento cibo ante tempus mater cogitur abortire.

Alieri in utero et c. In p̄mā affo. tres conclusiones intendit. secundā ponit ibi. si quis. tertiā ibi. Si vero. Conclusio p̄ma est ista. Gracilitas alterius mamillaruz in muliere pregnāte ex gemellis subito scā significat abortum alterius gemellorum. Conclusio probat sic. Talis gracilitas significat defectuz pro altero gemellorum subito et magnuz. ergo significat illius abortum. consequentia pz ex sententia superioris afforismi et assumptuz declarabitur post. Secūda conclusio est ista. In muliere pregnāte ex gemellis gracilitas subito scā in mamilla dextra signifi

cap. 10

cap. vltimo

cat aborsus fetus maris. pbat sic. qz significat de
fectu nutrimenti in fetu in masculino genere g. zc.

Tertia conclusio est ista. Gracilitas mamille si-
nistre in dicitur significat aborsum femine. pbat
qz significat defectu nutrimenti in fetu femineo.

Circa affo^m no^o primo q^o vltiter dicimus mulierem
pregnatez ex gemellis subito facta significat
aborsum que multos fetus hz simul in vtero siue
fuerit duo siue plures. Ad secundo q^o ca^o gemel-
loru^m est multitudo spermatis i matrice i ptes qua-
ru^m quelz per se sufficit imutadum mam^o generato-
nis. sed ca^o diuisionis est multiplex. Ma^o q^oqz e^o ex
multitudine spermatis. Et ideo q^o supat quantitate
nalez spermatis talis aialis psequetis ad vni^o fetus
gnationez limitatioe vtutis nalis. ps vna sufficiet
mois ad agedu^m indeterminata ptem menstrui vl
me generatis z alia si sit sufficiet z heat mam^o pa-
tamaget in alia. z sepabitur. z p sua vtute mouet
sepato motu ad sine alterius fetus z seruat aliu^m
nisi fuerit impedimtu. Quoz. n. ca^o diuisionis est
densitas cellulaz quaz vna qz appetit nali^m imple-
ri. Et io^o coringit vtraqz cellula attrahere sepate p-
tez sufficiete ad agedu^m p fetus gnone z sepantur
hoc mo^o z snt diuersi fetus. tertia ca^o est diuersitas
motu^m impulsiois spermatis in hora coytus. ita q^o 2°
iniectio no^o coincidit i pma. z experientia notat q^o sp-
ma in coytu vno pluribus impulsioibus ipellitur
4° ca^o est diuersitas motu^m matricis in attrahedo
ca^o titillatioe ex qua accidit q^o ps vna p illos mot^o
diuersos ab alia sepatur z plurimu^m est ita in hoie
q^o q^o no^o colligunt diuerse ptes spermatis i diuersis
cellulis matricis no^o sit coceptio multoz fetu^m. sz
vnius qz vt plurimum spma quod i vice vna emit-
titur non supat quantitate nalem potentem agef-
vel vnus fetus gnatione. Et ideo non sepatur vt
plurimum q^o in vna ptez vel cellula matricis ve-
niunt ptes eius ymo colligunt z constitut vnum
agens totale ad vnus pductione. pot^o th aliq^o fle-
ri gnatio pluriu^m ex pluribus coytibus. z q^o sit su-
p ipregnatio z ex vno coytu cum sperma in vnaz
tatu^m cellula cadit. vnde in hoie sunt visi multi fe-
tus in cisti vna copteti quasi quantitate pollcis vt
narrat aisc. 9°. de aialibus. z aristo. nono de histo-
ris aialium. Et albertus alamanus narrat de ta-
ta multitudine q^o vix adhibet fides. Ex quo pz q^o
in vna cellula z in vno loco q^oqz diuiditur ptes
spermatis no^o solu^m ex varijs impulsioib^o vtri z attra-
ctionibus mulieris vel quantitate supflua cu^m n^o sit
vssimiliter duas varias impulsiones in vno coytu z
spma abundans a nali quantitate in tata pportio-
ne z attractioes mulieris varias esse tot numero
cu^m th tot et plures alij fetus huani viu^m sint in cisti
vna i pu vno. Et io^o aut supcelestis aspectus aut
pmixtio rei exnee sepantes i spmate valde vigozo
se erit aliq^o ca^o talis multitudinis fetu^m. sed illa q^o
sunt ta^o rara sunt p n^o dimitteda. Tercio nota
q^o fetus masculus vt plurimu^m gnatur i dextre pte
matricis z femininus i sinistra z e^o. Et ad dexte-
ra^m pte terminat vena q^o venit ad dextera^m mamilla

ad sinistra^m verovena: q^o ad sinistra^m venit mamilla.

Ad quarto q^o lz ex quacuzq^o vena fieret stomia
vel euacuatio tandē possunt oēs vne euacuari tu-
citus z magis vna vena vacue sca^o euacuatur ille
q^o secū sunt colligate vicine mediāte pcauitate ma-
gna q^o ille que no^o sunt ita colligate. Ex quo pz q^o
subtracto sanguine de pte dextera matricis citius
trahit ille q^o e^o i mamilla dextera q^o ille q^o e^o i sinistra
z ita stat gracile fieri ex ista ca^o mamilla dexteram
no^o sca^o gracill^o mamilla sinistra z ecotra. Nota
q^o matrix in mulieribus hz duas manifestas
concauitates dextram z sinistra^m. z raro mulier pa-
rit plures duobus. Ex his possumus verificare
pclusionē qz si vna mamilla gracill^o fiat signifi-
catur defectu nutrimenti in altero fetu. tm^o qui est
in vna coauitate matricis. z ideo significat abor-
sus vni^o. z qz q^o dextera mamilla sit gracill^o signi-
ficat aborsus fetus i pte dextera exitis q^o plurimu^m
est masculis. q^o vero sinistra sit gracill^o significa-
tur aborsus fetus exitis in pte sinistra. qz vt pluri-
mu^m est femina. Et ideo apparet veritas oiu^m triū
conclusionū affoz. Et tu considera q^o hac mam-
circostat multe difficultates nales. pma q^o vt plu-
rimu^m aialia politocha vl^o mltoz generatiua gene-
rat plures fetus in vna cellula matricis. Ad ona-
cha aut cu^m generat mltoz generat eos vt nūc d^o
i diuersis cellulis. Secūda difficultas pp q^o fetu
no^o occupate oia officia venaz matricis cum solu^m
vni^o ptes venas occupare videat. no^o th pdeut me-
strua tepore pregnatiois i quo mltus sanguis me-
struus supabdat in venis matricis pcpue circa
sine pgnatiois qz ca^o assignata affo^o 25 no^o apparet
sufficiet. Tercia est ex quo locuti sumus de ip-
gnatioe que fit sup alia quare sit magis i polito-
cis q^o in monothocis. Et quarta quare aialia ma-
gis corpis plurimu^m sunt monotocha. pui autē po-
litocha si mltoz generatio sit ex multitudine spma-
tis emissi in coytu vno cu^m mlto pl^o de tali materia
emittat magna q^o pua quaz solutio quere quarto
de gnone aialium. z 5° pte pbleumatū aristo.

Quod de ambabus

dicit ma-
millis.

Ha. in cōmento facit quatuoz. pmo compar hunc
affo^m pcedēt. 2° verificat primā cōclusionē. 3° ve-
rificat sam z tertiaz simul. quarto dat cam quare
dextera ps matricis e^o calidior q^o sinistra. ibi 2° Lū-
sanguis. ibi 3° Quod vo dixit. ibi 4° dextera naqz ps
De pma dicit q^o oz i isto affo. itelligi de altera ma-
millaz q^o fuit pmo dictū d ambabus. De 2° dicit
q^o cu^m sanguis alterius mamille minores necesse e^o
q^o alter fetus duob^o. i. exntibus puta ille ad quem
ferf nutrimentū p venas illius mamille idest collig-
gatas cu^m venis illius mamille abortiat deficiente
sibi nutrimento. De 3° pte dicit q^o illud q^o subdit si
dextera masculū z si sinistra feiaz debē abortiri au-
ctoizabit. i. pfirmabit cu^m auete ppo. dicētis q^o ma-
res gnant i dextris z feie i sinistris cui^o ca^o e^o quia
mas est calidior feia z dextera ps calidior sinistra.
De 4° pte dicit q^o ca^o q^o ps dextera mricis e^o calidior

sinistra est qz in dextra pte corpis e epar calidum
 z humidum. z supple. ppe matricem in sinistra vo
 splen qui est minus calidus.

39

¶ Mulier que non ^{zc. cō} ^{clusio}

affo! e ista lac i muliere q neqz pgnas e
 neqz pepit significat defectu mēstruoz.
 Cōclusio pbat. hec significat sanguinē q dz p mē
 strua effundī diuertī a loco gnātōis ad p̄riū. q̄ si
 gnificat q mēstrua nō effundāf. p̄na clara z pate
 bit aff^m i nōtis. simil snia colligite. xxi. tertij tracta
 tu. 3° ca^o p̄mo. Circa affo^m p̄mo nō q i mulieri
 bus pgnātibus z in lactātibus plurimū deficiūt
 mēstrua z hoc nālī. Et iō ypo. de isto defectu nō
 voluit dicē sz tātū d defectu q e p̄ternālis. Ad
 fo q mltis de caus p̄nt deficere mēstrua nālīter z
 mltū p̄ternāz. Nālī vt i puellis z antiqs z pgnā
 tibus z lactātibus i qbus defectus mēstruoz non
 e ex cā p̄ternām. p̄ternālī aut aut ex opilatōe ve
 naz deferētis sanguinē ad matricē. aut ex opilatō
 ne p̄patū venaz matrici. aut ciboz officioz aut pp
 sanguis mltā mīnorationē sicut accidit iō multis
 egritudinibus. q̄nqz aut pp motū ei^o ad p̄rium ex
 aliqua cā aut pp vtutis expl̄sue debilitatē. v̄l gros
 soz humoz p̄mixtionē. Et i sūmayt aulc. dicit. xxi.
 tertij deficiūt mēstrua aut pp causam communēz
 totū corpori aut propter causam p̄p̄iam matrici
 z cā cōis aut erit in vtute. qz vtus expulsua mem
 broz e debilis ex caus eā debilitātibus. aut qz vir
 tus eoz cōprehēsiua cibi z sanguis z dissolutiua
 e fortis sicut accidit i v̄ginibus aut qz vtus expul
 siua ad aliō mēbrū pellit sicut ad nares v̄l ad anū.
 v̄l pectus v̄l emozoydas v̄l retētīua e fortis. Cā at
 i istō e opilatio v̄l siml res z cā in ipso sanguine
 aut e paucitas v̄l grossities aut viscositas. z istoz
 q̄nqz sunt alie cē p̄iores sicut videbit vt regimen
 aut accitāl lesio v̄l attractio ad mēbrū. Ad tertio
 q cā p̄pa dī q̄n e ex dispōne vnus p̄ticularis mē
 bri. z hoc erit pp matricē. aut pp mēbra qb^o ma
 trix cōicat. Si aut sit ex pte matricis. aut e opila
 tio attenuatoria. aut coartatoria. aut carnosā. aut
 siccitas. aut apata z h^o siue inuentis siue i officijs
 venaz. aut tortuositas nimia matricis. Si v̄o est i
 mēbris cōicatibus vt epar nō generās sanguinez
 ppter debilitatē aut aliō mēbrū qd sit cā effusiōis
 aut prohibitiōis trāsitus sanguinis ad matricem
 aut cā attractionis. aut paucificatiōis ad p̄riūz lo
 cuz materie. Ad quarto q cū pua quātitas sā
 guinis ad mamillas mādatur digerit digōne con
 uertente illuz in substātiā mamillarum cū oē mē
 brū p̄p̄io deseruiat cōmodo sz vbi quātitas e exu
 berās tūc cōuertitur in lac si virtus mamillarū ei
 dominatur z sit in debito tēpore. Ad 5° q mlt
 ta sanguinis quātitas hoc mō exuberās non ferē
 ad mamillas nisi raro ab alto loco qz a m̄rice. Ex
 quo p̄z q q̄n lac generat significādū est sanguinē
 multū ad matricē trāsēūtē eōz recurreē ad mamil
 las. sz q̄n ita est. phibet cursus mēstruoz. ergo in
 muliere esto q nō sit pgnans nec generauit si bz

lac satis nōbilis quātitatis significat mēstruoz
 defectus. Ultimo nō q hoc signū nō e necessa
 rie veritatis cum contingat mulierē exuberare in
 sanguine ita vt pte emittat per mensura z partes
 ad mamillas mādet vt apparet in tēpore part^o. et
 post annū vnum aut. ix. menses a partu plerūqz
 non obstāte q lac hēant sufficiens puerū cuz pro
 deūt mēstrua pluribus. z iō illo tēpore non est tā
 bonum lac ad nutriēdos pueros. Et iō sufficit q
 conclusio est vera vt in pluribus.

Bene inuestiganti et per

spiciāti. Ba. in cōmēto. p̄mo remittit nos ad alios
 libros. 2° exponit affo! cām. 3° cōcludit sniam affo!
 i bi 2° oē enim mēbrū. i bi 3° z i sine cōmētī. Quod
 sine p̄ceptiōe. De p̄ma dicit q hōi bñ inuestigāti
 z perspicāti v̄l q expō h^o affo! idiget multa dispu
 tatione. Et iō q vult ipsam bñ per cām intelligēt
 necesse ēvt prius bñ legat librū devirtutibus nālī
 bus. sz hic breuiter e dicēdū qd huic loco attinet.

Omne. n. mēbrū. Hic exponit z diuidit i qua
 tuoz ptes fm quatuoz supōnes quas ponit i bi p
 batas. Exponit p̄mo vnā cum respōsione ad vnā
 tacitā qōnem deinde alias. i bi 2° Sz tñ quicquid.
 i bi 3° qualēcūqz aut. i bi 4° Qui v̄o e. De p̄ma dic
 q oē mēbrū gnātīus hz abū dātā humoz. pp ne
 cessitatē explēdā alioz mēbrozū gnādoz ab eo
 aut nutriēdoz ex hūiditate ab eo genita z ista hūi
 ditas abū dās e sibi q̄i supflua. Qd si q̄raf quare
 vnū mēbrū alioz mēbrozū generatū aut hūiditātē
 p alijs mēbris z aliō nō. R̄ndet q bec rō solī deo
 e reseruanda. totū collige p̄ticularit̄ de vnoquoqz
 cām. qz z quodāmō z pp necessitatē aut pp meli
 us i libro. 17. de vtilitate p̄ticularū. z nono libro de
 iuuamētis mēbrozū galī. Sz tñ qcqd. P̄ponit
 fam suppōnem z est q qcquid tale mēbrū facit fit
 ab eo motibus pluribus z diuersis vtutibus nālī
 bus. i. quoz vna e imutatiua siue cōuersiua. q̄ dī
 digestiua cui alie deseruiūt qdā. i. attractiua reten
 tiua z expulsua z ista imutatiua p̄uertit cibū ver
 sus nām suscipiētis mēbrū. z hoc supple q̄n itegre
 q̄n nō solū digestiua. sz nutritiua cōplet opationē
 q̄n nō itegre vt opante solū digestiua. Quale
 cūqz aut. P̄ponit fam suppōnē. Quicūqz cib^o sit
 q p̄fecte mēbro assimilaf. illū facit mēbrū siua vtu
 te cām. i. mālē augumētī aut nutrīmētī dicti mem
 brū. Et dī vere cibus. z h^o e qd ypo. alibi dixit. Li
 bus nutritiuis verus est cibus. i. illius qd nutrit.

Qd v̄o est. Hic ponit quartā suppōnē z diuidit
 tur in tres ptes. p̄mo ponit eā. 2° exēplis declarat
 3° ad aptat ad p̄positū de mamillis. i bi 2° Si ḡ in
 ossibus. i bi 3° iō qz mamille. De p̄ma dicit q ille ci
 bus q est alius supple ab eo q p̄fecte mēbro assimi
 latur id e supfluitas remanēs vocaf. chimus. z tñ
 aliquo mō nature mēbrū a quo retinet assisatur ex
 quo p̄z q nō e supfluitas v̄l vt plurimū. Si ḡ.
 Declarat dictū exēplis dicēs q si i ossibus retine
 tur sit medulla si i epate sanguis z etiā pulmo lz
 nō generet nutrīmētū. p̄ alijs tñ fm nāz trahit ad